

අනුරාධපුරයේ

දේශී

**ABHIDHAMMA
PITAKA**

ព្រះ

ក្រែតបិដកច្បាប់

និង

សេចក្តីប្រយោគាសាខ្មែរ

អនាមិយបិដក

យមក បឋមភាគ

៨៧

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុតន្ត្រាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ប្តូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

YAMAKA

PAṬHAMABHĀGA

87

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជវិបសិ បួរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈបច្ចុប្បន្និកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំញាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្តាលយំជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធាចារ្យ (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាភិយ្យភាពតរៀងទៅ ។

រត្តបទុមធម៌ ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

-បួរ-ត្រី

အိတ်အိတ်

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយត្នូទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: សមុល ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ ល គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈ ម ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ សម្ម ។

-ពាក្យបាលី: តសុស គឺ តស្ស ។

២) ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជាតញ្ញាណោ (ជួន-ណាត) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣) ចំពោះ សន្ធិកម្រាបពាក្យខុស-ត្រូវ ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

អភិធម្មបិដក
យមក បឋមភាគ
៨៧
ព.ស. ២៥០៩

អភិធម្មបិដកេ

យមកិស្ស បឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មូលយមកំ

ឧទ្ទេសវារោ

[១] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលា យេ វា បន កុសលមូលា សព្វេ តេ
 ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ
 តេ កុសលមូលេន ឯកមូលា យេ វា បន កុ-
 សលមូលេន ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។
 យេកេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ
 តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា យេ វា បន
 កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលា យេ វា បន កុសលមូលមូលា
 សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា
 ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា

អភិធម្មបិដក

យមកៈ បឋមភាគ

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

មូលយមកៈ

ឧទ្ទេសវារៈ

[១] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន កុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួក ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួក ធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាង ទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសល- មូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជា កុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វេ តេ
 ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលមូលេន ឯក-
 មូលមូលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ
 កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលកា យេ វា
 បន កុសលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។
 យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន
 ឯកមូលកា យេ វា បន កុសលមូលេន ឯក-
 មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ
 កុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា យេ វា បន
 កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុ-
 សលមូលមូលកា យេ វា បន កុសលមូលមូលកា
 សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលា
 ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសល-
 មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នា
 និងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 នៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 កុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 កុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 កុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលមូល
 ជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល

មូលយមកស្ស ឧទ្ទេសវារោ

យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វ
 តេ ធម្មា កុសលា ។ យេកេចិ កុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ធម្មា សព្វ តេ កុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា យេ វា បន កុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា សព្វ តេ ធម្មា កុសលា ។

[២] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ
 អកុសលមូលា យេ វា បន អកុសលមូលា សព្វ
 តេ ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា
 ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលា យេ
 វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលា សព្វ តេ
 ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន
 ឯកមូលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលា សព្វ តេ ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ
 អកុសលា ធម្មា សព្វ តេ អកុសលមូលមូលា
 យេ វា បន អកុសលមូលមូលា សព្វ តេ ធម្មា
 អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វ
 តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា យេ វា បន

មូលយមកៈ ឧទ្ទេសវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នា ជាមូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នា និងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។

[២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន អកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួក ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយ អកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ អកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណា មួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូល មួយ យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
 អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯក-
 មូលមូលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលា យេ វា បន អកុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ។
 យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសល-
 មូលកា យេ វា បន អកុសលមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា យេ វា
 បន អកុសលមូលេន ឯកមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន
 ឯកមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលកា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
 មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ។ យេកេចិ
 អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលមូលកា
 យេ វា បន អកុសលមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
 អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ

មូលយមកស្ស ឧទ្ទេសវារោ

អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា យេ វា បន
អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
អកុសលា ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯក-
មូលមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលេន
អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា យេ វា បន អកុសលមូលេន
អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ។

[៣] យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូលា យេ វា បន អព្យាកតមូលា សព្វេ
តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា
សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា យេ វា បន
អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យា-
កតា ។ យេកេចិ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា
ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា
យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ
តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា
សព្វេ តេ អព្យាកតមូលមូលា យេ វា បន អ-
ព្យាកតមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។

មូលយមកៈ ឧទ្ទេសវារៈ

មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។

[៣] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃអព្យាក្រឹតជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃអព្យាក្រឹតជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។

៦

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាក-
 តម្បលេន ឯកម្បលម្បលា យេ វា បន អព្យា-
 កតម្បលេន ឯកម្បលម្បលា សព្វេ តេ ធម្មា
 អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតម្បលេន ឯ-
 កម្បលម្បលា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្បលេន
 អញ្ញមញ្ញម្បលម្បលា យេ វា បន អព្យាកតម្ប-
 លេន អញ្ញមញ្ញម្បលម្បលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យា-
 កតា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
 អព្យាកតម្បលកា យេ វា បន អព្យាកតម្បលកា
 សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យា-
 កតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្បលេន ឯក-
 ម្បលកា យេ វា បន អព្យាកតម្បលេន ឯកម្ប-
 លកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ
 អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលកា ធម្មា សព្វេ តេ
 អព្យាកតម្បលេន អញ្ញមញ្ញម្បលកា យេ វា បន
 អព្យាកតម្បលេន អញ្ញមញ្ញម្បលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ
 ជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
 អព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណា
 មួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាក្រឹតជាមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាក្រឹតជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយ
 យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត

មូលយមកស្ស ឧទ្ទេសវារោ

សព្វេ តេ អព្យាកតមូលមូលកា យេ វា បន អព្យាក-
 តតមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ។
 យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកត-
 មូលេន ឯកមូលមូលកា យេ វា បន អព្យាក-
 តតមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
 អព្យាកតា ។ យេកេចិ អព្យាកតមូលេន ឯក-
 មូលមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា យេ វា បន អព្យាកត-
 មូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
 អព្យាកតា ។

[៤] យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 នាមមូលា យេ វា បន នាមមូលា សព្វេ តេ
 ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ
 តេ នាមមូលេន ឯកមូលា យេ វា បន នាម-
 មូលេន ឯកមូលា^(១) សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។
 យេកេចិ នាមមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ
 តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា យេ វា បន

---

១ ឱ. ឯកមូលមូលា ។

មូលយមកៈ ឧទ្ទេសវារៈ

ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាកតមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានអព្យាកតមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 អព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជា
 មូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិង
 គ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 ជាអព្យាក្រឹត ។

[២] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 នៃនាម មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃនាម ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌
 ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 នាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។
 យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលមូលា យេ
 វា បន នាមមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។
 យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន
 ឯកមូលមូលា យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូល-
 មូលា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ នាម-
 មូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូ-
 លេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា យេ វា បន នាមមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេ-
 កេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលកា យេ វា
 បន នាមមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ
 នាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន ឯកមូលកា
 យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ នាមមូលេន ឯកមូល-
 កា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
 កា យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មាននាមមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌
 ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
 ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជា
 មូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌
 ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាង
 ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មាននាមជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 នាមជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ
 ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយ
 នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល

មូលយមកេ កុសលធម្មនិទ្ទេសោ

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ នាមា ធម្មា
 សព្វេ តេ នាមមូលមូលកា យេ វា បន នាម-
 មូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ
 នាមា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន ឯកមូលមូ-
 លកា យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា
 សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។ យេកេចិ នាមមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ នាមមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា យេ វា បន នាមមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ។

[៥] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលហេតុ ។ បេ ។ កុសលនិទានា ។ បេ ។
 កុសលសម្ពវា ។ បេ ។ កុសលប្បភវា ។ បេ ។
 កុសលសមុដ្ឋានា ។ បេ ។ កុសលាហារា ។ បេ ។
 កុសលារម្មណា ។ បេ ។ កុសលប្បច្ចយា ។ បេ ។
 កុសលសមុទយា ។ បេ ។

មូលំ ហេតុ និទានញ្ច សម្ពវោ បកវេន ច
 សមុដ្ឋានាហារារម្មណា បច្ចយោ សមុទយេន ចាតិ ។

ឧទ្ទេសវាពោ ។

មូលយមកៈ កុសលធម្មនិទ្ទេស

ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួក
ធម៌ទាំងអស់នោះ មាននាមមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌
ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ
មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជានាម ។

[៥] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាហេតុ
នៃកុសល ។ បេ ។ ជានិទាននៃកុសល ។ បេ ។ ជាទីកើតនៃកុសល
។ បេ ។ ជាដែនកើតនៃកុសល ។ បេ ។ ជាសមុដ្ឋាននៃកុសល ។ បេ ។
ជាអាហារនៃកុសល ។ បេ ។ ជាអារម្មណ៍នៃកុសល ។ បេ ។ ជា
បច្ច័យនៃកុសល ។ បេ ។ ជាសមុទ័យនៃកុសល ។ បេ ។

មូល ១ ហេតុ ១ និទាន ១ សម្ភវៈ ១ បកវៈ សមុដ្ឋាន ១
អាហារ ១ អារម្មណ៍ ១ បច្ច័យ ១ សមុទ័យ ១ ។

ចប់ ឧទ្ទេសវារៈ ។

និទ្ទេសវារោ

[៦] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលាតិ ។ តីណោវ កុសលមូលានិ អវ-
 សេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលមូលា ។ យេ
 វា បន កុសលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 អាមន្តា ។ យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលេន ឯកមូលាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ វា
 បន កុសលមូលេន ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលាតិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន
 ឯកមូលំ ន កុសលំ កុសលំ កុសលមូលេន ឯក-
 មូលញោវ កុសលញ ។ យេកេចិ កុសលមូលេន
 ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ
 កុសលមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ
 ច អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុ-
 សលមូលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ។
 យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ
 តេ ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

[៧] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ

និទ្ទេសវារៈ

[៦] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលមូលឬ ។ កុសលមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ ជាកុសលដ៏សេស មិនមែនជាកុសលមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល ឈ្មោះថាមានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលតែមិនមែនឈ្មោះថាមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។

[៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ

មូលយមកេ កុសលធម្មនិទ្ទេសោ

កុសលមូលមូលាតិ ។ តីលោវ កុសលមូលមូលានិ
 អវសេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលមូលមូលា ។
 យេ វា បន កុសលមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលាតិ ។ អាមន្តា ។ យេកេចិ កុសលា
 ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យេ វា បន កុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ
 ន កុសលំ កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូល-
 មូលញ្ចេវ កុសលញ្ច ។ យេកេចិ កុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលមូលានិ ឯកមូលមូលានិ ចេវ
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច អវសេសា កុសលមូល-
 សហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា
 ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ។ យេ វា បន កុសល-
 មូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុស-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។

មូលយមកៈ កុសលធម្មនិទ្ទេស

មានកុសលមូលជាមូលឬ ។ ពួកកុសលមូលជាមូល មានត្រឹមតែ ៣
 ពួកធម៌ ជាកុសល ដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាមានកុសលមូលជាមូល
 ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលមូលជាមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជា
 កុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
 កុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល
 ឬ ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
 កុសលមូល តែមិនមែនជាកុសល ឯកុសល មានមូលតែមួយជាមូល
 ដោយកុសលមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
 នៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជា
 កុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) ឈ្មោះថា
 មានមូលតែមួយជាមូលផង ឈ្មោះថាមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង
 ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល ឈ្មោះថាមានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែនឈ្មោះថាមានមូលនៃគ្នា
 និងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃ
 គ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល
 ឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៨] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលកាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ វា បន
 កុសលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលមូលកញ្ជោវ កុសលញ្ច ។ យេ-
 កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន
 ឯកមូលកាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ វា បន
 កុសលមូលេន ឯកមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា
 កុសលាតិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន
 ឯកមូលកំ ន កុសលំ កុសលំ កុសលមូលេន
 ឯកមូលកញ្ជោវ កុសលញ្ច ។ យេកេចិ កុសល-
 មូលេន ឯកមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន
 អញ្ញមញ្ញមូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញ-
 មញ្ញមូលកានិ ច អវសេសា កុសលមូលសហជាតា
 ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញ-
 មញ្ញមូលកា ។ យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៨] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 កុសលជាមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសល
 ជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រូប មានកុសលជា
 សមុដ្ឋាន មានកុសលជាមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល
 មានកុសលជាមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន
 មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯ
 កុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលផង ជាកុសលផង ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំង-
 ឡាយណា ជាកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយ
 នោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌
 ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ
 ដោយកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។

មូលយមកេ កុសលធម្មនិទ្ទេសោ

[៩] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលមូលមូលកាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ វា បន
 កុសលមូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ ។
 កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលមូលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលមូលមូលកញ្ជោរ កុសលញ្ច ។
 យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសល-
 មូលេន ឯកមូលមូលកាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ
 វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វេ
 តេ ធម្មា កុសលាតិ ។ កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ
 កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកំ ន កុសលំ
 កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ជោរ កុ-
 សលញ្ច ។ យេកេចិ កុសលមូលេន ឯកមូល-
 មូលកា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលមូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ
 ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលមូលានិ ឯកមូលមូលកានិ ចេវ
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច អរសេសា កុសល-
 មូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូល-
 មូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ។ យេ វា បន

មូលយមកៈ កុសលធម្មនិទ្ទេស

[៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសលមូលជាមូល ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានកុសលមូលជាមូល តែមិនមែនជាកុសល ឡើយ ឯកុសល មានកុសលមូលជាមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមូល ដោយកុសលមូល ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាកុសល ។ រូប មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូល តែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯ កុសល ឈ្មោះថាមានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូលផង ជា កុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ កុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ កុសលមូល ។ មូលទាំងឡាយណា ជាកុសលមូល កើតក្នុងទីជា មួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូល នៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសល- មូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែន មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា សព្វេ តេ
ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

[១០] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
អកុសលមូលាតិ ។ តីណោវ អកុសលមូលានិ
អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុសលមូលា ។
យេ វា បន អកុសលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
អកុសលាតិ ។ អាមន្តា ។ យេកេចិ អកុសលា
ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលាតិ ។
អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯក-
មូលំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន
ឯកមូលំ ។ យេ វា បន អកុសលមូលេន
ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។
អកុសលសមុជ្ជានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯក-
មូលំ ន អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូលេន
ឯកមូលញ្ចេវ អកុសលញ្ច ។ យេកេចិ អកុ-
សលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសល-
មូលេន អញ្ញមញ្ញមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯក-
តោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលានិ ថេវ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាកុសលមូលឬ ។ អើ ។

[១០] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាអកុសលមូលឬ ។ ពួកអកុសលមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌
ជាអកុសលដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាអកុសលមូលឡើយ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
អកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល
ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលឡើយ
ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
មូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយ
អកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុ-
សលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែន
ជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
មូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ
ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល
ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសលមូល
កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង

មូលយមកេ អកុសលធម្មនិទ្ទេសោ

អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច អវសេសា អកុសលមូល-
សហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន ឯកមូលា ន
ច អញ្ញមញ្ញមូលា ។ យេ វា បន អកុសល-
មូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អកុស-
លាតិ ។ អាមត្តា ។

[១១] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
អកុសលមូលមូលាតិ ។ តីណោវ អកុសលមូល-
មូលានិ អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុ-
សលមូលមូលា ។ យេ វា បន អកុសលមូល-
មូលា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមត្តា ។
យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសល-
មូលេន ឯកមូលមូលាតិ ។ អហេតុកំ អកុសលំ
អកុសលមូលេន ន ឯកមូលមូលំ សហេតុកំ
អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ ។ យេ
វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វេ តេ
ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុ-
សលមូលេន ឯកមូលមូលំ ន អកុសលំ អកុសលំ
អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលញោវ អកុសលញា ។

មូលយមកៈ អកុសលធម្មនិទ្ទេស

មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងអកុសលមូល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម៌ ។ អើ ។

[១១] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូលធម៌ ។ ពួកអកុសលមូលជាមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ ជាអកុសលដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាមានអកុសលមូលជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម៌ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលធម៌ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម៌ ។ រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលាតិ ។
 មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ
 ឯកមូលមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច អវ-
 សេសា អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុសល-
 មូលេន ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ។
 យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា
 សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមត្តា ។

[១២] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ
 អកុសលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ អកុសលំ ន
 អកុសលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសល-
 មូលកំ ។ យេ វា បន អកុសលមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុ-
 សលមូលកំ ន អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូល-
 កញ្ជោវ អកុសលញ្ច ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលកាតិ ។ អ-
 ហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូលកំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល
 ឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា
 (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិង
 គ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល
 គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 អកុសលឬ ។ អើ ។

[១២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 អកុសលជាមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអកុសល
 ជាមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានអកុសលជាមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានអកុសលជា
 មូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល ទើបមានអកុសលជា
 មូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល
 ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលឡើយ

មូលយមកេ អកុសលធម្មនិទ្ទេសោ

សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូល-
 កំ ។ យេ វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលកា
 សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ
 រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកំ ន អកុសលំ
 អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកញ្ចេវ អកុ-
 សលញ្ច ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា
 ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
 កាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុស-
 លមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលកានិ
 ច អវសេសា អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុ-
 សលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលកា ។
 យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា
 សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៣] យេកេចិ អកុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 អកុសលមូលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ អកុសលំ
 ន អកុសលមូលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ
 អកុសលមូលមូលកំ ។ យេ វា បន អកុសល-
 មូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។

មូលយមកៈ អកុសលធម្មនិទ្ទេស

ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម្ម ។ រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន
 មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ
 ឯអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសល
 ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូលធម្ម ។
 មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំង-
 ឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង ជាមូលនៃគ្នានិងគ្នាផង ឯពួកធម៌
 ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ
 ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម្ម ។ អើ ។

[១៣] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានអកុសលមូលជាមូលធម្ម ។ អកុសល ជាសហេតុកៈ មិន
 មែនមានអកុសលមូលជាមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ
 ទើបមានអកុសលមូលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលធម្ម ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលមូលមូលកំ ន
 អកុសលំ អកុសលំ អកុសលមូលមូលកញ្ជៅ
 អកុសលញ្ច ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា
 សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកាតិ ។
 អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯក-
 មូលមូលកំ សហេតុកំ អកុសលំ អកុសល-
 មូលេន ឯកមូលមូលកំ ។ យេ វា បន
 អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វេ តេ
 ធម្មា អកុសលាតិ ។ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ
 អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកំ ន អកុសលំ
 អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ជៅ
 អកុសលញ្ច ។ យេកេចិ អកុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ធម្មា សព្វេ តេ អកុសលមូ-
 លេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ
 ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលមូល-
 កានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច អវសេសា
 អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន
 ឯកមូលមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ។
 យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រូប មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានអកុសលមូលជាមូល តែមិនមែនជា
អកុសលឡើយ ឯអកុសល មានអកុសលមូលជាមូលផង ជាអកុសល
ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
តែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ
មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ឯអកុសល
ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ។
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសល-
មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសល
ជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែន
ជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុ-
សលមូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ
ជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជា
មូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអកុសល-
មូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជា
មូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើត
ព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុ-
សលមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល

មូលយមកេ អព្យាកតធម្មនិទ្ទេសោ

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៤] យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូលាតិ ។ តីណោវ អព្យាកតមូលានិ
អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតមូលា ។
យេ វា បន អព្យាកតមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតា
ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលាតិ ។
អហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតមូលេន ន ឯក-
មូលំ សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតមូលេន ឯក-
មូលំ ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ-
កេចិ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលាតិ ។ មូលានិ យា-
និ ឯកតោ ឧប្បន្នំ អព្យាកតមូលានិ ឯកមូលានិ
ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច អវសេសា អព្យាកតមូល-
សហជាតា ធម្មា អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា ន ច
អញ្ញមញ្ញមូលា ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញ-
មញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។

មូលយមកៈ អព្យាកតធម្មនិទ្ទេស

ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឫ ។ អើ ។

[១២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹតឫ ។ អព្យាកតមូលទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជាអព្យាក្រឹតដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាអព្យាកតមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណាមួយ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឫ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឫ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឫ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឫ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឫ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៥] យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូលមូលាតិ ។ តីណោវ អព្យាកតមូលមូ-
លានិ អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកត-
មូលមូលា ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលមូលា
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ-
កេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូ-
លេន ឯកមូលមូលាតិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ
អព្យាកតមូលេន ន ឯកមូលមូលំ សហេតុកំ
អព្យាកតំ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលំ ។
យេ វា បន អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ-
កេចិ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា សព្វេ
តេ អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលាតិ ។ មូ-
លានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតមូលានិ
ឯកមូលមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច
អវសេសា អព្យាកតមូលសហជាតា ធម្មា អព្យា-
កតមូលេន ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូល-
មូលា ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូ-
លមូលា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃអព្យាកតមូលឬ ។ មូលនៃអព្យាកតមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជាអព្យាក្រឹតដ៏សេស មិនមែនជាមូលនៃអព្យាកតមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួក ធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យា- កតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជា មូល ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា អព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើត ក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូល ផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រម គ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកត- មូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។

មូលយមកេ អព្យាកតធម្មនិទ្ទេសោ

[១៦] យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ
តេ អព្យាកតមូលកាតិ ។ អហេតុកំ អព្យា-
កតំ ន អព្យាកតមូលកំ សហេតុកំ អព្យាកតំ
អព្យាកតមូលកំ ។ យេ វា បន អព្យាកត-
មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អា-
មន្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតមូលេន ឯកមូលកាតិ ។ អហេតុកំ
អព្យាកតំ អព្យាកតមូលេន ន ឯកមូលកំ ស-
ហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតមូលេន ឯកមូល-
កំ ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលេន ឯក-
មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អា-
មន្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលកា
ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
កាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ
អព្យាកតមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញ-
មូលកានិ ច អវសេសា អព្យាកតមូលសហជាតា
ធម្មា អព្យាកតមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញ-
មូលកា ។ យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
មូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។

មូលយមកៈ អព្យាកតធម្មនិទ្ទេស

[១៦] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាក្រឹតជាមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអព្យាក្រឹតជាមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានអព្យាក្រឹតជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាក្រឹតជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៧] យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតម្បូលម្បូលកាតិ ។ អហោតុកំ អព្យាកតំ
ន អព្យាកតម្បូលម្បូលកំ សហោតុកំ អព្យាកតំ
អព្យាកតម្បូលម្បូលកំ ។ យេ វា បន អព្យាក-
តម្បូលម្បូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។
អាមន្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតា ធម្មា សព្វេ តេ
អព្យាកតម្បូលេន ឯកម្បូលម្បូលកាតិ ។ អហោតុកំ
អព្យាកតំ អព្យាកតម្បូលេន ន ឯកម្បូលម្បូលកំ
សហោតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្បូលេន ឯកម្បូល-
ម្បូលកំ ។ យេ វា បន អព្យាកតម្បូលេន ឯ-
កម្បូលម្បូលកា សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។
អាមន្តា ។ យេកេចិ អព្យាកតម្បូលេន ឯកម្បូល-
ម្បូលកា ធម្មា សព្វេ តេ អព្យាកតម្បូលេន អញ្ញ-
មញ្ញម្បូលម្បូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ
ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតមូលានិ ឯកម្បូលម្បូលកានិ ចេវ
អញ្ញមញ្ញម្បូលម្បូលកានិ ច អវសេសា អព្យាកត-
ម្បូលសហជាតា ធម្មា អព្យាកតម្បូលេន ឯកម្បូល-
ម្បូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញម្បូលម្បូលកា ។ យេ
វា បន អព្យាកតម្បូលេន អញ្ញមញ្ញម្បូលម្បូលកា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាកតមូលជាមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាន អព្យាកតមូលជាមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានអព្យាកតមូលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាកតមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណា មួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូល តែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នា និងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយ ជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែល កើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយ អព្យាកតមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល

មូលយមកេ នាមធម្មនិទ្ទេសោ

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៨] យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 ជាមមូលាតិ ។ នវេ ជាមមូលានិ អវសេសា
 ជាមា ធម្មា ន ជាមមូលា ។ យេ វា បន
 ជាមមូលា សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ អាមន្តា ។
 យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមមូលេន
 ឯកមូលាតិ ។ អហេតុកំ ជាមំ ជាមមូលេន ន
 ឯកមូលំ សហេតុកំ ជាមំ ជាមមូលេន ឯក-
 មូលំ ។ យេ វា បន ជាមមូលេន ឯកមូលា
 សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ ជាមសមុដ្ឋានំ រូបំ
 ជាមមូលេន ឯកមូលំ ន ជាមំ ជាមំ ជាមមូលេន
 ឯកមូលញ្ចេវ ជាមញ្ច ។ យេកេចិ ជាមមូលេន
 ឯកមូលា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមមូលេន អញ្ញ-
 មញ្ញមូលាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ
 ជាមមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច
 អវសេសា ជាមមូលសហជាតា ធម្មា ជាមមូលេន
 ឯកមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ។ យេ វា បន
 ជាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា សព្វេ តេ ធម្មា
 ជាមាតិ ។ អាមន្តា ។

មូលយមកៈ នាមធម្មនិទ្ទេស

ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតប្ត ។ អើ ។

[១៨] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃនាមប្ត ។ មូលនៃនាមទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៩ ប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ជានាមដ៏សេស មិនមែនជាមូលនៃនាមឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃនាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលប្ត ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលប្ត ។ មូលទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៩] យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 ជាមម្ពលម្ពលាតិ ។ នវេ ជាមម្ពលម្ពលានិ អវ-
 សេសា ជាមា ធម្មា ន ជាមម្ពលម្ពលា ។ យេ
 វា បន ជាមម្ពលម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។
 អាមន្តា ។ យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វេ តេ
 ជាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលាតិ ។ អហេតុកំ ជាមំ
 ជាមម្ពលេន ន ឯកម្ពលម្ពលំ សហេតុកំ ជាមំ
 ជាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលំ ។ យេ វា បន
 ជាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពលា សព្វេ តេ ធម្មា
 ជាមាតិ ។ ជាមសមុជ្ជានំ រូបំ ជាមម្ពលេន ឯក-
 ម្ពលម្ពលំ ន ជាមំ ជាមំ ជាមម្ពលេន ឯកម្ពលម្ពល-
 ញោវ ជាមញា ។ យេកេចិ ជាមម្ពលេន ឯកម្ពល-
 ម្ពលា ធម្មា សព្វេ តេ ជាមម្ពលេន អញ្ញមញ្ញម្ពល-
 ម្ពលាតិ ។ ម្ពលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ ជាម-
 ម្ពលានិ ឯកម្ពលម្ពលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញម្ពលម្ពលានិ
 ច អវសេសា ជាមម្ពលសហជាតា ធម្មា ជាមម្ព-
 លេន ឯកម្ពលម្ពលា ន ច អញ្ញមញ្ញម្ពលម្ពលា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
នៃនាមជាមូលឬ ។ មូលនៃនាមជាមូលទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៧
ប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ជានាមដ៏សេស មិនមែនមានមូលនៃនាមជាមូល
ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃនាមជាមូល ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ នាម
ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលឡើយ
ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ។
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯ
នាម មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ មូល
ទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ)
មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌
ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជា
មូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។

មូលយមកេ នាមធម្មនិទ្ទេសោ

យេ វា បន ជាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា សព្វ
តេ ធម្មា ជាមាតិ ។ អាមន្តា ។

[២០] យេកេចិ ជាមា ធម្មា សព្វ តេ
ជាមមូលកាតិ ។ អហេតុកំ ជាមំ ន ជាម-
មូលកំ សហេតុកំ ជាមំ ជាមមូលកំ ។ យេ
វា បន ជាមមូលកា សព្វ តេ ធម្មា ជាមាតិ ។
ជាមសមុដ្ឋានំ រូបំ ជាមមូលកំ ន ជាមំ ជាមំ
ជាមមូលកញ្ចេវ ជាមញ្ច ។ យេកេចិ ជាមា
ធម្មា សព្វ តេ ជាមមូលេន ឯកមូលកាតិ ។
អហេតុកំ ជាមំ ជាមមូលេន ន ឯកមូលកំ ស-
ហេតុកំ ជាមំ ជាមមូលេន ឯកមូលកំ ។ យេ
វា បន ជាមមូលេន ឯកមូលកា សព្វ តេ
ធម្មា ជាមាតិ ។ ជាមសមុដ្ឋានំ រូបំ ជាមមូលេន
ឯកមូលកំ ន ជាមំ ជាមំ ជាមមូលេន ឯក-
មូលកញ្ចេវ ជាមញ្ច ។ យេកេចិ ជាមមូលេន
ឯកមូលកា ធម្មា សព្វ តេ ជាមមូលេន អញ្ញ-
មញ្ញមូលកាតិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ជាមមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញ-
មូលកានិ ច អវសេសា ជាមមូលសហជាតា ធម្មា

មូលយមកៈ នាមធម្មនិទ្ទេស

មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ អើ ។

[២០] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
នាមជាមូលប្ត ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាននាមជាមូលឡើយ
ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមាននាមជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួក
ធម៌ណា មាននាមជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ រូប
មាននាមជាសមុដ្ឋាន មាននាមជាមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯ
នាម មាននាមជាមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលប្ត ។ នាម
ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម
ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួក
ធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែ
មួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មានមូលតែ
មួយ ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មាន
មូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជា
មូល ដោយនាមមូលប្ត ។ មូលទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើត
ក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មាន
គ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល

នាមមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលកា ។
យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា សព្វ
តេ ធម្មា នាមាតិ ។ អាមន្តា ។

[២១] យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វ តេ
នាមមូលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ នាមំ ន នាម-
មូលមូលកំ សហេតុកំ នាមំ នាមមូលមូលកំ ។
យេ វា បន នាមមូលមូលកា សព្វ តេ ធម្មា
នាមាតិ ។ នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមមូលមូលកំ ន
នាមំ នាមំ នាមមូលមូលកញ្ជៅ នាមញ្ញ ។ យេ-
កេចិ នាមា ធម្មា សព្វ តេ នាមមូលេន ឯក-
មូលមូលកាតិ ។ អហេតុកំ នាមំ នាមមូលេន
ន ឯកមូលមូលកំ សហេតុកំ នាមំ នាមមូលេន
ឯកមូលមូលកំ ។ យេ វា បន នាមមូលេន
ឯកមូលមូលកា សព្វ តេ ធម្មា នាមាតិ ។
នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមមូលេន ឯកមូលមូលកំ
ន នាមំ នាមំ នាមមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ជៅ
នាមញ្ញ ។ យេកេចិ នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា
ធម្មា សព្វ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា-
តិ ។ មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ នាមមូលានិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជា
មូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល
ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ អើ ។

[២១] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
មូលនៃនាមជាមូលប្ត ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាននាមមូល
ជាមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមាននាមមូលជាមូល ។
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជានាមប្ត ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មាននាមមូលជាមូល តែ
មិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មាននាមមូលជាមូលផង ជានាមផង ។
ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយនាមមូលប្ត ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល
ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជា
មូល ដោយនាមមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែ
មួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ត ។ រូប
មាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិន
មែនជានាមឡើយ ឯនាម មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល
ផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
នាមមូលប្ត ។ មូលទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា

មូលយមកេ នាមធម្មនិទ្ទេសោ

ឯកមូលមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច
 អវសេសា នាមមូលសហជាតា ធម្មា នាមមូ-
 លេន ឯកមូលមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូល-
 កា ។ យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
 មូលមូលកា សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២] យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ
 កុសលហេតុ ... កុសលនិទានា កុសលសម្ភវា
 កុសលប្បកវា កុសលសមុដ្ឋានា កុសលាហារា
 កុសលារម្មណា កុសលប្បច្ចយា កុសលសមុទ-
 យា ... ។ យេកេចិ អកុសលា ធម្មា ... យេកេចិ
 អព្យាកតា ធម្មា ... យេកេចិ នាមា ធម្មា សព្វេ
 តេ នាមហេតុ ... នាមនិទានា នាមសម្ភវា នា-
 មប្បកវា នាមសមុដ្ឋានា នាមាហារា នាមារម្មណា
 នាមប្បច្ចយា នាមសមុទយា ... ។

មូលំ ហេតុ និទានញ្ច សម្ភវោ បកវេន ច
 សមុដ្ឋានាហារារម្មណា បច្ចយោ សមុទយេន ចាតិ ។

មូលយមកំ និដ្ឋិតំ ។

មូលយមកៈ នាមធម្មនិទ្ទេស

(មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នា និងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានមូល នៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល នៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ឬ ។ អើ ។

[២២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា ហេតុនៃកុសល ... ជានិទាននៃកុសល ជាទីកើតនៃកុសល ជាដែន កើតនៃកុសល ជាសមុដ្ឋាននៃកុសល ជាអាហារនៃកុសល ជាអា- រម្មណ៍នៃកុសល ជាបច្ច័យនៃកុសល ជាសមុទ័យនៃកុសល ... ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ... ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ... ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាហេតុនៃនាម ... ជានិទាននៃនាម ជាទីកើតនៃនាម ជាដែនកើតនៃនាម ជាសមុដ្ឋាន នៃនាម ជាអាហារនៃនាម ជាអារម្មណ៍នៃនាម ជាបច្ច័យនៃនាម ជាសមុទ័យនៃនាម ... ។

- មូល ១ ហេតុ ១ និទាន ១ សម្ពុព ១ ប្រភព ១ សមុដ្ឋាន ១ អាហារ ១ អារម្មណ៍ ១ បច្ច័យ ១ សមុទ័យ ១ ។

ចប់ មូលយមកៈ ។

[២៣] បញ្ចក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា វេទនាខន្ធា
សញ្ញាខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា វិញ្ញាណក្ខន្ធា ។

ឧទ្ទេសវារោ

[២៤] រូបំ រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបំ ។ វេទនា
វេទនាខន្ធា វេទនាខន្ធា វេទនា ។ សញ្ញា សញ្ញា-
ខន្ធា សញ្ញាខន្ធា សញ្ញា ។ សង្ខារ សង្ខារក្ខ-
ន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធា វិញ្ញាណក្ខន្ធា វិញ្ញាណំ ។

[២៥] ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធា ន
រូបំ ។ ន វេទនា ន វេទនាខន្ធា ន វេទនាខន្ធា
ន វេទនា ។ ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធា ន សញ្ញា-
ខន្ធា ន សញ្ញា ។ ន សង្ខារ ន សង្ខារក្ខន្ធា
ន សង្ខារក្ខន្ធា ន សង្ខារ ។ ន វិញ្ញាណំ ន
វិញ្ញាណក្ខន្ធា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ។

[២៦] រូបំ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា វេទនាខន្ធា ។
រូបំ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា សញ្ញាខន្ធា ។ រូបំ រូបក្ខន្ធា
ខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា ។ រូបំ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា វិញ្ញា-
ណក្ខន្ធា ។ វេទនា វេទនាខន្ធា ខន្ធា រូបក្ខន្ធា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៣] ពួកខន្ធ ៥ គឺរូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ
វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៤] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធ រូបក្ខន្ធ ហៅថារូប ។ វេទនា
ហៅថាវេទនាខន្ធ វេទនាខន្ធ ហៅថាវេទនា ។ សញ្ញា ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ សង្ខារ-
ក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធ ហៅថាវិញ្ញាណ ។

[២៥] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធ មិនមែនរូបក្ខន្ធ មិន
ហៅថារូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធ មិនមែនវេទនា-
ខន្ធ មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ មិន
មែនសញ្ញាខន្ធ មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនសង្ខារក្ខន្ធ មិនហៅថាសង្ខារ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ
មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែនវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។

[២៦] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនា-
ខន្ធ ។ រូប ហៅថារូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធ ។ រូប ហៅថារូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។
រូប ហៅថារូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។
វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធ ។

ខន្ធយមកេ បណ្ណតិវារស្ស ឧទ្ទេសោ

វេទនា វេទនាខន្ទោ ខន្ទា សញ្ញាខន្ទោ ។ វេ-
 ទនា វេទនាខន្ទោ ខន្ទា សង្ខារក្ខន្ទោ ។ វេទនា
 វេទនាខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ។ សញ្ញា សញ្ញា-
 ខន្ទោ ខន្ទា រូបក្ខន្ទោ ។ សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទា
 វេទនាខន្ទោ ។ សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទា សង្ខា-
 រក្ខន្ទោ ។ សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញាណ-
 ក្ខន្ទោ ។ សង្ខារ សង្ខារក្ខន្ទោ ខន្ទា រូបក្ខន្ទោ ។
 សង្ខារ សង្ខារក្ខន្ទោ ខន្ទា វេទនាខន្ទោ ។ សង្ខារ
 សង្ខារក្ខន្ទោ ខន្ទា សញ្ញាខន្ទោ ។ សង្ខារ សង្ខា-
 រក្ខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញា-
 ណក្ខន្ទោ ខន្ទា រូបក្ខន្ទោ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណ-
 ក្ខន្ទោ ខន្ទា វេទនាខន្ទោ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណ-
 ក្ខន្ទោ ខន្ទា សញ្ញាខន្ទោ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណ-
 ក្ខន្ទោ ខន្ទា សង្ខារក្ខន្ទោ ។

[២៧] ន រូបំ ន រូបក្ខន្ទោ ន ខន្ទា ន
 វេទនាខន្ទោ ។ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ទោ ន ខន្ទា
 ន សញ្ញាខន្ទោ ។ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ទោ ន
 ខន្ទា ន សង្ខារក្ខន្ទោ ។ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ទោ

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ ឧទេស

វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ វេទនា
 ហៅថាវេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។ វេទនា
 ហៅថាវេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ សញ្ញា
 ហៅថាសញ្ញាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថា
 សញ្ញាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថាសញ្ញា-
 ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។

[២៧] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិន
 ហៅថាវេទនាខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំង-
 ឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធ មិនមែន
 ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ។ ន វេទនា ន វេទនាខន្ទោ
 ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធនោ ។ ន វេទនា ន វេទនាខន្ទោ
 ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោ ។ ន វេទនា ន វេទនា-
 ខន្ទោ ន ខន្ទា ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ។ ន វេទនា ន
 វេទនាខន្ទោ ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ។ ន
 សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធនោ ។
 ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ ន ខន្ទា ន វេទនា-
 ខន្ទោ ។ ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ ន ខន្ទា ន
 សង្ខារក្ខន្ធនោ ។ ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ ន
 ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ។ ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ន សង្ខា-
 រក្ខន្ធនោ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធនោ ។ ន សង្ខារក្ខន្ធនោ
 សង្ខារក្ខន្ធនោ ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោ ។ ន
 សង្ខារក្ខន្ធនោ ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោ ។
 ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណ-
 ក្ខន្ធនោ ។ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ន ខន្ទា
 ន រូបក្ខន្ធនោ ។ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ មិនមែនវេទនា
មិនហៅថាវេទនាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធ ។
មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅ
ថាសញ្ញាខន្ធ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនា-
ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ មិនមែនសញ្ញា
មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធ ។ មិន
មែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វេទនាខន្ធ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំង-
ឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ
មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធ ។
មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅ
ថាវេទនាខន្ធ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ មិន
មែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិន
ហៅថារូបក្ខន្ធ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែន

ខន្ធយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ខន្ធន ឆេតនាខន្ធន ។ ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញា-
ណាក្ខន្ធន ន ខន្ធន ន សញ្ញាខន្ធន ។ ន វិញ្ញាណំ
ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធន ន ខន្ធន ន សង្ខារក្ខន្ធន ។

[២៨] រូបំ ខន្ធន ខន្ធន រូបំ ។ ឆេតនា ខន្ធន
ខន្ធន ឆេតនា ។ សញ្ញា ខន្ធន ខន្ធន សញ្ញា ។
សង្ខារា ខន្ធន ខន្ធន សង្ខារា ។ វិញ្ញាណំ ខន្ធន
ខន្ធន វិញ្ញាណំ ។

[២៩] ន រូបំ ន ខន្ធន ន ខន្ធន ន រូបំ ។
ន ឆេតនា ន ខន្ធន ន ខន្ធន ន ឆេតនា ។ ន
សញ្ញា ន ខន្ធន ន ខន្ធន ន សញ្ញា ។ ន សង្ខារា
ន ខន្ធន ន ខន្ធន ន សង្ខារា ។ ន វិញ្ញាណំ ន
ខន្ធន ន ខន្ធន ន វិញ្ញាណំ ។

[៣០] រូបំ ខន្ធន ខន្ធន ឆេតនា ។ រូបំ ខន្ធន
ខន្ធន សញ្ញា ។ រូបំ ខន្ធន ខន្ធន សង្ខារា ។ រូបំ
ខន្ធន ខន្ធន វិញ្ញាណំ ។ ឆេតនា ខន្ធន ខន្ធន រូបំ ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណតិវារៈ ឧទេស

ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវេទនាខន្ធ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ។

[២៨] រូប ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូប ។ វេទនា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនា ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។

[២៩] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាពួកសង្ខារ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។

[៣០] រូប ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនា ។ រូប ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ រូប ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាពួកសង្ខារ ។ រូប ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។ វេទនា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូប ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វេទនា ខន្ទោ ខន្ទា សញ្ញា ។ វេទនា ខន្ទោ
 ខន្ទា សង្ខារា ។ វេទនា ខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញាណំ ។
 សញ្ញា ខន្ទោ ខន្ទា រូបំ ។ សញ្ញា ខន្ទោ ខន្ទា
 វេទនា ។ សញ្ញា ខន្ទោ ខន្ទា សង្ខារា ។ សញ្ញា
 ខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញាណំ ។ សង្ខារា ខន្ទោ ខន្ទា
 រូបំ ។ សង្ខារា ខន្ទោ ខន្ទា វេទនា ។ សង្ខារា
 ខន្ទោ ខន្ទា សញ្ញា ។ សង្ខារា ខន្ទោ ខន្ទា វិញ្ញា-
 ណំ ។ វិញ្ញាណំ ខន្ទោ ខន្ទា រូបំ ។ វិញ្ញាណំ
 ខន្ទោ ខន្ទា វេទនា ។ វិញ្ញាណំ ខន្ទោ ខន្ទា
 សញ្ញា ។ វិញ្ញាណំ ខន្ទោ ខន្ទា សង្ខារា ។

[៣១] ន រូបំ ន ខន្ទោ ន ខន្ទា ន វេទនា ។
 ន រូបំ ន ខន្ទោ ន ខន្ទា ន សញ្ញា ។ ន រូបំ
 ន ខន្ទោ ន ខន្ទា ន សង្ខារា ។ ន រូបំ ន ខន្ទោ
 ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណំ ។ ន វេទនា ន ខន្ទោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វេទនា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ វេទនា
 ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាពួកសង្ខារ ។ វេទនា ហៅថា
 ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថារូប ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថាវេទនា ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាពួក
 សង្ខារ ។ សញ្ញា ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណ ។
 ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូប ។ ពួកសង្ខារ ហៅ
 ថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថាវិញ្ញាណ ។ វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
 រូប ។ វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនា ។
 វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញា ។ វិញ្ញាណ
 ហៅថាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាពួកសង្ខារ ។

[៣១] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
 មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំង-
 ឡាយ មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថាពួកសង្ខារ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធ មិនមែន
 ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធ

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ន ខន្ធា ន រូបំ ។ ន វេទនា ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន
 សញ្ញា ។ ន វេទនា ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន សង្ខារ ។
 ន វេទនា ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ។ ន
 សញ្ញា ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន រូបំ ។ ន សញ្ញា
 ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន វេទនា ។ ន សញ្ញា ន
 ខន្ធា ន ខន្ធា ន សង្ខារ ។ ន សញ្ញា ន ខន្ធា
 ន ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ។ ន សង្ខារ ន ខន្ធា ន
 ខន្ធា ន រូបំ ។ ន សង្ខារ ន ខន្ធា ន ខន្ធា
 ន វេទនា ។ ន សង្ខារ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន
 សញ្ញា ។ ន សង្ខារ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន វិញ្ញា-
 ណំ ។ ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន រូបំ ។
 ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន វេទនា ។ ន
 វិញ្ញាណំ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន សញ្ញា ។ ន
 វិញ្ញាណំ ន ខន្ធា ន ខន្ធា ន សង្ខារ ។

ឧទ្ទេសវាពោ ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ ឧទ្ទេស

មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូប ។ មិនមែនវេទនា មិន
ហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិន
មែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
ពួកសង្ខារ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថារូប ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា
ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាពួកសង្ខារ ។ មិនមែនសញ្ញា
មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។ មិន
មែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូប ។
មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វេទនា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថាសញ្ញា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា
ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូប ។ មិនមែនវិញ្ញាណ
មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវេទនា ។ មិន
មែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
សញ្ញា ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថាពួកសង្ខារ ។

ចប់ ឧទ្ទេសវារៈ ។

និទ្ទេសវារោ

[៣២] រូបំ រូបក្ខន្ធាតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ
រូបំ ន រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធា ច ។
រូបក្ខន្ធា រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣] វេទនា វេទនាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
វេទនាខន្ធា វេទនាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៤] សញ្ញា សញ្ញាខន្ធាតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា
ន សញ្ញាខន្ធា សញ្ញាខន្ធា សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធា
ច ។ សញ្ញាខន្ធា សញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៥] សង្ខារា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធន្នំ
បបេត្វា អវសេសា សង្ខារា សង្ខារា^(១) ន សង្ខា-
រក្ខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា
ច ។ សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៦] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
វិញ្ញាណាក្ខន្ធា វិញ្ញាណាន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧] ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ន រូបក្ខន្ធា ន រូបន្តិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ ន
រូបក្ខន្ធា រូបំ រូបញ្ច រូបក្ខន្ធចញ្ច បបេត្វា អវ-
សេសា ន ចេវ រូបំ ន ច រូបក្ខន្ធា ។

១ ម. សង្ខារតិ ន ទិស្សតិ ។

និទ្ទេសវារៈ

[៣២] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ ពិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថារូបឬ ។ អើ ។

[៣៣] វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាវេទនាឬ ។ អើ ។

[៣៤] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាឬ ។ អើ ។

[៣៥] ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស លើកលែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថាពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារឬ ។ អើ ។

[៣៦] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។

[៣៧] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូបក្ខន្ធ មិនហៅថារូបឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ពិសា មិនមែនហៅ ថារូបក្ខន្ធទេ គ្រាន់តែជារូប ឯធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងរូបក្ខន្ធចេញ មិនមែនហៅថារូបផង មិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធផង ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[៣៨] ន វេទនា ន វេទនាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ន វេទនាខន្ទោ ន វេទនាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៩] ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ន សញ្ញាខន្ទោ ន សញ្ញាតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញា សញ្ញញ្ច សញ្ញាខន្ទញ្ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច សញ្ញាខន្ទោ ។

[៤០] ន សង្ខារា ន សង្ខារក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ន សង្ខារក្ខន្ទោ ន សង្ខារតិ ។ សង្ខារក្ខន្ទំ បមេត្វា អវសេសា សង្ខារា^(១) ន សង្ខារក្ខន្ទោ សង្ខារា សង្ខារេ ច សង្ខារក្ខន្ទញ្ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សង្ខារា ន ច សង្ខារក្ខន្ទោ ។

[៤១] ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ន វិញ្ញាណតិ ។ អាមន្តា ។

[៤២] រូបំ រូបក្ខន្ទោតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ទោ រូបក្ខន្ទោ រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ទោ ច ។ ខន្ទា វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ វេទនាខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា^(២) ន វេទនាខន្ទោ ។

១ ម. សង្ខារតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ខន្ទាតិ ន ទិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[៣៨] មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនាខន្ធ មិនហៅថាវេទនាឬ ។ អើ ។

[៣៩] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនសញ្ញាខន្ធ មិនហៅថាសញ្ញាឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ គ្រាន់តែជាសញ្ញាប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងសញ្ញាខន្ធចេញ មិនមែនហៅថាសញ្ញាផង មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ។

[៤០] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្នុងឬ ។ អើ ។ មិនមែនសង្ខារក្នុង មិនហៅថាពួកសង្ខារឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរលែងតែសង្ខារក្នុងចេញ មិនមែនហៅថាសង្ខារក្នុងទេ គ្រាន់តែជាពួកសង្ខារប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែពួកសង្ខារនិងសង្ខារក្នុងចេញ មិនមែនហៅថាពួកសង្ខារផង មិនមែនហៅថាសង្ខារក្នុងផង ។

[៤១] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្នុងឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណក្នុង មិនហៅថាវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។

[៤២] រូប ហៅថារូបក្នុងឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ ពិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថារូបក្នុងទេ ឯរូបក្នុង ហៅថារូបផង ហៅថារូបក្នុងផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថាពួកខន្ធ តែមិនមែនហៅថាវេទនាខន្ធទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៣] រូបំ រូបក្ខន្ធាតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ
 រូបំ ន រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធា ច ។
 ខន្ធា សញ្ញាខន្ធាតិ ។ សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ
 សញ្ញាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន សញ្ញា-
 ខន្ធា ។

[៤៤] រូបំ រូបក្ខន្ធាតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ
 រូបំ ន រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធា ច ។
 ខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ
 សង្ខារក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន សង្ខា-
 រក្ខន្ធា ។

[៤៥] រូបំ រូបក្ខន្ធាតិ ។ បិយរូបំ សាតរូបំ
 រូបំ ន រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធា ច ។
 ខន្ធា វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ខន្ធា
 ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន
 វិញ្ញាណក្ខន្ធា ។

[៤៦] វេទនា វេទនាខន្ធាតិ ។ អាមត្តា ។
 ខន្ធា រូបក្ខន្ធាតិ ។ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ រូប-
 ក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៣] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ពិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថារូបផង ហៅ ថារូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅ ថាខន្ធផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែ ជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ។

[៤៤] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ ពិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថារូបផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់ តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៤៥] រូប ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ឆ្ងាញ់ ពិសា ហៅថារូប តែមិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថារូបផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៤៦] វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធ ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[៤៧] វេទនា វេទនាខន្ធនោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនោតិ ។ សញ្ញាខន្ធនា ខន្ធនា
ចេវ សញ្ញាខន្ធនា ច អវសេសា ខន្ធនា ខន្ធនា ន
សញ្ញាខន្ធនា ។

[៤៨] វេទនា វេទនាខន្ធនោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធនា សង្ខារក្ខន្ធនោតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធនា ខន្ធនា ចេវ
សង្ខារក្ខន្ធនា ច អវសេសា ខន្ធនា ខន្ធនា ន សង្ខារ-
ក្ខន្ធនា ។

[៤៩] វេទនា វេទនាខន្ធនោតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ធនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ខន្ធនា
ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ច អវសេសា ខន្ធនា ខន្ធនា
ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ។

[៥០] សញ្ញា សញ្ញាខន្ធនោតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនា សញ្ញាខន្ធនា សញ្ញា ចេវ
សញ្ញាខន្ធនា ច ។ ខន្ធនា រូបក្ខន្ធនោតិ ។ រូបក្ខន្ធនា
ខន្ធនា ចេវ រូបក្ខន្ធនា ច អវសេសា ខន្ធនា ខន្ធនា
ន រូបក្ខន្ធនា ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[៤៧] វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញា- ខន្ធទេ ។

[៤៨] វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ ផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៤៩] វេទនា ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាវិញ្ញាណ- ក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅ ថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៥០] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថាសញ្ញា តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាផង្ក ហៅ ថាសញ្ញាខន្ធផង្ក ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថារូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួក ខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥១] សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខន្ទោ ច ។ ខន្ទា វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនា-
 ខន្ទា ខន្ទា ចេវ វេទនាខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា
 ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោ ។

[៥២] សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខន្ទោ ច ។ ខន្ទា សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ សង្កា-
 រក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សង្ការក្ខន្ទោ ច អវសេសា
 ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោ ។

[៥៣] សញ្ញា សញ្ញាខន្ទោតិ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
 សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញាខន្ទោ សញ្ញា ចេវ
 សញ្ញាខន្ទោ ច ។ ខន្ទា វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញា-
 ណក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ច អវសេ-
 សា ខន្ទា ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ។

[៥៤] សង្ការក្ខន្ទោ សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ សង្ការ-
 ក្ខន្ទំ បឋេត្វា អវសេសា សង្ការក្ខន្ទោ សង្ការក្ខន្ទោ ន សង្ការ-
 ក្ខន្ទោ សង្ការក្ខន្ទោ សង្ការក្ខន្ទោ ចេវ សង្ការក្ខន្ទោ ច ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥១] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថាសញ្ញា តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាផង ហៅ ថាសញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់ តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាវេទនាខន្ធទេ ។

[៥២] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏- សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៥៣] សញ្ញា ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថាសញ្ញាផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៥៤] ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរលែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថាពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

ខន្ធា រូបក្ខន្ធាតិ ។ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ រូប-
ក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធា ។

[៥៥] សង្ខារា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា
បរេត្វា អវសេសា សង្ខារា សង្ខារា ន សង្ខារក្ខ-
ន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច ។
ខន្ធា វេទនាខន្ធាតិ ។ វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទ-
នាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន វេទនាខន្ធា ។

[៥៦] សង្ខារា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា
បរេត្វា អវសេសា សង្ខារា សង្ខារា ន សង្ខារ-
ក្ខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច ។
ខន្ធា សញ្ញាខន្ធាតិ ។ សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ
សញ្ញាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន សញ្ញា-
ខន្ធា ។

[៥៧] សង្ខារា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា
បរេត្វា អវសេសា សង្ខារា សង្ខារា ន សង្ខារ-
ក្ខន្ធា សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថា
រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា
រូបក្ខន្ធទេ ។

[៥៥] ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏-
សេស រៀរលែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថាពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅ
ថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធ
ផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធ
ផង ហៅថាវេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ
មិនមែនហៅថាវេទនាខន្ធទេ ។

[៥៦] ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏-
សេស រៀរលែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថាពួកសង្ខារ តែមិនមែន
ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារផង ហៅថាសង្ខារ-
ក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា
ខន្ធផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួក
ខន្ធ មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ។

[៥៧] ពួកសង្ខារ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស
រៀរលែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថាពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថាសង្ខារ-
ក្ខន្ធទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាពួកសង្ខារផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ។

ខន្ទា វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ខន្ទា
ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
វិញ្ញាណក្ខន្ធា ។

[៥៨] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ អា-
មន្តា ។ ខន្ទា រូបក្ខន្ធាតិ ។ រូបក្ខន្ធា ខន្ទា ចេវ
រូបក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធា ។

[៥៩] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ទា វេទនាខន្ធាតិ ។ វេទនាខន្ធា ខន្ទា ចេវ
វេទនាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វេទនា-
ខន្ធា ។

[៦០] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ទា សញ្ញាខន្ធាតិ ។ សញ្ញាខន្ធា ខន្ទា ចេវ
សញ្ញាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សញ្ញា-
ខន្ធា ។

[៦១] វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ខន្ទា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ទា ចេវ
សង្ខារក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ខា-
រក្ខន្ធា ។

[៦២] ន រូបំ រូបក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង
ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ
មិនមែនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៥៨] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំង-
ឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង
ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ។

[៥៩] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធ
ទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថា
វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែន
ហៅថាវេទនាខន្ធទេ ។

[៦០] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង
ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធទេ ។

[៦១] វិញ្ញាណ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង
ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៦២] មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

ខន្ធា ន វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន រូបំ ន
 រូបក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ធា ន សញ្ញា-
 ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធឆោតិ ។
 អាមន្តា ។ ន ខន្ធា ន សង្ខារក្ខន្ធឆោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។
 ន ខន្ធា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៣] ន វេទនា ន វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ន ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។
 ន វេទនា ន វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន
 ខន្ធា ន សញ្ញាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន វេទនា
 ន វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ធា ន
 សង្ខារក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន វេទនា ន
 វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ធា ន វិញ្ញា-
 ណក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៤] ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធឆោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ន ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។
 ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។
 ន ខន្ធា ន វេទនាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។
 ន សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធឆោតិ ។ អាមន្តា ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅ
ថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។
អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំង-
ឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា មិន
ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា
មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៤] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។
មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនសញ្ញា
មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

ន ខន្ទា ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន សញ្ញា
ន សញ្ញាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ទា ន វិញ្ញា-
ណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៥] ន សង្ខារា ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អា-
មន្តា ។ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ន សង្ខារា ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន
ខន្ទា ន វេទនាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន សង្ខា-
រា ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ទា
ន សញ្ញាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន សង្ខារា ន
សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ទា ន វិញ្ញា-
ណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៦] ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធាតិ ។
អាមន្តា ។ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ន វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន
វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន
ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន វិញ្ញា-
ណំ ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន ខន្ទា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
សញ្ញា មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៥] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។
មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួក
សង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារ-
ក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។
អើ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។
មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ
មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។
អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៧] រូបំ ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធា
រូបក្ខន្ធាតិ ។ រូបក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ រូបក្ខន្ធា
ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធា ។

[៦៨] វេទនា ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធា
វេទនាខន្ធាតិ ។ វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទ-
នាខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន វេទនា-
ខន្ធា ។

[៦៩] សញ្ញា ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធា
សញ្ញាខន្ធាតិ ។ សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ សញ្ញា-
ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន សញ្ញាខន្ធា ។

[៧០] សង្ខារ ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធា
សង្ខារក្ខន្ធាតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ សង្ខារ-
ក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន សង្ខារក្ខន្ធា ។

[៧១] វិញ្ញាណំ ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធា
វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ
វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ន
វិញ្ញាណក្ខន្ធា ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៧] រូប ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថារូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថារូបក្ខន្ធទេ ។

[៦៨] វេទនា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាវេទនាខន្ធទេ ។

[៦៩] សញ្ញា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧០] ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៧១] វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧២] ន រូបំ ន ខន្ទោតិ ។ រូបំ បរេត្វា
 អវសេសា ខន្ទា ន រូបំ ខន្ទា រូបញ្ច ខន្ទេ ច
 បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ទា ។
 ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៣] ន វេទនា ន ខន្ទោតិ ។ វេទនំ ប-
 រេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វេទនា ខន្ទា វេទន-
 ញ្ច ខន្ទេ ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា
 ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោតិ ។
 អាមន្តា ។

[៧៤] ន សញ្ញា ន ខន្ទោតិ ។ សញ្ញំ ប-
 រេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សញ្ញា ខន្ទា សញ្ញា-
 ញ្ច ខន្ទេ ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា
 ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោតិ ។
 អាមន្តា ។

[៧៥] ន សង្ខារា ន ខន្ទោតិ ។ សង្ខារេ
 បរេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សង្ខារា ខន្ទា សង្ខារេ
 ច ខន្ទេ ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ សង្ខារា
 ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន សង្ខារក្ខន្ទោតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧២] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថារូបទេ ហៅថាពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រៀរលែងតែរូបនិងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថារូបផង មិនហៅថា ពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថាវេទនាទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនានិងពួកខន្ធចេញ មិន ហៅថាវេទនាផង មិនហៅថាពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិន ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៤] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថាសញ្ញាទេ ហៅថាពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិនហៅថាពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៥] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែពួកសង្ខារចេញ មិនហៅថាពួកសង្ខារទេ ហៅ ថាពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែពួកសង្ខារនិងពួកខន្ធ ចេញ មិនហៅថាពួកសង្ខារផង មិនហៅថាពួកខន្ធផងទេ ។ មិន មែនពួកខន្ធ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[៧៦] ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ធតិ ។ វិញ្ញាណំ
បមេត្វា អវសេសា ខន្ធន ន វិញ្ញាណំ ខន្ធន
វិញ្ញាណាញា ខន្ធន ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ
វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធន ។ ន ខន្ធន ន វិញ្ញាណា-
ក្ខន្ធតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧] រូបំ ខន្ធតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធន
វេទនាខន្ធតិ ។ វេទនាខន្ធន ខន្ធន ចេវ វេទនា-
ខន្ធន ច អវសេសា ខន្ធន ខន្ធន ន វេទនាខន្ធន ។

[៧៨] រូបំ ខន្ធតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធន
សញ្ញាខន្ធតិ ។ សញ្ញាខន្ធន ខន្ធន ចេវ សញ្ញា-
ខន្ធន ច អវសេសា ខន្ធន ខន្ធន ន សញ្ញាខន្ធន ។

[៧៩] រូបំ ខន្ធតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធន
សង្ខារក្ខន្ធតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធន ខន្ធន ចេវ សង្ខា-
រក្ខន្ធន ច អវសេសា ខន្ធន ខន្ធន ន សង្ខារក្ខន្ធន ។

[៨០] រូបំ ខន្ធតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ធន
វិញ្ញាណាក្ខន្ធតិ ។ វិញ្ញាណាក្ខន្ធន ខន្ធន ចេវ
វិញ្ញាណាក្ខន្ធន ច អវសេសា ខន្ធន ខន្ធន ន
វិញ្ញាណាក្ខន្ធន ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

[៧៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថាវិញ្ញាណទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណនិងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថាវិញ្ញាណផង មិនហៅថាពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្នុងឬ ។ អើ ។

[៧៧] រូប ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវេទនាខន្ធផង ឯខន្ធ ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៧៨] រូប ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធ ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧៩] រូប ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅ ថាសង្ខារក្នុងឬ ។ សង្ខារក្នុង ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសង្ខារក្នុងផង ឯខន្ធ ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្នុងទេ ។

[៨០] រូប ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅ ថាវិញ្ញាណក្នុងឬ ។ វិញ្ញាណក្នុង ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវិញ្ញាណ- ក្នុងផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្នុងទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៨១] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទោ
រូបក្ខន្ទោតិ ។ រូបក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្ខន្ទោ ច
អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោ ។

[៨២] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
សញ្ញាខន្ទោតិ ។ សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សញ្ញា-
ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោ ។

[៨៣] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ សង្ការក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សង្ការ-
ក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោ ។

[៨៤] វេទនា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វិញ្ញា-
ណក្ខន្ទោ ។

[៨៥] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
រូបក្ខន្ទោតិ ។ រូបក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្ខន្ទោ
ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៨១] វេទនា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ហៅថារូប-
ក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថារូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៨២] វេទនា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសញ្ញា-
ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា
សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៨៣] វេទនា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែន
ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៨៤] វេទនា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែន
ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៨៥] សញ្ញា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថារូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធ
ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[៨៦] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ វេទនា-
ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោ ។

[៨៧] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ សង្ការក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សង្កា-
រក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោ ។

[៨៨] សញ្ញា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វិញ្ញា-
ណក្ខន្ទោ ។

[៨៩] សង្ការា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
រូបក្ខន្ទោតិ ។ រូបក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្ខន្ទោ ច
អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោ ។

[៩០] សង្ការា ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ វេទនា-
ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោ ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[៨៦] សញ្ញា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវេទនា- ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៨៧] សញ្ញា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាសង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធ ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៨៨] សញ្ញា ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវិញ្ញា- ណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែន ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៨៩] ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថារូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូប- ក្ខន្ធទេ ។

[៩០] ពួកសង្ខារ ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង ហៅថាវេទនា- ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៩០] សង្ខារ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
 សញ្ញាខន្ទោតិ ។ សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
 វេទនាខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
 សញ្ញាខន្ទោ ។

[៩២] សង្ខារ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
 វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
 វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
 វិញ្ញាណក្ខន្ទោ ។

[៩៣] វិញ្ញាណំ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
 រូបក្ខន្ទោតិ ។ រូបក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ រូបក្ខន្ទោ ច
 អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោ ។

[៩៤] វិញ្ញាណំ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
 វេទនាខន្ទោតិ ។ វេទនាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
 វេទនាខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
 វេទនាខន្ទោ ។

[៩៥] វិញ្ញាណំ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
 សញ្ញាខន្ទោតិ ។ សញ្ញាខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ
 សញ្ញាខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន
 សញ្ញាខន្ទោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧១] សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែន ហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧២] សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៧៣] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា រូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថាខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៧៤] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៧៥] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថាសញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថាខន្ធផង្ក ហៅថាសញ្ញាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[៩៦] វិញ្ញាណំ ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ខន្ទា
សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ សង្ការក្ខន្ទោ ខន្ទោ ចេវ សង្ការ-
ក្ខន្ទោ ច អវសេសា ខន្ទា ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោ ។

[៩៧] ន រូបំ ន ខន្ទោតិ ។ រូបំ បឋេត្វា
អវសេសា ខន្ទា ន រូបំ ខន្ទា រូបញ្ច ខន្ទេ ច
បឋេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ទា ។
ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[៩៨] ន រូបំ ន ខន្ទោតិ ។ រូបំ បឋេត្វា
អវសេសា ខន្ទា ន រូបំ ខន្ទា រូបញ្ច ខន្ទេ ច
បឋេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ទា ។
ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[៩៩] ន រូបំ ន ខន្ទោតិ ។ រូបំ បឋេត្វា
អវសេសា ខន្ទា ន រូបំ ខន្ទា រូបញ្ច ខន្ទេ ច
បឋេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ទា ។
ន ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០០] ន រូបំ ន ខន្ទោតិ ។ រូបំ បឋេត្វា
អវសេសា ខន្ទា ន រូបំ ខន្ទា រូបញ្ច ខន្ទេ ច
បឋេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ទា ។
ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[៧៦] វិញ្ញាណ ហៅថាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៧៧] មិនមែនរូប មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបនិងខន្ធចេញ មិនហៅថារូបផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៨] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនមែនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបនិងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថាខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៩] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបនិងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថាខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០០] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបនិងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថាខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១០១] ន វេទនា ន ខន្ទោតិ ។ វេទនំ
បឃេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វេទនា ខន្ទា វេទនញ្ច
ខន្ទេ ច បឃេត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន
ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០២] ន វេទនា ន ខន្ទោតិ ។ វេទនំ
បឃេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វេទនា ខន្ទា វេទ-
នញ្ច ខន្ទេ ច បឃេត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទ-
នា ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោតិ ។
អាមន្តា ។

[១០៣] ន វេទនា ន ខន្ទោតិ ។ វេទនំ
បឃេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វេទនា ខន្ទា វេទ-
នញ្ច ខន្ទេ ច បឃេត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទ-
នា ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោតិ ។
អាមន្តា ។

[១០៤] ន វេទនា ន ខន្ទោតិ ។ វេទនំ
បឃេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វេទនា ខន្ទា វេទ-
នញ្ច ខន្ទេ ច បឃេត្វា អវសេសា ន ចេវ
វេទនា ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោ-
តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១០១] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏
សេស រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធ
ទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែ វេទនានិងខន្ធចេញ មិនហៅថាវេទនា
ផង មិនហៅថាខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០២] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ
ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនានិងខន្ធចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា
សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ
ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនានិងខន្ធចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៤] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ
ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា
វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកស្ស បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

[១០៥] ន សញ្ញា ន ខន្ទោតិ ។ សញ្ញំ
បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សញ្ញា ខន្ទា សញ្ញញ្ច
ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន
ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០៦] ន សញ្ញា ន ខន្ទោតិ ។ សញ្ញំ
បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សញ្ញា ខន្ទា សញ្ញញ្ច
ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន
ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០៧] ន សញ្ញា ន ខន្ទោតិ ។ សញ្ញំ
បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សញ្ញា ខន្ទា សញ្ញញ្ច
ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន
ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន សង្ការក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០៨] ន សញ្ញា ន ខន្ទោតិ ។ សញ្ញំ
បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន សញ្ញា ខន្ទា សញ្ញញ្ច
ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន
ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។
អាមន្តា ។

ខន្ធយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[១០៥] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងខន្ធចេញ មិនហៅថាសញ្ញាផង មិនហៅថាខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថារូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៦] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងខន្ធចេញ មិនហៅថាសញ្ញាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថាវេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៧] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងខន្ធចេញ មិនហៅថាសញ្ញាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថាសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៨] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថាសញ្ញាទេ ហៅថាខន្ធខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញានិងខន្ធចេញ មិនហៅថាសញ្ញាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថាវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១០៩] ន សង្ខារ ន ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១០] ន សង្ខារ ន ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

ន ខន្ទា ន វេទនាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១១] ន សង្ខារ ន ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

ន ខន្ទា ន សញ្ញាខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១២] ន សង្ខារ ន ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

ន ខន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១៣] ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណំ

បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វិញ្ញាណំ ខន្ទា វិញ្ញាណញ្ច

ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច

ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន រូបក្ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១៤] ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ទោតិ ។ វិញ្ញាណំ

បមេត្វា អវសេសា ខន្ទា ន វិញ្ញាណំ ខន្ទា

វិញ្ញាណញ្ច ខន្ទេ ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ

វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ទា ។ ន ខន្ទា ន វេទនា-

ខន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១០៧] មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
ខន្ធ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១០] មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១១] មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១២] មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៣] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថាខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថាវិញ្ញាណទេ ហៅថា
ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ មិន
ហៅថា វិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិន
ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៤] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា
ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ មិន
ហៅថា វិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិន
ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[១១៥] ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ធចាតិ ។ វិញ្ញាណំ
 បមេត្វា អវសេសា ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ខន្ធា
 វិញ្ញាណាញា ខន្ធា ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ
 វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន សញ្ញា-
 ខន្ធចាតិ ។ អាមន្តា ។

[១១៦] ន វិញ្ញាណំ ន ខន្ធចាតិ ។ វិញ្ញាណំ
 បមេត្វា អវសេសា ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ខន្ធា
 វិញ្ញាណាញា ខន្ធា ច បមេត្វា អវសេសា ន ចេវ
 វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធា ។ ន ខន្ធា ន សង្កា-
 រក្ខន្ធចាតិ ។ អាមន្តា ។

បណ្ណត្តិវារោ ។

បវត្តិវារោ

[១១៧] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចារោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

១ ឱ. សព្វត្ត ឧប្បជ្ជន្តានន្តិ ទិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[១១៥] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណនិងខន្ធចេញ មិន ហៅថាវិញ្ញាណផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

ចប់ បណ្ណត្តិវារៈ ។

បវត្តិវារៈ

[១១៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់ សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វចូលទៅកាន់ អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វចូលទៅ កាន់បញ្ចវេទនាភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១១៨] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនា-
 ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន វេទនា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
 រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ទោ
 ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១១៩] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
នោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងទេ ពួកសត្វចូលទៅកាន់ បញ្ចវេទនាភព វេទនាខន្ធរបស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១១៨] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនា-
ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះទេ រូបក្ខន្ធ រមែងកើតឡើងផង
វេទនាខន្ធ រមែងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនាភពនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធកើតឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ វេទនាខន្ធ កើតឡើងក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រមែងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ រមែង
កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនាភពនោះ ។

[១១៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅ
កាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
ចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏កើតឡើងផង

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[១២០] យស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា
 នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប-
 ជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ
 រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ ក៏កើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបភព
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាលពួកសត្វទាំងពួងច្យុត រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ ក៏មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ ក៏មិនកើតឡើងផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អសញ្ញា-
 សត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាលពួកសត្វទាំងពួងច្យុត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏មិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ ក៏មិន
 កើតឡើងផង ។

[១២១] យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[១២២] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា
 ច នុប្បជ្ជតិ ។

[១២៣] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២១] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនកើត ឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[១២២] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាល ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងពួងកាលច្បុត រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ ក៏មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត វេទនាខន្ធ របស់សត្វ ទាំងនោះ ក៏មិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ ក៏មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បរិគ្គិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[១២៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត
 វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[១២៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវារំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា
 ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវារំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[១២២] រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១២៥] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកបញ្ចវេទនានោះ ក៏កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកបញ្ចវេទនានោះ ក៏កើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១២៦] យស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា
 នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្តិ ។

[១២៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
 បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[១២៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ វេទ-
 នាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៧] រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២៨] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធក៏មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធក៏មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[១២៩] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
 ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ
 វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។

[១៣០] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
 ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[១២៧] រូបក្ខន្ធន របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្មហើយ នឹងបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើងផង ។

[១៣០] រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធន នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធន នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធន នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធន នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធន នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធន នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[១៣១] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកា-
 រានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទ-
 នាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[១៣២] យស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភ-
 រិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនា-
 ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វេទ-
 នាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៣១] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណានឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកបញ្ចវេការសត្វនោះ នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណានឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកបញ្ចវេការសត្វនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៣២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណានឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្មហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វជាបច្ចិមភពនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណានឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[១៣៣] យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ
 វា បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[១៣៤] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា
 នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។

[១៣៥] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[១៣៣] រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។

[១៣៤] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វជាបច្ច័មភពនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វជាបច្ច័មភពនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៣៥] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។

សព្វេសំ ចរណ្ណានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ រូបក្ខន្ទោ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ទោ
 ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

[១៣៦] យស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស វេទនាខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជិតិ ។ សព្វេសំ ចរណ្ណានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិតិ ចតុវេការំ បញ្ចវេការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត
 វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

[១៣៧] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិតិ តត្ថ វេ-
 ទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិតិ ឆោ ច តត្ថ វេទនាខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេការេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិតិ
 វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វទាំងពួងកាលច្យុត ចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯរូបក្នុងន្ទ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបក្នុងន្ទ កើត
ឡើងផង ។

[១៣៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា-
ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្យុត ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេកា-
រភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១៣៧] រូបក្នុងន្ទ កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្នុងន្ទ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេ-
ទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្នុងន្ទ កើតឡើងផង វេទ-
នាខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច
ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៣៨] យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

[១៣៩] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា
ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១៣៨] វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ កើត ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។

[១៣៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទ- នាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់ សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេទនា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទ- នាខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម កាលច្យុត ចាកបញ្ច- វេទនា វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោការំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត
រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៤០] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។
យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តិ ។ ចតុវោការា បញ្ច-
វោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៤១] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤០] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុ-
វេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធរបស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទ-
នាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ច្យុតចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព
និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
វេទនាខន្ធកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤១] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិតិ ។ នត្តិ ។

[១៤២] យស្ស វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ តស្ស
សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស វេទនាខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិតិ ។ នត្តិ ។

[១៤៣] យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ តត្ថ វេ-
ទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្ប-
ជ្ជិតិ ។ ឧប្បជ្ជិតិ ។

[១៤៤] យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្ប-
ជ្ជិតិ ។ អាមន្តា ។

[១៤៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចារោ-
កាវា ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៣] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[១២៤] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។

[១២៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
អរូបព្រហ្ម កាលច្យុតចាកបញ្ចវេទនាភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ទុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរ-
 ណ្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ទុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា
 ច ទុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា
 ទុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ ។
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តា ចរណ្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច
 ទុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ទុប្បជ្ជតិ ។

[១៤៦] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ទុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ចតុរោកាវា
 បញ្ចរោកាវា ចរណ្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ទុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ទុប្បជ្ជិត្ត
 សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច ទុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធា ច ទុប្បជ្ជិត្ត ។

---

១ ឱ. អសញ្ញាសត្តា ចរណ្តានំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះទេ ។

[១៤៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តិតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ^(២) តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
 ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិតិ ។

[១៤៧] យស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ច-
 វោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ
 ដោ ច តេសំ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ ឥតវេសំ
 បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្ប-
 ជ្ជិតិស្សិតិ ។ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ
 តស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ
 ដោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ បញ្ចវោកាវំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

---

១ ឱ. នុប្បជ្ជន្តានំ ។ ២ ឱ. ឯត្តន្តវេ ចវន្តានន្តិ ទិស្សិតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធា-
វាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ។
មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត
ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល
ទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១៤៨] យស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សញ្ញា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញា-
 ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៤៩] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនាខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោ-
 ការេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ទោ ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៤៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១៤៩] រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

បញ្ចវោកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
រូបក្ខន្ធភោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៥០] យត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សញ្ញាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[១៥១] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
ភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ឧប្បជ្ជតិ ណោ
ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ
ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធភោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា
ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ឧប្បជ្ជតិ
បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ
ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធភោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការភព
នោះ ។

[១៥០] វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៥១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការភព និងចូលទៅ
កាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម
កាលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការភព វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៥២] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភវីកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ
 សញ្ញាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ចតុវោការាវ បញ្ចវោការាវ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ចតុវោការំ
 បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ
 ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៥៣] យស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ រូបក្ខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់ សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើត ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកចតុវេទនាភព និង បញ្ចវេទនាភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព សញ្ញាខន្ធ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្យុត ចូលទៅកាន់អរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក សត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេទនាភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង បច្ច័មភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង

ខន្ធយមកេ បរិគ្គិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធភ នុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 រូបក្ខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ
 រូបក្ខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ ។

[១៥៤] យស្ស វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ នុប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ
 សញ្ញាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធភ នុប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ សញ្ញា-
 ខន្ធភ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្នុង របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។
ពួកសត្វ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯរូបក្នុង របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
វេទនា និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្នុង មិនកើតឡើងផង ។

[១៥២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត
ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលបរិនិព្វាន មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។
ពួកសត្វ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនា
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ ដែលបរិនិព្វាន នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង
ផង ។

[១៥៥] យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៥៦] យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន សញ្ញាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[១៥៧] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវា ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥៥] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទី នោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[១៥៦] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងមិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងមិន កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៥៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទ- នាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូប- ព្រហ្ម កាលច្យុតចាកបញ្ចវេទនា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេទនា ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម និងពួកសត្វ ដែលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនា- ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូល ទៅកាន់បញ្ចវេទនា និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ

ខន្ធយមកេ បរិគ្គិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិទិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិ-
កានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធជោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធជោ ច នុប្បជ្ជតិ ។

[១៥៨] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជោ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជោ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ចតុវោ-
កាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធជោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធជោ
នុប្បជ្ជិស្សតិ បរិទិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធជោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធជោ ច នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធជោ
នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធជោ នុប្បជ្ជតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធជោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធជោ នុប្បជ្ជតិ បរិទិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាខន្ធជោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធជោ ច
នុប្បជ្ជតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន ក្នុង
បញ្ចវេកាការភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម និង
ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
កាលច្យុតចាកចតុវេកាការភព និងបញ្ចវេកាការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន និងពួក
អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញា-
ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាល
ចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ដែលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៥៩] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្តតាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៦០] យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្តតាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៦១] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត
 ណោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ បញ្ចវោកាវេ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥៧] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[១៦០] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សញ្ញាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[១៦១] រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ថ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

[១៦២] យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ថ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៦៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវារានំ តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ថ បញ្ចវេកាវារានំ តេសំ តត្ថ វេទ-
នាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូប-
ភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ នឹង
កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[១៦២] វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៦៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលកើត
ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកអរូបព្រហ្មទាំង
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបញ្ច-
វេការភព នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦៤] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ
 ចតុរោកាវាណំ បញ្ចរោកាវាណំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៦៥] យស្ស រូបក្ខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ
 ធុប្បជ្ជិត្តត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[១៦៦] យស្ស វេទនាខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន សញ្ញាខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ
 ធុប្បជ្ជិត្តត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[១៦៧] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ធុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យត្ថ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៦៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភពនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ (ដែលកើត) ក្នុងចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៦៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៧] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។
ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[១៦៨] យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[១៦៩] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូចានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ
បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្ត
វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៨] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា-
ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៦៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
អរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព
និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
ក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៧០] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និត្ត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និត្តាតិ ។ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និត្ត សុទ្ធាវាសានំ អ-
 សញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ច នុប្បន្និ-
 ស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច នុប្បន្និត្ត ។

ឧប្បាទវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៧១] យស្ស រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ តស្ស វេទ-
 នាខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។ អសញ្ញសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ទោ និរុ-
 ដ្ឋតិ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន
 វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។
 អរូចា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ នោ ច
 តេសំ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ តេសំ
 វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧០] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែល
 កើតក្នុងសុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ចប់ ឧប្បាទារៈ ។

[១៧១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រមែងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអរូបភព វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនរលត់
 ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[១៧២] យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតិ បញ្ច-
 វោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធា ច
 និរុដ្ឋតិ ។ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតិ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវេ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ ។

[១៧៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តា ចវ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ នោ ច តេ-
 សំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធា ច
 និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុ-
 ដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ អរូបា
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ធា ច
 និរុដ្ឋតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[១៧២] រូបក្ខន្ធរលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរលត់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរលត់
 ទៅ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ
 រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ ។

[១៧៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទ-
 នាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 ច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
 វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអរូបភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការភព វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៧៤] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អរូចា ចវន្តានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា
 ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា
 ច ន និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស
 វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ន
 និរុដ្ឋតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ន
 និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ^(១) វេទនាខន្ធា
 ច ន និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[១៧៥] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតីតិ ។ និរុដ្ឋតិ ។ យត្ថ
 វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន
 និរុដ្ឋតីតិ ។ និរុដ្ឋតិ ។

[១៧៦] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អរូចា
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ

---

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ តត្ថាតិ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧៤] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅផង ។

[១៧៥] រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។

[១៧៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ

ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន ជិវុជ្ជតិ
 វេទនាខន្ធា ច ន ជិវុជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន ជិវុជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ជតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច ន ជិវុជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច ន ជិវុជ្ជតិ ។

[១៧៧] យស្ស រូបក្ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្ត តស្ស វេទនា-
 ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន វេទនា-
 ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា ជិវុជ្ជិតិ ។ អាមន្តា ។

[១៧៨] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្ត តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ជិវុជ្ជិត្ត នោ ច^(១) តត្ថ វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិត្ត
 បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ជិវុជ្ជិត្ត វេទនា-
 ខន្ធា ច ជិវុជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធា
 ជិវុជ្ជិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា ជិវុជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបេ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ជិវុជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ជិវុជ្ជិត្ត
 រូបក្ខន្ធា ច ជិវុជ្ជិត្ត ។

១ ឱ. ឯត្តន្តវេ តេសន្តិ ទិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធន មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកអសញ្ញា-
សត្វ វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូប-
ក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅផង រូបក្ខន្ធន មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៧] រូបក្ខន្ធន របស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធន
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទ-
នាខន្ធន របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធន របស់សត្វនោះ រលត់
ដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៨] រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធន រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេ-
ទនាខន្ធន មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយផង វេទ-
នាខន្ធន រលត់ហើយផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ វេទនាខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធន
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធន រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធន
រលត់ហើយផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៧៩] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត បញ្ចវេកាវានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត ។

[១៨០] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធា ន
 និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[១៨១] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។ យត្ថ
 វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧៩] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៨១] រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[១៨២] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អរូបា-
 នំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធា
 ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និ-
 រុដ្ឋិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខ-
 ន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។

[១៨៣] យស្ស រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា និរុ-
 ដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភរិកានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច
 និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[១៨២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនរលត់ហើយផង វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលកាន់អរូបភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វានកាលសត្វទាំងនោះ កំពុងច្យុត វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ទៅផង ។

[១៨៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តត្ថ វេទ-
 នាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខ-
 ន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន វេ-
 ទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ-
 តិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ
 ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[១៨៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៨២] រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ
 ឯវេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង
 វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១៨៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វ
 ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនា
 ខន្ធ របស់ពួកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[១៨៦] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ អ-
 រូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិទិ-
 ញាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ន
 ជិវុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ បរិទិព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ន ជិវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូប-
 ក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[១៨៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។ យត្ថ
 វា បន វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ តត្ថ រូបក្ខ-
 ន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។

[១៨៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ បរិ-
 ទិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[១៨៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណានឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់អរូបភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលសត្វទាំងនោះ កំពុងច្យុត រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណានឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៧] រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។

[១៨៨] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង

វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ទោ ច ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[១៨៩] យស្ស រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ តស្ស វេទ-
 នាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន
 វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋិតីតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត
 នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវេកាវា ច-
 រន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ ។

[១៩០] យស្ស វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន
 សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិតី-
 តិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ហើយ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ។

[១៨៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញា-
 ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

តេសំ សញ្ញាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតំ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធភោ
និរុដ្ឋិតិ ចតុរោកាវា បញ្ចរោកាវា ចវន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតំ វេទនាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតិ ។

[១៩១] យត្ថ រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតិ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ
និរុដ្ឋិតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតំ បញ្ច-
រោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតិ វេទនាខន្ធភោ ច
និរុដ្ឋិតំ ។ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ
និរុដ្ឋិតំ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតិ បញ្ចរោកាវេ
តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតំ រូបក្ខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតិ ។

[១៩២] យត្ថ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតិ តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សញ្ញាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតីតិ ។
អាមន្តា ។

[១៩៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋិតិ តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិ-
ព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុវេការភព និង
បញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង វេទ-
នាខន្ធ រលត់ទៅផង ។

[១៩១] រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់
ហើយផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ រលត់
ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ
រលត់ហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេការ-
ភពនោះ ។

[១៩២] វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ រលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ រលត់
ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៩៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

និរុដ្ឋតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត
 ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ
 រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋតិ ។

[១៩៤] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ ចតុ-
 វោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។ ចតុវោកាវំ បញ្ច-
 វោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុត ចាកបញ្ចេញវាការភព រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចេញវាការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកបញ្ចេញវាការភព វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញា-
 ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុត ចាកចតុវាការភព និងបញ្ចេញវាការភព វេទ-
 នាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ រលត់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ
 ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវាការភព និងបញ្ចេញវាការភព សញ្ញាខន្ធ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធពារោ

និរុដ្ឋិតំ ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិតិ
ចតុវោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតំ វេទនាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិតិ ។

[១៧៥] យស្ស រូបក្ខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតិ តស្ស
វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតតាតិ ។ និរុដ្ឋិតំ ។ យស្ស
វា បន វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតំ តស្ស រូបក្ខន្ធភោ
ន និរុដ្ឋិតីតិ ។ នត្ថិ ។

[១៧៦] យស្ស វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតិ តស្ស
សញ្ញាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតតាតិ ។ និរុដ្ឋិតំ ។ យស្ស
វា បន សញ្ញាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតំ តស្ស វេទនាខន្ធភោ
ន និរុដ្ឋិតីតិ ។ នត្ថិ ។

[១៧៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធភោ (យត្ថកំ បរិបុណ្ណំ
កាតព្វំ) ។

[១៧៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិតតាតិ ។ បញ្ចវោ-
កាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភោ
ន និរុដ្ឋិតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកចិត្ត-
វោការភព និងបញ្ចវោការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយផង វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៩៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៩៧] រូបក្ខន្ធ ក្នុងទីណា (ពាក្យទាំងប៉ុន្មាន បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ
ឲ្យបរិបូណ៌) ។

[១៩៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាល
ចូលទៅកាន់បញ្ចវោការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិតិ
 វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន និរុដ្ឋិតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត
 នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិតិ សុទ្ធា-
 វាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធា ច
 ន និរុដ្ឋិតិ ។

[១៩៩] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ ចតុរោ-
 ការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា
 ន និរុដ្ឋិត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ^(១)
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិតិ សញ្ញា-
 ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា

---

១ ឱ. អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធា-
 វាស ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 សុទ្ធាវាស កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចូល
 ទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
 រូបក្ខន្ធន មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធា-
 វាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
 សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

ន និរុដ្ឋតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិត ណោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋតិ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ ច ន និ-
 រុដ្ឋិត វេទនាខន្ធភោ ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[២០០] យស្ស រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋតិ ណោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវា
 ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធភោ ច
 និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធភោ
 និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចា ចវន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធភោ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា
 ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូប-
 ក្ខន្ធភោ ច និរុដ្ឋតិ ។

[២០១] យស្ស វេទនាខន្ធភោ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[២០០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
ការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្យុត ចាកបញ្ច-
វេការភព កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។
ពួកសត្វទាំងអស់ កំពុងកើត កំពុងច្យុត ចាកអរូបភព វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
ទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ។

[២០១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សញ្ញា-
ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន

វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ទោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវោកាវា បញ្ចវោកាវា
 ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ សញ្ញាខន្ទោ
 ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ទោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបន្តន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ទោ
 និរុដ្ឋតិ ចតុវោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ ។

[២០២] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ ។ មេ ។

[២០៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ តស្ស

តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
 និព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ
 ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ទោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុត ចាកចតុវេការភព និង
 បញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ
 នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹង
 រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ កំពុងកើត កំពុងច្បុត ចាកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ទេ ពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញា-
 ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង ។

[២០២] រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទ-
 នាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព កាលច្បុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុត
 ចាកបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង វេទនា-
 ខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធពារោ

និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវោកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ទោ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋតិ ។

[២០៤] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុ-
 វោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ច និរុដ្ឋតិ សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋតីតិ ។ ចតុវោកាវំ
 បញ្ចវោកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុ-
 ដ្ឋតិ ចតុវោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង នោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្យុត ចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុង ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកចតុ- វេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[២០៥] យស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋ-
 ត្តានំ អរូចា ចវត្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ
 នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ
 បរិនិព្វត្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋតិ វេទនា-
 ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វេទ-
 នាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋ-
 តីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វត្តានំ តេសំ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា
 ន និរុដ្ឋតិ អរូបេ បរិនិព្វត្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា
 ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[២០៦] យស្ស វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ និរុដ្ឋតិ ។

[២០៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ ។ បេ ។

[២០៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២០៥] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលកើត កាលច្បុត ចាកអរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេទនាភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅផង ។

[២០៦] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។

[២០៧] រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៨] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធពរោ

បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនា-
 ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ន និរុជ្ឈតីតិ ។ បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ
 អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ន
 និរុជ្ឈតិ ។

[២០៩] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ចតុវោ-
 ការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ សញ្ញាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណារូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វនោះ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៧] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណាសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋតិ អសញ្ញាសត្តានំ^(១) តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច
 ន និរុដ្ឋតិ ។

[២១០] យស្ស រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស វេ-
 ទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត វេទនា-
 ខន្ធោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២១១] យស្ស វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត្ត
 សញ្ញាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញា-
 ខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។

---

១ ឱ. អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានន្តិ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី នោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុង ទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់ សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់ សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន រលត់ទៅទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វ ណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២១១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់ សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន រលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ ណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[២០២] យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត ។ មេ ។

[២០៣] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោ-
កាវេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្ស-
តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបន្តន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និ-
រុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិត
ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិត ។

[២០៤] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តា-
នំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេ-
សំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុ-
វោកាវានំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
ច និរុដ្ឋិត សញ្ញាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[២១២] រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២១៣] រូបក្ខន្ធន របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធន របស់សត្វ ទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ នឹង មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជា បញ្ចវេការៈ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធន នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធន របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជា បញ្ចវេការៈ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធន រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៤] វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនា- ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាចតុវេការៈ និងបញ្ចវេការៈ រលត់ ហើយផង សញ្ញាខន្ធន នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធោ និរុដ្ឋិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ ចតុវោកាវាទំ
 បញ្ចវោកាវាទំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត្ត ។

[២០៥] យស្ស រូបក្ខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធោ
 ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។

[២០៦] យស្ស វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនា-
 ខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។

[២០៧] យត្ថ រូបក្ខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត ។ មេ ។

[២០៨] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សុទ្ធា-
 វាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
កាន់សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាចតុវេការៈ និងបញ្ចវេ-
ការៈ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ទៅហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២១៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២១៧] រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២១៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

ន និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត វេទ-
 នាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូប-
 ក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តា-
 នំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត
 សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច
 ន និរុដ្ឋិត ។

[២០៧] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ សុទ្ធាវា-
 សំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិ-
 ត្ថ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត សញ្ញាខន្ធលោ ច ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ និពោធាវារៈ

មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
 វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
 ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង រូបក្ខន្ធន មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សញ្ញាខន្ធ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្តា-
 តិ ។ បញ្ចវោកាវេ^(១) បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
 ខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ^(២) តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។

និរោធាវំ និដ្ឋិតំ ។

[២២០] យស្ស រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស វេទ-
 នាខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បន វេទនា-
 ខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ នោ ។

[២២១] យស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បន
 សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ-
 តិ ។ នោ ។

[២២២] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ បញ្ច-
 វោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ទោ ច
 និរុដ្ឋិតិ ។ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិតិ

---

១ ម. បញ្ចវោកាវេតិ ន វិជ្ជតិ ។ ២ ឱ. អសញ្ញាសត្តានន្តិ នត្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព សញ្ញា-
ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ចប់ និរោធារៈ ។

[២២០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២២] រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ រលត់
ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធា
និរុដ្ឋតិ ណោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ
តត្ថ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២២៣] យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន សញ្ញា-
ខន្ធា និរុដ្ឋតិ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៤] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស
វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ
រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ណោ ។

[២២៥] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស
វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ណោ ។

[២២៦] យស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តស្ស វេ-
ទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតីតិ ។ ចតុវោកាវា បញ្ចវោ-
កាវា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ណោ ច
តេសំ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋតិ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ

ខន្ធយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទនិពោធហារៈ

ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរលត់ទៅ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[២២៣] វេទនាខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២២៤] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២៥] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកចតុវេការភពនិងបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន វេ-
 ទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ
 រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា
 ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ រូបក្ខ-
 ន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ ។

[២២៧] យស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ ចតុវេកាវា បញ្ច-
 វេកាវា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ទោ ច ន
 និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ចតុវេកាវំ បញ្ច-
 វេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋ-
 តិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ វេទ-
 នាខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបក្នុងនោះ មិនកើតឡើង
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព ចូលទៅកាន់
 អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯរូបក្នុង
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល
 ទៅកាន់អរូបភព កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបក្នុង មិនកើតឡើងផង ។

[២២៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកចតុវេ-
 ទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ទៅ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទ-
 នាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់ចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ សញ្ញាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ
 មិនកើតឡើងផង ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធរាពោ

[២២៨] យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ វេទ-
នាខន្ធា ន និរុជ្ឈតីតិ ។ និរុជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បន
វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ-
តិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២២៩] យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធា ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សញ្ញាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៣០] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតីតិ ។ ចតុរោកា-
រា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុ-
ប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និ-
រុជ្ឈតិ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេ-
សំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន
និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន
និរុជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចរោ-
ការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
នុប្បជ្ជតិ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[២២៨] រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[២២៩] វេទនាខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៣០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ទោ
ច នុប្បជ្ជតិ ។

[២៣១] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ ចតុរោ-
ការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ
ន និរុដ្ឋតិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ
ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស
វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋតិ
វេទនាខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ ។

[២៣២] យស្ស រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន វេទនាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ទោ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលច្បុត ចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញា-
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣២] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយដែរ
ឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[២៣៣] យស្ស វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស វេទនាខន្ធលោ ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៣៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ មេ ។

[២៣៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្ត បញ្ចវេកាវាណំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិ-
ត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្ត
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូចានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវាណំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៣៦] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធារៈ

[២៣៣] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៤] រូបក្ខន្ធកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ជាបញ្ចវេការៈ កើតហើយផង វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ជាបញ្ចវេការៈ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ កើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៣៧] យស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និត្ត តស្ស
វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
បន វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ទោ
នុប្បន្និត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[២៣៨] យស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និត្ត តស្ស
សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន
សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្ប-
ន្និត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[២៣៩] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និត្ត ។ មេ ។

[២៤០] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និត្ត
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និត្ត តោ ច តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ទោ ច នុប្បន្និត្ត វេទនាខន្ទោ ច ន
និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ទោ
ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និត្តា-
តិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង ទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ នោះ មិនកើតហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនា- ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣៩] រូបក្ខន្ធ មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៤០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វ ណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើត ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធរាពោ

ន និរុដ្ឋិត ដោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិត
សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត
រូបក្ខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិត ។

[២៤១] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បដ្ឋិត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បដ្ឋិតាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៤២] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បដ្ឋិស្សតិ តស្ស
វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។ បច្ឆិមភរិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ
ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ វេទនា-
ខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្ប-
ដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។

[២៤៣] យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បដ្ឋិស្សតិ តស្ស
សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធា

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធារៈ

មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធមិនកើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៤១] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៤២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ
នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា
នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់
បដិសន្ធិ និងពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅ
នេះ នឹងរលត់ទៅផង ឯរូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។

[២៤៣] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ
នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា
នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនា-
ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ សញ្ញាខន្ធា ច
និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[២៤៤] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ មេ ។

[២៤៥] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចា-
វោកាវានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
វេទនាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចាវោកាវំ
ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និ-
រុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចាវោកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទ-
នាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[២៤៦] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់
បដិសន្ធិ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ។

[២២២] រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២២៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អសញ្ញា-
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេទនា
នោះ នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ
ជាបញ្ចវេទនានោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

[២២៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ឧប្បន្និ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ ចតុរោកាវានំ បញ្ចរោកាវានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធភោ ច
 ឧប្បន្និស្សតិ ។

[២៤៧] យស្ស រូបក្ខន្ធភោ នុប្បន្និស្សតិ តត្ថ
 វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 ឧបបន្នន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ រូបក្ខន្ធភោ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ
 វេទនាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 រូបក្ខន្ធភោ ច នុប្បន្និស្សតិ វេទនាខន្ធភោ ច ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធភោ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធភោ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៤៨] យស្ស វេទនាខន្ធភោ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស សញ្ញាខន្ធភោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភោ នុប្បន្និស្សតិ

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងបញ្ចវេការៈ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូប- ភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទ- នាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់ សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ដែរឬ ។ អើ ។

[២២៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម- ភព កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឆោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ទោ ច នុប្បន្និស្សតិ សញ្ញាខន្ទោ ច
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ទោ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[២៤៩] យត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ ។ បេ ។

[២៥០] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ចិ-
 មភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបន្តន្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ទោ ច នុប្បន្និស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ទោ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ទោ នុប្បន្និស្សតិ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ទោ ច ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ រូបក្ខន្ទោ ច នុប្បន្និស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ដែរឬ ។ អើ ។

[២៤៧] រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ លេ ។

[២៥០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងមិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[២៥១] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធភ ធុប្បដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន ជិវុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមក-
 វិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ ធុប្បដ្ឋិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ
 បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ
 ច ធុប្បដ្ឋិស្សតិ សញ្ញាខន្ធភ ច ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន ជិវុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភ ធុប្បដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៥២] យស្ស រូបក្ខន្ធភ ធុប្បដ្ឋតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធភ ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន វេទនាខន្ធភ ជិវុជ្ឈិត្ត តស្ស រូបក្ខន្ធភ ឧប្ប-
 ដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធភ ជិវុជ្ឈិត្ត នោ ច តេសំ រូប-
 ក្ខន្ធភ ឧប្បដ្ឋតិ បញ្ចារោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច ជិវុជ្ឈិត្ត
 រូបក្ខន្ធភ ច ឧប្បដ្ឋតិ ។ មេ ។ (យថា ឧប្បាទវា-
 វេ បច្ចុប្បន្នេនាតីតំ វិភត្តំ តថា ឥធិ វិភជិតព្វំ) ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[២៥១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៥២] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ។ បេ ។ (ពាក្យថា បច្ចុប្បន្ននិងអតីតៈ ក្នុងឧប្បាទវារៈ យើងបានចែកមកហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីចែកក្នុងទីនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ) ។

[២៥៣] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អ-
 សញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច
 និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៤] យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
 តេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ចតុវោការំ បញ្ចវោ-
 ការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៥] យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ។ មេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៥៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។

[២៥៤] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធកើតឡើងផង ។

[២៥៥] រូបក្ខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[២៥៦] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវោកាវ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទ-
 នាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អរូបំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ
 រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៧] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ចតុវោកាវា
 បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា
 និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

ខន្ធយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវារៈ

[២៥៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើងក្នុងទីណាវេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះនឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះកើតឡើងក្នុងទីនោះឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះនឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភពរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះកើតឡើងផងវេទនាខន្ធនឹងរលត់ទៅផងក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀតវេទនាខន្ធរបស់សត្វណានឹងរលត់ទៅក្នុងទីណារូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វកាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភពកាលចូលទៅកាន់អរូបភពវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះនឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភពវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះនឹងរលត់ទៅផងរូបក្ខន្ធកើតឡើងផងក្នុងទីនោះ ។

[២៥៧] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើងក្នុងទីណាសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះនឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀតសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណានឹងរលត់ទៅក្នុងទីណាវេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលច្យុតចាកចតុវេការភពនិងបញ្ចវេការភពសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះនឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧប្បជ្ជតិ ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៨] យស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
វេទនាខន្ទោ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ វេទនាខន្ទោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ រូបក្ខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ទោ ច ន
និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន វេទនាខន្ទោ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៥៩] យស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
សញ្ញាខន្ទោ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ទោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិ-
ព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញា-
ខន្ទោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សញ្ញា-
ខន្ទោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។
អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៥៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាលចូលទៅកាន់អរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់ សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ឬ ។ អើ ។

[២៥៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាល ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួក សត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើត ឡើងឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធហារោ

[២៦០] យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ។ មេ ។

[២៦១] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវា ចវន្តានំ អរូចានំ^(១) តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុ-
 ជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 នុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជតិ ។

[២៦២] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ចតុ-
 វោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
 ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា

១ ឱ. អរូបំ ឧប្បជ្ជន្តានន្តិ ទិស្សតិ ។

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[២៦០] រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ លេ ។

[២៦១] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាល ច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វ នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦២] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ

ន ជិវុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ទោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ទោ ច ន ជិវុដ្ឋិស្ស-
តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ទោ ន ជិវុដ្ឋិស្ស-
តិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៦៣] យស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
វេទនាខន្ទោ ជិវុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ^(១)
រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ វេទនាខន្ទោ
ជិវុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូបក្ខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត
វេទនាខន្ទោ ច ជិវុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
វេទនាខន្ទោ ជិវុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបក្ខន្ទោ ឧប្បជ្ជិ-
ត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៦៤] យស្ស វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សញ្ញាខន្ទោ ជិវុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ទោ
ជិវុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ទោ ច ជិវុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន សញ្ញាខន្ទោ ជិវុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឱ. ឯត្ថន្តវេ តត្តាតិ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៦៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយ
ផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយឬ ។ អើ ។

[២៦៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតហើយ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយ
ផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ
ឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[២៦៥] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ។ មេ ។

[២៦៦] យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវ
បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ រូប-
ក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច ជិវុជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋ-
ន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ជិវុជ្ជិស្សតិ
ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ
បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ជិវុជ្ជិស្សតិ
រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៦៧] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ជិវុជ្ជិស្សតិ ។ បរិនិ-
ព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ជិវុជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវេ-
កាវានំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធារៈ

[២៥៥] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតហើយ ។ បេ ។

[២៦៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយផង វេទនាខន្ធនឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធកើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៧] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វ ជាចតុវេកាការ និងបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ច ឧប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ត
 វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ត សញ្ញាខន្ទោ និរុដ្ឋិស្សតិ លោ ច តេសំ
 តត្ត វេទនាខន្ទោ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ ចតុវោកាវាទំ
 បញ្ចវោកាវាទំ តេសំ តត្ត សញ្ញាខន្ទោ ច និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ វេទនាខន្ទោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៦៨] យស្ស រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស
 វា បន វេទនាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូប-
 ក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៦៩] យស្ស វេទនាខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស វា
 បន សញ្ញាខន្ទោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស វេទនាខន្ទោ
 នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[២៧០] យត្ត រូបក្ខន្ទោ នុប្បជ្ជិត្ត ។ មេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ សញ្ញា-
 ខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ
 នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ កើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតហើយឬ ។ កើតហើយ ។

[២៦៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតហើយឬ ។ កើតហើយ ។

[២៧០] រូបក្ខន្ធ មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

ខន្ធយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[២៧១] យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្ប-
ដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធា ច
ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា
ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។
បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិត្ត ។

[២៧២] យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

ខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវារៈ

[២៧១] រូបក្ខន្ធន របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធន នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធន របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធន មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧២] វេទនាខន្ធន របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធន របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធន របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ធុប្បដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន ធុរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធោ ច ធុប្បដ្ឋិត្ត សញ្ញាខន្ធោ ច ន
 ធុរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ
 ន ធុរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ធុប្បដ្ឋិត្តាតិ ។
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន ធុរុដ្ឋិស្សតិ
 ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ធុប្បដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវា-
 សេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញា-
 ខន្ធោ ច ន ធុរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច ធុប្បដ្ឋិត្ត ។

ឧប្បាទនិរោធាវំ និដ្ឋិតំ ។

បវត្តិវារោ ។

បរិញ្ញាវារោ

[២៧៣] យោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតាតិ សោ
 វេទនាខន្ធី បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
 បន វេទនាខន្ធី បរិជាតាតិ សោ រូបក្ខន្ធី បរិជា-
 តាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ រូបក្ខន្ធី ន បរិជាតាតិ
 សោ វេទនាខន្ធី ន បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ចប់ ឧប្បាទនិរោធារៈ ។

ចប់ បវត្តិវារៈ ។

បរិញ្ញាវារៈ

[២៧៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំណត់
 ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

ខន្ធយមកេ បរិញ្ញាវារោ

យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតាតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ
ន បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៧៤] យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ សោ វេទនា-
ខន្ធនំ បរិជាតិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន វេទ-
នាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិត្ថាតិ ។
អាមន្តា ។ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ សោ វេទ-
នាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិ-
ជាតិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

[២៧៥] យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ សោ
វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
បន វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិ-
ជាតិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិ-
ជាតិស្សតិ សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជា-
តិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៧៦] យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតាតិ សោ

ខន្ធយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៥] បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៦] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វេទនាខន្ធំ បរិជានិត្តាតិ ។ ឆោ ។ យោ វា បន

វេទនាខន្ធំ បរិជានិត្ត សោ រូបក្ខន្ធន្ធំ បរិជានាតី-

តិ ។ ឆោ ។ យោ រូបក្ខន្ធន្ធំ ន បរិជានាតិ សោ

វេទនាខន្ធំ ន បរិជានិត្តាតិ ។ អរហា រូបក្ខន្ធន្ធំ ន

បរិជានាតិ ឆោ ច វេទនាខន្ធំ ន បរិជានិត្ត អក្កមក្ក-

សមដ្ឋិត្តា អរហន្តញ្ច បរិយេត្តា អរិសេសា បុគ្គលា

រូបក្ខន្ធន្ធំ ន បរិជានន្តិ វេទនាខន្ធន្ធំ ន បរិជានិត្ត ។

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ ន បរិជានិត្ត សោ រូបក្ខន្ធន្ធំ

ន បរិជានាតីតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធំ ន បរិ-

ជានិត្ត ឆោ ច រូបក្ខន្ធន្ធំ ន បរិជានាតិ អក្កមក្ក-

សមដ្ឋិត្តា អរហន្តញ្ច បរិយេត្តា អរិសេសា បុគ្គលា

វេទនាខន្ធន្ធំ ន បរិជានិត្ត រូបក្ខន្ធន្ធំ ន បរិជានន្តិ ។

[២៧៧] យោ រូបក្ខន្ធន្ធំ បរិជានាតិ សោ វេទ-

នាខន្ធំ បរិជានិស្សតីតិ ។ ឆោ ។ យោ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំ-
 ណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវ
 រូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរ
 ឬ ។ ព្រះអរហន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយ ដ៏សេសសល់ លើក
 លែងតែអគ្គមគ្គសមដ្ឋិបុគ្គល និងព្រះអរហន្តចេញ សុទ្ធតែមិនកំណត់ដឹង
 នូវរូបក្ខន្ធផង មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អគ្គមគ្គសមដ្ឋិបុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 ហើយ នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធទេ បុគ្គល
 ទាំងឡាយ ដ៏សេសសល់ រៀរលែងតែអគ្គមគ្គសមដ្ឋិបុគ្គល និងព្រះ
 អរហន្តចេញ សុទ្ធតែមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវរូបក្ខន្ធផង ។

[២៧៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

ខន្ធយមកេ បរិញ្ញាវារោ

វេទនាខន្ធនំ បរិជានិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានាតីតិ ។
 នោ ។ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានាតិ សោ វេទនា-
 ខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតីតិ ។ យេ មក្កំ បដិលភិស្សន្តិ
 តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានន្តិ នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន
 បរិជានិស្សន្តិ អរហា យេ ច បុគ្គដ្ឋនា មក្កំ ន បដិ-
 លភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធច្ចុញ្ច ន បរិជានន្តិ វេទនាខន្ធច្ចុញ្ច
 ន បរិជានិស្សន្តិ ។ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន
 បរិជានិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានាតីតិ ។ អក្ក-
 មក្កសមដ្ឋី វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ នោ ច
 រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានាតិ អរហា យេ ច បុគ្គដ្ឋនា
 មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធច្ចុញ្ច ន បរិជានិ-
 និស្សន្តិ រូបក្ខន្ធច្ចុញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

[២៧៨] យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានិត្ត សោ វេទនាខន្ធនំ
 បរិជានិស្សតីតិ ។ នោ ។ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ
 បរិជានិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានិត្តាតិ ។ នោ ។ យោ

ខន្ធយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹង នូវ
 រូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ បុគ្គល
 ទាំងឡាយណា នឹងបាន នូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវរូបក្ខន្ធ តែមិនមែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធទេ បុគ្គលណា
 ជាព្រះអរហន្តក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាន នូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយ
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធផង់ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អគ្គមគ្គសមណ្ឌី-
 បុគ្គល នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវរូបក្ខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាព្រះអរហន្តក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹង
 មិនបាន នូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនា-
 ខន្ធផង់ មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធផង់ ។

[២៧៨] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថានឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជា-
 និស្សតីតិ ។ យេ មក្កំ បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធនំ
 ន បរិជានិត្ត នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សន្តិ
 អក្កមក្កសមដ្ឋី យេ ច បុថុជ្ជនា មក្កំ ន បដិល-
 ភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធា ្ន ្ន ន បរិជានិត្ត វេទនា-
 ខន្ធា ្ន ន បរិជានិស្សន្តិ ។ យោ វា បន វេទនា-
 ខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជា-
 និត្តាតិ ។ អរហា វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ នោ
 ច រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត អក្កមក្កសមដ្ឋី យេ ច
 បុថុជ្ជនា មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា
 ន បរិជានិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ្ន ន បរិជានិត្ត ។

បរិញ្ញាវារំ និដ្ឋិតំ ។

ខន្ធយមកំ និដ្ឋិតំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង
 នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ បុគ្គលទាំងឡាយណា នឹងបាន នូវមគ្គ បុគ្គល
 ទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធតែមិនមែនជានឹងមិន
 កំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាអគ្គមគ្គសមណ្ឌី-
 បុគ្គលក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាន នូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ មិន
 កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធផង់ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធផង់ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត
 នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធតែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវ
 រូបក្ខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាអគ្គមគ្គសមណ្ឌីបុគ្គលក្តី ជាបុប្ផជនក្តី
 នឹងមិនបាន នូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវ
 វេទនាខន្ធផង់ មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធផង់ ។

ចប់ បរិញ្ញាវារៈ ។

ចប់ ខន្ធយមកៈ ។

អាយតនយមកំ

បណ្ណតិវារោ

[២៧៩] ឆ្មាទសាយតនានិ ចក្ខុយតនំ សោ-
តាយតនំ ឃាណាយតនំ ឱញ្ញយតនំ កាយាយតនំ
រូចាយតនំ សឆ្មាយតនំ កឆ្មាយតនំ រសាយតនំ
ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ ។

ឧទ្ទេសវារោ

[២៨០] ចក្ខុ ចក្ខុយតនំ ចក្ខុយតនំ ចក្ខុ ។
សោតំ សោតាយតនំ សោតាយតនំ សោតំ ។
ឃានំ ឃាណាយតនំ ឃាណាយតនំ ឃានំ ។ ឱញ្ញ
ឱញ្ញយតនំ ឱញ្ញយតនំ ឱញ្ញ ។ កាយោ កាយា-
យតនំ កាយាយតនំ កាយោ ។ រូបំ រូចាយ-
តនំ រូចាយតនំ រូបំ ។ សឆ្មោ សឆ្មាយតនំ សឆ្មា-
យតនំ សឆ្មោ ។ កឆ្មោ កឆ្មាយតនំ កឆ្មាយតនំ
កឆ្មោ ។ រសោ រសាយតនំ រសាយតនំ រសោ ។
ដោដ្ឋញ្ញោ ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ ដោដ្ឋញ្ញោ ។
មនោ មនាយតនំ មនាយតនំ មនោ ។ ធម្មោ
ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ ធម្មោ ។

អាយតនយមកៈ

បណ្ណតិវារៈ

[២៧៩] អាយតនៈ ១២ គឺ ចក្ខុយតនៈ ១ សោតាយតនៈ ១ ឃានាយតនៈ ១ ជីវ្ហាយតនៈ ១ កាយាយតនៈ ១ រូបាយតនៈ ១ សទ្ធាយតនៈ ១ គន្ធាយតនៈ ១ រសាយតនៈ ១ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ១ មនាយតនៈ ១ ធម្មាយតនៈ ១ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៨០] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈ សោតាយតនៈ ហៅថា សោតៈ ។ ឃានៈ ហៅថា ឃានាយតនៈ ឃានាយតនៈ ហៅថា ឃានៈ ។ ជីវ្ហា ហៅថា ជីវ្ហាយតនៈ ជីវ្ហាយតនៈ ហៅថា ជីវ្ហា ។ កាយ ហៅថា កាយាយតនៈ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយ ។ រូប ហៅថា រូបាយតនៈ រូបាយតនៈ ហៅថា រូប ។ សទ្ធាៈ ហៅថា សទ្ធាយតនៈ សទ្ធាយតនៈ ហៅថា សទ្ធាៈ ។ គន្ធាៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាៈ ។ រសៈ ហៅថា រសាយតនៈ រសាយតនៈ ហៅថា រសៈ ។ ផោដ្ឋព្វៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈ មនាយតនៈ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[២៨១] ន ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ ន ចក្កា-
 យតនំ ន ចក្កុ ។ ន សោតំ ន សោតាយតនំ
 ន សោតាយតនំ ន សោតំ ។ ន ឃានំ ន
 ឃាណាយតនំ ន ឃាណាយតនំ ន ឃានំ ។ ន
 ជិញ្ញំ ន ជិញ្ញាយតនំ ន ជិញ្ញាយតនំ ន ជិញ្ញំ ។ ន
 កាយោ ន កាយាយតនំ ន កាយាយតនំ ន
 កាយោ ។ ន រូបំ ន រូបាយតនំ ន រូបាយតនំ
 ន រូបំ ។ ន សន្តោ ន សន្តាយតនំ ន សន្តា-
 យតនំ ន សន្តោ ។ ន កន្តោ ន កន្តាយតនំ
 ន កន្តាយតនំ ន កន្តោ ។ ន រសោ ន រសា-
 យតនំ ន រសាយតនំ ន រសោ ។ ន ដោដ្ឋព្វោ
 ន ដោដ្ឋព្វាយតនំ ន ដោដ្ឋព្វាយតនំ ន ដោដ្ឋព្វោ ។
 ន មនោ ន មនាយតនំ ន មនាយតនំ ន មនោ ។
 ន ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ ន ធម្មាយតនំ ន ធម្មោ ។

[២៨២] ចក្កុ ចក្កាយតនំ អាយតនា
 សោតាយតនំ ។ ចក្កុ ចក្កាយតនំ អាយតនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨១] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែនចក្ខុ-
 យតនៈ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោ-
 តាយតនៈ មិនមែនសោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈ ។ មិន
 មែនឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ មិនមែនឃានាយតនៈ មិន
 ហៅថា ឃានៈ ។ មិនមែនជិវ្ហា មិនហៅថា ជិវ្ហាយតនៈ មិនមែន
 ជិវ្ហាយតនៈ មិនហៅថា ជិវ្ហា ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយ-
 តនៈ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយ ។ មិនមែនរូប មិន
 ហៅថា រូបាយតនៈ មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូប ។ មិន
 មែនសទ្ធាៈ មិនហៅថា សទ្ធាយតនៈ មិនមែនសទ្ធាយតនៈ មិនហៅថា
 សទ្ធាៈ ។ មិនមែនគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយតនៈ មិនមែនគន្ធា-
 យតនៈ មិនហៅថា គន្ធាៈ ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា រសា-
 យតនៈ មិនមែនរសាយតនៈ មិនហៅថា រសៈ ។ មិនមែនផោ-
 ដ្ឋព្វៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមែនផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនហៅ
 ថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា មនាយតនៈ មិនមែន
 មនាយតនៈ មិនហៅថា មនៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មា-
 យតនៈ មិនមែនធម្មាយតនៈ មិនហៅថា ធម្មៈ ។

[២៨២] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅ
 ថា សោតាយតនៈ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ

អាយតនយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ឃាណាយតនំ ។ ចក្កុ ចក្កាយតនំ អាយតនា ជីវ្ហា-
 យតនំ ។ បេ ។ អាយតនា ធម្មាយតនំ ។ សោតំ
 សោតាយតនំ អាយតនា ចក្កាយតនំ ។ សោតំ
 សោតាយតនំ អាយតនា ឃាណាយតនំ ។ បេ ។
 អាយតនា ធម្មាយតនំ ។ ឃានំ ឃាណាយតនំ
 ។ បេ ។ អាយតនា ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មោ
 ធម្មាយតនំ អាយតនា ចក្កាយតនំ ។ ធម្មោ ធម្មា-
 យតនំ អាយតនា សោតាយតនំ ។ បេ ។ អាយ-
 តនា មនាយតនំ ។ (ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ) ។

[២៨៣] ន ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ នាយតនា
 ន សោតាយតនំ ។ ន ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ
 នាយតនា ន ឃាណាយតនំ ។ ន ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ
 នាយតនា ន ជីវ្ហាយតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន
 ធម្មាយតនំ ។ ន សោតំ ន សោតាយតនំ នាយ-
 តនា ន ចក្កាយតនំ ។ ន សោតំ ន សោតាយតនំ

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ ឧទ្ទេស

ហៅថា ឃានាយតនៈ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា ជីវ្ហាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ សោតៈ ហៅថា សោតា-
 យតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានាយតនៈ ។ បេ ។
 អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ ឃានៈ ហៅថា
 ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ
 ។ បេ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 ចក្ខុយតនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា សោតាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 មនាយតនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង់ទុក) ។

[២៨៣] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈ ។ មិនមែនចក្ខុ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
 ឃានាយតនៈ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ជីវ្ហាយតនៈ ។ បេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ មិនមែនសោតៈ
 មិនហៅថា សោតាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ
 ថា ចក្ខុយតនៈ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នាយតនា ន ឃាតាយតនំ ។ បេ ។ នាយតនា
 ន ធម្មាយតនំ ។ ន ឃានំ ន ឃាតាយតនំ ។ បេ ។
 នាយតនា ន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ ន ធម្មោ
 ន ធម្មាយតនំ នាយតនា ន ចក្ខុយតនំ ។
 ន ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ នាយតនា ន សោតា-
 យតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន មនាយតនំ ។ (ចក្ក្ត
 ពន្ធិតព្វំ) ។

[២៨៤] ចក្ខុ អាយតនំ អាយតនា ចក្ខុ ។
 សោតំ អាយតនំ អាយតនា សោតំ ។ ឃានំ អាយ-
 តនំ អាយតនា ឃានំ ។ ធិញ្ញំ អាយតនំ អាយតនា
 ធិញ្ញំ ។ កាយោ អាយតនំ អាយតនា កាយោ ។
 រូបំ អាយតនំ អាយតនា រូបំ ។ សន្តោ អាយតនំ
 អាយតនា សន្តោ ។ កន្តោ អាយតនំ អាយតនា
 កន្តោ ។ រសោ អាយតនំ អាយតនា រសោ ។
 ដោដ្ឋព្វោ អាយតនំ អាយតនា ដោដ្ឋព្វោ ។ មនោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ មិន
 មែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ មិនមែនឃានៈ
 មិនហៅថា ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
 ធម្មាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។
 មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា សោតាយតនៈ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា មនាយតនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង់ទុក) ។

[២៨២] ចក្កុ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 ចក្កុ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 សោតៈ ។ ឃានៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 ឃានៈ ។ ជិវ្ហា ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ជិវ្ហា ។
 កាយ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា កាយ ។ រូប
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ សទ្ធាៈ
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សទ្ធាៈ ។ គន្ធាៈ
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា គន្ធាៈ ។ រស
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា រស ។ ផោដ្ឋព្វៈ
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មនៈ

អាយតនយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

អាយតនំ អាយតនា មនោ ។ ធម្មោ អាយតនំ
អាយតនា ធម្មោ ។

[២៨៥] ន ចក្កំ នាយតនំ នាយតនា ន
ចក្កំ ។ ន សោតំ នាយតនំ នាយតនា ន សោតំ ។
ន ឃានំ នាយតនំ នាយតនា ន ឃានំ ។ ន
ដ្ឋិក្កំ នាយតនំ នាយតនា ន ដ្ឋិក្កំ ។ ន កាយោ
នាយតនំ នាយតនា ន កាយោ ។ ន រូបំ នា-
យតនំ នាយតនា ន រូបំ ។ ន សន្តោ នាយតនំ
នាយតនា ន សន្តោ ។ ន កន្តោ នាយតនំ នាយត-
នា ន កន្តោ ។ ន រសោ នាយតនំ នាយតនា ន
រសោ ។ ន ដោដ្ឋព្វោ នាយតនំ នាយតនា ន ដោ-
ដ្ឋព្វោ ។ ន មនោ នាយតនំ នាយតនា ន មនោ ។
ន ធម្មោ នាយតនំ នាយតនា ន ធម្មោ ។

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ ឧទ្ទេស

ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ
ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។

[២៨៥] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅ
ថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។
មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
មិនហៅថា ឃានៈ ។ មិនមែនជីវ្ហា មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ជីវ្ហា ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា
អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយ ។ មិន
មែនរូប មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិន
ហៅថា រូប ។ មិនមែនសទ្ធុៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សទ្ធុៈ ។ មិនមែនគន្ធុៈ មិន
ហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា គន្ធុៈ ។
មិនមែនរស មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិន
ហៅថា រស ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិន
មែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មិនមែនមនៈ
មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។
មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម្មៈ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[២៨៦] ចក្កំ អាយតនំ អាយតនា សោតំ
 ។ បេ ។ ចក្កំ អាយតនំ អាយតនា ធម្មោ ។
 សោតំ អាយតនំ អាយតនា ចក្កំ ។ បេ ។ សោតំ
 អាយតនំ អាយតនា ធម្មោ ។ យានំ អាយតនំ
 អាយតនា ចក្កំ ។ បេ ។ អាយតនា ធម្មោ ។ ធម្មោ
 អាយតនំ អាយតនា ចក្កំ ។ ធម្មោ អាយតនំ
 អាយតនា សោតំ ។ បេ ។ អាយតនា មនោ ។
 (ចក្កំ ពន្លឺតព្វំ) ។

[២៨៧] ន ចក្កំ នាយតនំ នាយតនា ន
 សោតំ ។ បេ ។ ន ចក្កំ នាយតនំ នាយតនា ន
 ធម្មោ ។ ន សោតំ នាយតនំ នាយតនា ន ចក្កំ
 ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មោ ។ ន យានំ នាយ-
 តនំ នាយតនា ន ចក្កំ ។ បេ ។ នាយតនា ន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨៦] ចក្កំ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ ចក្កំ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយ-
 តនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្កំ ។ បេ ។ សោតៈ ហៅថា អា-
 យតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ ឃានៈ ហៅថា
 អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្កំ ។ បេ ។ អាយ-
 តនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈ
 អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្កំ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈ
 អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា មនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង់ទុក) ។

[២៨៧] មិនមែនចក្កំ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ មិនមែនចក្កំ
 មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មៈ ។
 មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្កំ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
 ធម្មៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្កំ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ

អាយតនយមកេ បណ្ណតិវារស្ស និទ្ទេសោ

ធម្មោ ។ ន ធម្មោ នាយតនំ នាយតនា ន ចក្កំ ។
ន ធម្មោ នាយតនំ នាយតនា ន សោតំ ។ បេ ។
នាយតនា ន មនោ ។ (ចក្កំ ពន្លឺតព្វំ) ។

ឧទ្ទេសវារោ ។

និទ្ទេសវារោ

[២៨៨] ចក្កំ ចក្កាយតនន្តិ ។ ទិព្វចក្កំ ប-
ញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កាយតនំ ចក្កាយតនំ ចក្កំ
ចេវ ចក្កាយតនព្វំ ។ ចក្កាយតនំ ចក្កតិ ។
អាមន្តា ។ សោតំ សោតាយតនន្តិ ។ ទិព្វសោតំ
តណ្ហាសោតំ សោតំ ន សោតាយតនំ សោតាយ-
តនំ សោតញ្ជេវ សោតាយតនព្វំ ។ សោតាយ-
តនំ សោតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឃានំ ឃានាយតនន្តិ ។
អាមន្តា ។ ឃានាយតនំ ឃានន្តិ ។ អាមន្តា ។
ជិវ្ហា ជិវ្ហាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ជិវ្ហាយតនំ ជិវ្ហា-
តិ ។ អាមន្តា ។ កាយោ កាយាយតនន្តិ ។

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

មិនហៅថា ធម្មៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ បេ ។
មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។ (ចក្ខុៈ បណ្ឌិតគប្បី
ចង់ទុក) ។

ចប់ ឧទ្ទេសវារៈ ។

និទ្ទេសវារៈ

[២៨៨] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ
ហៅថា ចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុផង
ហៅថា ចក្ខុយតនៈផង ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុដែរឬ ។
អើ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហា-
សោតៈ ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ សោតាយ-
តនៈ ហៅថា សោតៈផង ហៅថា សោតាយតនៈផង ។ សោតា-
យតនៈ ហៅថា សោតៈដែរឬ ។ អើ ។ ឃានៈ ហៅថា ឃា-
នាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ហៅថា ឃានៈដែរឬ ។
អើ ។ ជិវ្ហា ហៅថា ជិវ្ហាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ហៅថា
ជិវ្ហាដែរឬ ។ អើ ។ កាយ ហៅថា កាយាយតនៈដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាយាយតនំ បបេត្វា អវសេសោ កាយោ កា-
 យោ ន កាយាយតនំ កាយាយតនំ កាយោ ចេវ
 កាយាយតនព្វា ។ កាយាយតនំ កាយោតិ ។
 អាមន្តា ។ រូបំ រូចាយតនន្តិ ។ រូចាយតនំ បបេត្វា
 អវសេសំ រូបំ រូបំ ន រូចាយតនំ រូចាយតនំ រូប-
 ញោវ រូចាយតនព្វា ។ រូចាយតនំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។
 សន្នោ សន្នាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ សន្នាយតនំ
 សន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ កន្នោ កន្នាយតនន្តិ ។
 សីលកន្នោ សមាធិកន្នោ បញ្ញាកន្នោ កន្នោ ន កន្នា-
 យតនំ កន្នាយតនំ កន្នោ ចេវ កន្នាយតនព្វា ។
 កន្នាយតនំ កន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ រសោ រសា-
 យតនន្តិ ។ អត្តរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ រសោ ន
 រសាយតនំ រសាយតនំ រសោ ចេវ រសាយតនព្វា ។
 រសាយតនំ រសោតិ ។ អាមន្តា ។ ដោដ្ឋញ្ចោ
 ដោដ្ឋញ្ចាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ដោដ្ឋញ្ចាយតនំ
 ដោដ្ឋញ្ចោតិ ។ អាមន្តា ។ មនោ មនាយតនន្តិ ។
 អាមន្តា ។ មនាយតនំ មនោតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយាយតនៈចេញ ហៅថា កាយ មិនហៅ
ថា កាយាយតនៈទេ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយផង ហៅថា កា-
យាយតនៈផង ។ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយដែរឬ ។ អើ ។ រូប
ហៅថា រូបាយតនៈដែរឬ ។ រូប ដ៏សេស រៀរលែងតែរូបាយតនៈ
ចេញ ហៅថា រូប មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ រូបាយតនៈ ហៅថា
រូបផង ហៅថា រូបាយតនៈផង ។ រូបាយតនៈ ហៅថា រូបដែរឬ ។
អើ ។ សទ្ធៈ ហៅថា សទ្ធាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សទ្ធាយតនៈ
ហៅថា សទ្ធៈដែរឬ ។ អើ ។ គន្ធៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈដែរឬ ។
សីលគន្ធៈ សមាធិគន្ធៈ បញ្ញាគន្ធៈ ហៅថា គន្ធៈ មិនហៅថា
គន្ធាយតនៈទេ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធៈផង ហៅថា គន្ធាយតនៈ
ផង ។ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធៈដែរឬ ។ អើ ។ រស ហៅថា
រសាយតនៈដែរឬ ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស ហៅថា រស
មិនហៅថា រសាយតនៈទេ រសាយតនៈ ហៅថា រសផង ហៅថា
រសាយតនៈផង ។ រសាយតនៈ ហៅថា រសដែរឬ ។ អើ ។
ផោដ្ឋព្វៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈដែរឬ ។ អើ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈ
ដែរឬ ។ អើ ។ មនាយតនៈ ហៅថា មនៈដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បណ្ណត្តិវារស្ស និទ្ទេសោ

ធម្មោ ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ បឋេត្វា អវ-
សេសោ ធម្មោ ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ
ធម្មោ ចេវ ធម្មាយតនញ្ច ។ ធម្មាយតនំ ធម្មោតិ ។
អាមន្តា ។

[២៨៩] ន ចក្កំ ន ចក្កាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ចក្កាយតនំ ន ចក្កតិ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ
ន ចក្កាយតនំ ចក្កំ ចក្កញ្ច ចក្កាយតនញ្ច បឋេត្វា
អវសេសោ ន ចេវ ចក្កំ ន ច ចក្កាយតនំ ។
ន សោតំ ន សោតាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
សោតាយតនំ ន សោតន្តិ ។ ទិព្វសោតំ តណ្ហា-
សោតំ ន សោតាយតនំ សោតំ សោតញ្ច សោតា-
យតនញ្ច បឋេត្វា អវសេសោ ន ចេវ សោតំ ន
ច សោតាយតនំ ។ ន ឃានំ ន ឃាណាយតនន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន ឃាណាយតនំ ន ឃានន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ជិវ្ហា ន ជិវ្ហាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ជិវ្ហាយតនំ
ន ជិវ្ហាតិ ។ អាមន្តា ។ ន កាយោ ន កាយាយត-
នន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន កាយាយតនំ ន កាយោតិ ។

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មៈ ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈចេញ ហៅថា ធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ធម្មាយតនៈហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈដែរឬ ។ អើ ។

[២៨៧] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុយតនៈ មិនហៅថា ចក្ខុទេឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ហៅថា ចក្ខុ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្ខុ និងចក្ខុយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈផង ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈទេឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ហៅថា សោតៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែសោតៈ និងសោតាយតនៈចេញ មិនហៅថា សោតៈផង មិនហៅថា សោតាយតនៈផង ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនឃានាយតនៈ មិនហៅថា ឃានៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនជិវ្ហា មិនហៅថា ជិវ្ហាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនជិវ្ហាយតនៈ មិនហៅថា ជិវ្ហាទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាយាយតនំ បឋេត្វា អវសេសោ កាយោ ន
 កាយាយតនំ កាយោ កាយញ្ច កាយាយតនញ្ច
 បឋេត្វា អវសេសោ ន ចេវ កាយោ ន ច កា-
 យាយតនំ ។ ន រូបំ ន រូបាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន រូបាយតនំ ន រូបន្តិ ។ រូបាយតនំ បឋេត្វា អវ-
 សេសំ រូបំ ន រូបាយតនំ រូបំ រូបញ្ច រូបាយតនញ្ច
 បឋេត្វា អវសេសំ ន ចេវ រូបំ ន ច រូបាយតនំ ។
 ន សន្នោ ន សន្នាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សន្នាយតនំ
 ន សន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ ន កន្នោ ន កន្នាយត-
 នន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន កន្នាយតនំ ន កន្នោតិ ។
 សីលកន្នោ សមាធិកន្នោ បញ្ញាកន្នោ ន កន្នាយ-
 តនំ កន្នោ កន្នញ្ច កន្នាយតនញ្ច បឋេត្វា អវសេ-
 សា ន ចេវ កន្នោ ន ច កន្នាយតនំ ។ ន
 រសោ ន រសាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន រសាយតនំ
 ន រសោតិ ។ អត្តរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ ន
 រសាយតនំ រសោ រសញ្ច រសាយតនញ្ច បឋេត្វា
 អវសេសោ ន ចេវ រសោ ន ច រសាយតនំ ។
 ន ដោដ្ឋញ្ចោ ន ដោដ្ឋញ្ចាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយាយតនៈចេញ មិនហៅថា កាយាយ-
តនៈទេ ហៅថា កាយ សភាវៈ ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយ
និងកាយាយតនៈចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយាយ-
តនៈផង ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបាយតនៈទេឬ ។ អើ ។
មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូបទេឬ ។ រូប ដ៏សេស រៀរលែង
តែរូបាយតនៈចេញ មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ ហៅថា រូប
ធម្មជាតិ ដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងរូបាយតនៈចេញ មិន
ហៅថា រូបផង មិនហៅថា រូបាយតនៈផង ។ មិនមែនសទ្ទៈ មិន
ហៅថា សទ្ទាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនសទ្ទាយតនៈ មិន
ហៅថា សទ្ទៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយ-
តនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនគន្ធាយតនៈ មិនហៅថា គន្ធាៈទេ
ឬ ។ សីលគន្ធាៈ សមាធិគន្ធាៈ បញ្ញាគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយតនៈទេ
ហៅថា គន្ធាៈ សភាវៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែគន្ធាៈ និង
គន្ធាយតនៈចេញ មិនហៅថា គន្ធាៈផង មិនហៅថា គន្ធាយតនៈផង ។
មិនមែនរស មិនហៅថា រសាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនរសាយ-
តនៈ មិនហៅថា រសទេឬ ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស មិនហៅថា
រសាយតនៈទេ ហៅថា រស សភាវៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែង
តែរស និងរសាយតនៈចេញ មិនហៅថា រសផង មិនហៅថា រសាយ-
តនៈផង ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បណ្ណត្តិវារស្ស និទ្ទេសោ

ន ដោជ្ជញ្ចាយតនំ ន ដោជ្ជញ្ចោតិ ។ អាមន្តា ។ ន
 មនោ ន មនាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន មនា-
 យតនំ ន មនោតិ ។ អាមន្តា ។ ន ធម្មោ ន
 ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ធម្មាយតនំ ន
 ធម្មោតិ ។ ធម្មាយតនំ បបេត្វា អវសេសោ ធម្មោ
 ន ធម្មាយតនំ ធម្មោ ធម្មញ្ច ធម្មាយតនញ្ច បបេត្វា
 អវសេសោ ន ចេវ ធម្មោ ន ច ធម្មាយតនំ ។

[២៩០] ចក្កុ ចក្កាយតនន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញា-
 ចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កាយតនំ ចក្កាយតនំ ចក្កុ ចេវ
 ចក្កាយតនញ្ច ។ អាយតនា សោតាយតនន្តិ ។
 សោតាយតនំ អាយតនញ្ចេវ សោតាយតនញ្ច អ-
 វសេសា អាយតនា អាយតនា ន សោតាយតនំ ។
 ចក្កុ ចក្កាយតនន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ
 ន ចក្កាយតនំ ចក្កាយតនំ ចក្កុ ចេវ ចក្កា-
 យតនញ្ច ។ អាយតនា ឃាណាយតនន្តិ ។ បេ ។
 អាយតនា ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ អាយតន-
 ញ្ចេវ ធម្មាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា អាយតនា

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

មិនមែនដោយដ្ឋព្វាយតនៈ មិនហៅថា ដោយដ្ឋព្វៈទេឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនមនៈ មិនហៅថា មនាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនមនាយតនៈ
 មិនហៅថា មនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មា-
 យតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មាយតនៈ មិនហៅថា ធម្មៈទេឬ ។
 ធម៌ ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈចេញ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ
 ទេ ហៅថា ធម្មៈ សភាវៈ ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មៈ និងធម្មាយតនៈ
 ចេញ មិនហៅថា ធម្មៈផង មិនហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។

[២៩០] ចក្ក ហៅថា ចក្ខាយតនៈដែរឬ ។ ទិព្វចក្ក បញ្ញាចក្ក
 ហៅថា ចក្ក មិនហៅថា ចក្ខាយតនៈទេ ចក្ខាយតនៈ ហៅថា ចក្ក
 ផង ហៅថា ចក្ខាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោ-
 តាយតនៈដែរឬ ។ សោតាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា សោតា-
 យតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ ចក្ក ហៅថា ចក្ខាយតនៈដែរឬ ។
 ទិព្វចក្ក បញ្ញាចក្ក ហៅថា ចក្ក មិនហៅថា ចក្ខាយតនៈទេ ចក្ខាយតនៈ
 ហៅថា ចក្កផង ហៅថា ចក្ខាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា ឃានាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ធម្មា-
 យតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន ធម្មាយតនំ ។ សោតំ ។ បេ ។ ឃានំ ។ បេ ។
 ធម្មោ ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ បបេត្វា អវ-
 សេសោ ធម្មោ ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ
 ធម្មោ ចេវ ធម្មាយតនញ្ច ។ អាយតនា ចក្ខុយត-
 នន្តិ ។ ចក្ខុយតនំ អាយតនញ្ចេវ ចក្ខុយតនញ្ច
 អវសេសោ អាយតនា អាយតនា ន ចក្ខុយតនំ ។
 ធម្មោ ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ បបេត្វា អវ-
 សេសោ ធម្មោ ន ធម្មាយតនំ ធម្មាយតនំ ធម្មោ
 ចេវ ធម្មាយតនញ្ច ។ អាយតនា សោតាយតនន្តិ
 ។ បេ ។ អាយតនា មនាយតនន្តិ ។ មនាយតនំ
 អាយតនញ្ចេវ មនាយតនញ្ច អវសេសោ អាយតនា
 អាយតនា ន មនាយតនំ ។ (ឯកេកបទមូលកំ
 ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ អសម្មោហាន្តេន) ។

[២៩១] ន ចក្ខុ ន ចក្ខុយតនន្តិ ។
 អាមន្តា ។ នាយតនា ន សោតាយតនន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ ន ចក្ខុ ន ចក្ខុយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
 នាយតនា ន ឃានាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ សោតៈ ។ បេ ។ ឃានៈ ។ បេ ។ ធម្មៈ
ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មៈ ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈ
ចេញ ហៅថា ធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ធម្មាយតនៈ ហៅថា
ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុ-
យតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ
មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។
ធម្មៈ ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈចេញ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ
ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ អាយ-
តនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា មនាយតនៈដែរឬ ។ មនាយតនៈ ហៅថា
អាយតនៈផង ហៅថា មនាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស
ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ (បណ្ឌិត
គប្បីចង់ នូវចក្កៈ ដែលមានមូលនៃបទមួយៗ កុំឲ្យភ្លេច) ។

[២៩១] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេឬ ។ អើ ។
មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេឬ ។ អើ ។
មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនអា-
យតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បណ្ណតិវាស្ស និទ្ទេសោ

នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សោតំ
 ន សោតាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នាយតនា ន
 ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន ឃានំ ន ឃានាយតនំ ។ បេ ។ ន
 ធម្មោ ន ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នាយតនា
 ន ចក្ខាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ធម្មោ ន
 ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នាយតនា ន សោតា-
 យតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន មនាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
 (ចក្កំ ពន្ធន្តេន សព្វត្ថ អាមន្តាតិ កាតព្វំ) ។

[២៩២] ចក្កុ អាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អា-
 យតនា ចក្ខាយតនន្តិ ។ ចក្ខាយតនំ អាយតនញ្ចេវ
 ចក្ខាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា អាយតនា ន
 ចក្ខាយតនំ ។ សោតំ អាយតនន្តិ ។ អាមន្តា
 ។ បេ ។ ឃានំ ជិវ្ហា កាយោ រូបំ សន្តោ ភន្តោ
 វសោ ដោដ្ឋញ្ចេ មនោ ។ ធម្មោ អាយតនន្តិ ។

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។
 មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ លេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន
 ឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈទេ ។ លេ ។ មិនមែនធម្មៈ មិន
 ហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
 ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ លេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (បណ្ឌិត កាលចង់ នូវ
 ចក្កៈ គប្បីធ្វើ នូវពាក្យថា អើ គ្រប់បទទាំងអស់) ។

[២៩២] ចក្ក ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា
 អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស
 ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ សោតៈ
 ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ លេ ។ ឃានៈ ជិវ្ហា កាយៈ រូបៈ
 សទ្ធាៈ គន្ធាៈ រសៈ ផោដ្ឋព្វៈ មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អាមន្តា ។ អាយតនា ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ
អាយតនញ្ចេវ ធម្មាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា
អាយតនា ន ធម្មាយតនំ ។

[២៩៣] ន ចក្កុ នាយតនន្តិ ។ ចក្កុំ បរេត្វា
អវសេសា អាយតនា ន ចក្កុ អាយតនា ចក្កុញ្ច
អាយតនញ្ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ ចក្កុ ន ច
អាយតនា ។ នាយតនា ន ចក្កាយតនន្តិ ។ អា-
មន្តា ។ ន សោតំ នាយតនន្តិ ។ សោតំ បរេត្វា
។ បេ ។ ឃានំ បរេត្វា ជិវ្ហំ បរេត្វា ។ បេ ។ ន ច
អាយតនា ។ ន កាយោ នាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
នាយតនា ន កាយាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន រូបំ
នាយតនន្តិ ។ រូបំ បរេត្វា ។ បេ ។ សទ្ធិំ បរេត្វា
កន្ធិំ បរេត្វា រសំ បរេត្វា ដោដ្ឋព្វំ បរេត្វា ។ បេ ។
ន ច អាយតនា ។ ន មនោ នាយតនន្តិ ។
មនំ បរេត្វា អវសេសា អាយតនា ន មនោ
អាយតនា មនញ្ច អាយតនញ្ច បរេត្វា អវសេសា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ
ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ
ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។

[២៩៣] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កចេញ មិនហៅថា ចក្កទេ ហៅថា
អាយតនៈទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កនិង
អាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ
ផង ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខាយតនៈទេឬ ។
អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ រៀរលែងតែ
សោតៈ ។ បេ ។ រៀរលែងតែឃានៈ រៀរលែងតែជីវ្ហាចេញ ។ បេ ។ មិនហៅ
ថា អាយតនៈទាំងឡាយទេ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា អាយតនៈទេ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ រៀរលែងតែរូប
។ បេ ។ រៀរលែងតែសទ្ធុៈ រៀរលែងតែគន្ធុៈ រៀរលែងតែរស រៀរលែង
តែផោដ្ឋព្វៈចេញ ។ បេ ។ មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយទេ ។ មិន
មែនមនៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស
រៀរលែងតែមនៈចេញ មិនហៅថា មនៈទេ ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ
អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែមនៈ និងអាយតនៈចេញ

អាយតនយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

ច ចេវ មនោ ន ច អាយតនា ។ នាយតនា ន
មនាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ធម្មោ នាយតនន្តិ ។
អាមន្តា ។ នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។

[២៩៤] ចក្កុ អាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អា-
យតនា សោតាយតនន្តិ ។ សោតាយតនំ អាយត-
នញ្ចេវ សោតាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា អា-
យតនា ន សោតាយតនំ ។ ចក្កុ អាយតនន្តិ ។
អាមន្តា ។ អាយតនា ឃានាយតនំ ។ បេ ។ អាយ-
តនា ធម្មាយតនន្តិ ។ ធម្មាយតនំ អាយតនញ្ចេវ
ធម្មាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា អាយតនា ន
ធម្មាយតនំ ។ សោតំ អាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។
អាយតនា ចក្កាយតនន្តិ ។ បេ ។ ន ចក្កាយតនំ
។ បេ ។ អាយតនា ធម្មាយតនន្តិ ។ បេ ។ ន ធម្មាយ-
តនំ ។ ឃានំ ជិវ្ហា ។ បេ ។ ធម្មោ អាយតនន្តិ ។
អាមន្តា ។ អាយតនា ចក្កាយតនំ ។ បេ ។ អាយតនា

អាយតនយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

មិនហៅថា មនៈផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិន
មែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេឬ ។ អើ ។

[២៩២] ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។ សោតាយតនៈ ហៅថា
អាយតនៈផង ហៅថា សោតាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏
សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។
ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ
ដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈ
ផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈដែរ
ឬ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរ ។ បេ ។
មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ ឃានៈ
ជិវ្ហា ។ បេ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

មនាយតនន្តិ ។ មនាយតនំ អាយតនញ្ជៅ មនាយតនញ្ច អវសេសា អាយតនា អាយតនា ន មនាយតនំ ។ (ចក្កំ ពន្លិកព្វំ) ។

[២៩៥] ន ចក្កំ នាយតនន្តិ ។ ចក្កំ បរេត្វា អវសេសា អាយតនា ន ចក្កំ អាយតនា ចក្កញ្ច អាយតនញ្ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ ចក្កំ ន ច អាយតនា ។ នាយតនា ន សោតាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ចក្កំ នាយតនន្តិ ។ ចក្កំ បរេត្វា អវសេសា អាយតនា ន ចក្កំ អាយតនា ចក្កញ្ច អាយតនញ្ច បរេត្វា អវសេសា ន ចេវ ចក្កំ ន ច អាយតនា ។ នាយតនា ន ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សោតំ នាយតនន្តិ ។ សោតំ បរេត្វា ។ បេ ។ ឃានំ បរេត្វា ជីវ្ហំ បរេត្វា ។ បេ ។ ន ច អាយតនា ។ ន កាយោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហៅថា មនាយតនៈដៃរឿង ។ មនាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា មនាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចងក្រងទុក) ។

[២៩៥] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កចេញ មិនហៅថា ចក្កទេ ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កនិងអាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កចេញ មិនហៅថា ចក្កទេ ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយ ដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កនិងអាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ រៀរលែងតែសោតៈ ។ បេ ។ រៀរលែងតែឃានៈ រៀរលែងតែជិវ្ហាចេញ ។ បេ ។ មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែនកាយៈ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

នាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នាយតនា ន ចក្ខាយ-
 តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ នាយតនា ន ធម្មា-
 យតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ធម្មោ នាយត-
 នន្តិ ។ អាមន្តា ។ នាយតនា ន ចក្ខាយតនន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន ធម្មោ នាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នា-
 យតនា ន សោតាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 នាយតនា ន មនាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ (ចក្កំ
 ពន្ធិតព្វំ) ។

បណ្ណត្តិវារោ ។

បវត្តិវារោ

[២៩៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោ-
 តាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ អសោតកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ សសោ-
 តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ លេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំង-
 ឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ លេ ។ មិនមែនធម្មៈ
 មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅ
 ថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
 សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ លេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិត គប្បីចង
 ក្រងទុក) ។

ចប់ បណ្ណត្តិវារៈ ។

បវត្តិវារៈ

[២៩៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ក មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ក ប្រកបដោយសោតៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សសោតកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សសោតកានំ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ អឃាន-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ
 សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សឃានកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ច-
 ក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ សចក្កកានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
 របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើង
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រ-
 កបដោយឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ

អាយតនយមកេ បវគ្គិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ យាយាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយ-
តនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
សរូបកានំ អចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូចាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
សចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូចាយតនញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧ-
ប្បជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ អចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយ-
តនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយ-
តនៈ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣០០] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០១] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សរូបកានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣០០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើង ផង ។

[៣០១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានឃានៈ កាលចាប់ បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣០២] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៣] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣០២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៤] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ មនា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ សចិត្តកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វា
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ សរូបកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វា
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៥] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វា ឧប្ប-
 ជ្ជតិ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣០៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាល ចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣០៦] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្ត-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៧] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 តាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣០៨] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃា-
 នាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ រូចារាចរេ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ ឃានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 កាមារាចរេ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន ឃានាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣០៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មា- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៧] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣០៨] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងរូបាវច- រភពនោះ តែឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះទេ ចក្ខុ- យតនៈ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភព នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ- យតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣០៩] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ តត្ថ រូបាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អរូបេ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ តត្ថ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ
 ច តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ តត្ថ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣០៧] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះទេ រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១០] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងអរូបភពនោះទេ មនាយតនៈ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១១] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វ និងអរូបភពនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង ចក្ខុ-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣១២] យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 រូចាវចរេ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តត្ថ
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ រូចាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ (យត្ថ
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ មនាយតនញ្ច ធម្មា-
 យតនញ្ច ឯកសទិសំ នានំ នត្ថិ ឧបវិវារេ សន្នេ-
 ចោ ហោតីតិ ជានិតព្វំ) ។

[៣១៣] យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១៤] យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ម-
 នាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូចា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣១២] ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ តែឃានាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះទេ រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ឃានា-
យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីដឹងថា
ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈក្តី ធម្មាយតនៈក្តី
ដូចគ្នា ឬផ្សេងគ្នា មិនមាន ក្នុងទីនោះ សេចក្តីសង្ខេប មានក្នុងវារៈ
ខាងលើ) ។

[៣១៣] ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ តែ
ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង
ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

[៣១៤] រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអស-
ញ្ញសត្វនោះ តែមនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាការេ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១៥] យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាការេ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១៦] យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ចតុវេកាការេ បញ្ចវេកាការេ តត្ថ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រូបាយតនៈ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកា-
ការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងអរូបភពនោះ តែរូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះទេ មនា-
យតនៈ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកា-
ភពនោះ ។

[៣១៥] រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មា-
យតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ តែរូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងអរូបភពនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើត
ឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាភព និងអសញ្ញសត្វនោះ ។

[៣១៦] មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះ តែមនាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងផង មនា-
យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងចតុវេកាភព និងបញ្ចវេកាភពនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣១៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ
 អសោតកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ សសោតកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សសោតកានំ
 អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សសោតកានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 (សទ្ធិត្ថំ យស្សេកសទិសំ) ។

[៣១៨] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៣១៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ (សេចក្តីដែលលោកបង្រួមហើយ សុទ្ធ
 តែដូចគ្នា) ។

[៣១៨] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជ-
 ញានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជញានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនញ
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សសោ-
 តកានំ ឧបបជ្ជញានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 ណោ ច តេសំ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចវញ្ញានំ អចក្កកានំ អសោតកានំ ឧបបជ្ជញានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនញ នុប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ
 នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អសោតកានំ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជញានំ តេសំ សោតាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិន
 មានសោតៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បជ្ជតិ ដោ ច តេសំ ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចវដ្តានំ អសោតកានំ អចក្កុកានំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ
សោតាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ចក្ខុយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៣២០] យស្ស ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
យាណយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កុកានំ សយានកា-
នំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ
ច តេសំ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ច-
វដ្តានំ អចក្កុកានំ អយានកានំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ
ចក្ខុយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ យាណយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ សចក្កុ-
កានំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ
ច តេសំ ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវដ្តានំ
អយានកានំ អចក្កុកានំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ យាណ-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ចក្ខុយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ
កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៣២០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយ-
តនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
មានចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិន
មានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
ឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣២១] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សរូបកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ
 រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន រូបា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣២២] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សចិត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្ត-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ
 មនាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន មនា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣២១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ
 ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 ចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣២៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយ-
 តនព្វ នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣២៤] យស្ស យាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ សរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យាណាយតនព្វ
 នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស យាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣២៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣២៥] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អឃានកានំ សចិត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្ត-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ
 មនាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន មនា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣២៦] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ
 នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣២៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 ឃានៈ ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវាពា

[៣២៧] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ មនា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយត-
 នញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ
 រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៣២៨] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយត-
 នញ្ច នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស រូបាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣២៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល
 ច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៣២៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣២៩] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ តេសំ មនាយ-
 តនព្វ នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស មនាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 តាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣៣១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 រូចារចរេ តត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អសញ្ញសត្តេ អរូបេ តត្ថ ឃា-
 នាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣២៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន ចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក សត្វទាំងអស់ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣០] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣១] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបារចរក្ខណៈនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញសត្វ និង ក្នុងអរូបក្ខណៈនោះ ។

អាយតនយមកេ បវគ្គិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៣២] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូបា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អរូបេ តត្ថ
 ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។
 យត្ថ វា បន រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣៣] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អសញ្ញា-
 សត្តេ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច
 នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 នត្ថិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៣២] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុង
អសញ្ញសត្វនោះ តែរូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
អរូបភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៣] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយ-
តនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងអរូបភពនោះ តែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង
ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៤] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៣៥] យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ ឃាណាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 អរូបេ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនញ្ច
 នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៣៦] យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ
 ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ មនាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្ប-
 ជ្ជតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន មនា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣៣៧] យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៣៥] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយ-
 តនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងរូបាវចរភពនោះ តែរូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង
 ក្នុងអរូបភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៦] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយ-
 តនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ តែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញសត្វនោះទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៧] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៣៨] យត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ម-
នាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣៣៩] យត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
នត្ថិ ។

[៣៤០] យត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ ធម្មា-
យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
នត្ថិ ។

[៣៤១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កុកា-
នំ សសោតកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កុកានំ អសោតកានំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៣៨] រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។

[៣៣៩] រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤០] មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលច្បុត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ
 សោតាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សោតាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ទុប្បដ្ឋតីតិ ។ អសោតកានំ សចក្កកានំ ឧបបដ្ឋ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ ដោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អសោតកានំ អចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោតាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ ចក្ខាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ
 ។ បេ ។

[៣៤២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បដ្ឋតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧ-
 បបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ ដោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ ធម្មាយតនញ្ច ទុប្បដ្ឋតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ទុប្បដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ទុប្បដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 សោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ បេ ។

[៣៤២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៤៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៤៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
ឃាណាយតនំ ។ មេ ។ រូចាយតនំ មណាយតនំ ធម្មា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ មេ ។

[៣៤៥] យស្ស ឃាណាយតនំ ។ មេ ។ រូចា-
យតនំ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៤៦] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ មេ ។
(យត្ថកំ បច្ចុប្បន្នេមិ អតីតេមិ អនាគតេមិ បច្ចុប្បន្នេ-
នាតីតេមិ^(១) បច្ចុប្បន្នេនាគតេមិ អតីតេនាគតេមិ^(២)
សព្វត្ថ សទិសំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ នាមំ អតិវេកំ
កាតព្វំ) ។

១ ម. បច្ចុប្បន្នាតីតេមិ ។ ២ ម. បច្ចុប្បន្នានាគតេមិ អតីតានាគតេមិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៣៤៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៣៤៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វនោះ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មា-
យតនៈ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៣៤៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ រូបាយតនៈ
មនាយតនៈ កើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ដែរឬ ។ អើ ។

[៣៤៦] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។
(ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ជាពាក្យប្រហែលគ្នា
ទាំងអស់ ក្នុងបច្ចុប្បន្នក្តី ក្នុងអតីតក្តី ក្នុងអនាគតក្តី ក្នុងអតីតជិតបច្ចុ-
ប្បន្នក្តី ក្នុងអនាគតជិតបច្ចុប្បន្នក្តី ក្នុងអនាគតជិតអតីតក្តី បណ្ឌិត គប្បី
ធ្វើឲ្យក្រៃលែង នូវឈ្មោះថា កើតឡើង កើតឡើងហើយ) ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៤៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៤៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារច-
 រានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ យានាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត យានាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ យានា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តា-
 តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៤៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៤៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបុរាណនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរនោះ កើត
 ឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៤៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៤៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈ
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៣៥០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៥១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញសត្តានំ
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេក្ការានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូចាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៥១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វជារូបាវចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជា កាមាវចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៥៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារចរានំ អរូចា-
 រចរានំ តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមារចរានំ
 តេសំ តត្ថ មណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥៤] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារចរានំ អរូ-
 ចារចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមារច-
 រានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៥៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរៈ និងអរូបាវ-
ចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់
សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើត
ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងអរូ-
បាវចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើត
ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៥៥] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេក្ការាណំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបាណំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេក្ការាណំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបាណំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៥៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វ ជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វ ជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាការាណំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ

ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥៧] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស

តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ

តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ មនា-

យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ចតុវេកាការាណំ បញ្ចវេកាការាណំ

តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត មនាយតនញ្ច

ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៥៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស

សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស វា បន

សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិ-

ត្តាតិ ។ នត្តិ ។ (សង្ខតំ) ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជា
បញ្ចវេការៈ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ
កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និង
បញ្ចវេការៈទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ មិន
មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ មិន
មានទេ ។ (នេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប) ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៥៩] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជិ-
ត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[៣៦០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[៣៦១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៦២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ
តត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឃានាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ចក្ខា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៥៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៦០] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៦១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វ
ណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ ជាប្រាថវៈ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអសញ្ញសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៦៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្ត ណោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បធិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បធិត្ត រូបាយតនព្វ
 នុប្បធិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ នុប្ប-
 ធិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៦៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បធិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បធិត្ត មនាយតនព្វ
 នុប្បធិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
 ធិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ អា-
 មន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៣៦៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនិងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនិងអសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៦៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ធិត្ថ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បធិត្ថ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បធិត្ថ សុទ្ធា-
 វាសានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បធិត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច នុប្បធិត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បធិត្ថ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ធិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៦៦] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បធិត្ថ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បធិត្ថ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បធិត្ថ សុទ្ធាវាសានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បធិត្ថ រូចាយតនញ្ច
 នុប្បធិត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ នុប្ប-
 ធិត្ថ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បធិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៦៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ ជារូបាវចរៈទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៦៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារចរានំ
 អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្ប-
 ជ្ជិត្ត មណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឃាណាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៦៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារចរានំ
 អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច
 នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៦៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងអរូបាវចរៈ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងអរូបាវចរៈ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិន កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វ នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៦៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ នុប្បន្និត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនញ្ច នុប្បន្និត្ត មនាយតនញ្ច នុប្បន្និត្ត ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និត្ត តស្ស តត្ថ
 រូបាយតនំ នុប្បន្និត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនំ នុប្បន្និត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ មនាយ-
 តនញ្ច នុប្បន្និត្ត រូបាយតនញ្ច នុប្បន្និត្ត ។

[៣៧០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ នុប្បន្និត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 នុប្បន្និត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៦៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
យត្ត ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧១] យស្ស យត្ត មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ មនា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស
វា បន យត្ត ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៧២] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៧១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេឬ ។ អើ ។

[៣៧២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៧៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចារចរំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណ-
 យតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាណយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣៧៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ (យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស មនាយតនព្វា ធម្មាយតនព្វា សទិសំ
 ឥមេ ទ្វេ សទិសាយេវ ហោន្តិ) ។

[៣៧៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបារាមរកពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៧៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ (ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈក្តី ធម្មាយតនៈក្តី របស់សត្វនោះ ក៏ដូចគ្នា អាយតនៈទាំងពីរនេះ ដូចគ្នាតែម្យ៉ាង) ។

[៣៧៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ ចក្ខុ-
យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខុយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៧៦] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ
ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូចាយ-
តនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៧៧] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹង
បរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ។

[៣៧៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់
រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃា-
នាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។

យេ រូចារចរំ អរូចារចរំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ យា-
នាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយត-
នព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៧៨] យស្ស រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឆោ ច តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
តេសំ ធម្មាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូចាយតនព្វា ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។

[៣៧៩] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៨០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបារាវចរភព និងអរូបារាវចរភពហើយ នឹង
បរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ។

[៣៧៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
សត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើត
ឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨០] ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៨១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៨២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 រូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវ-
 ចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យា-
 ណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៨៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៨១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វជារូបាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៨៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។

[៣៨៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង

ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី

ណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយ-

តនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ

នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បញ្ចវេក្ការានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៨៦] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមា-
 វចរានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៨៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វជារូបាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមារចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៨៨] យស្ស យត្ត រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវានំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ត មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកា-
 វានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូចា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវ-
 ចរៈ និងអរូបាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹង
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំង
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេ-
 ការៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៨៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោការានំ អសញ្ញាសត្តា-
 នំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៣៩០] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចតុ-
 វោការានំ បញ្ចវោការានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៣៨៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការៈ និងអសញ្ញសត្វ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។

[៣៩០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាចតុវេការៈ និងបញ្ចវេការៈ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៩១] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 សោតាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន សោតាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៩២] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ យេ រូចារចរំ ឧបបន្និត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច
 តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃាណា-
 យតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ។

[៣៩៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៩១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៩២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៣៩៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិរាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៩៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ យេ ។ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
យេ អរូបំ ឧបបន្និក្ខា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្ខា-
យតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ
នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស ចក្ខាយ-
តនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៩៥] យស្ស ឃានាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
តស្ស រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ
ឧបបន្និក្ខា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានាយតនំ
នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្និក្ខា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ឃានាយតនព្វ នុប្បន្និស្សតិ រូចាយ-
តនព្វ នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ
នុប្បន្និស្សតិ តស្ស ឃានាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៣៧៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ទេឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួក
សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
ឬ ។ អើ ។

[៣៧៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វណា
ចូលទៅកាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៩៦] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្ស-
 តីតិ ។ យេ រូចារចរំ អរូចារចរំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ណោ ច
 តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 ឃាណាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនព្វា នុប្បន្និ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៩៧] យស្ស រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
 យេ អរូបំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ រូចា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូចាយតនព្វា
 នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស រូចាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៩៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ទេឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបារវចរភព និងអរូបារវចរភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភពទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៩៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ទេឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៣៩៨] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣៩៩] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ បេ ។

[៤០០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចាវចរានំ
តេសំ តត្ថ ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវ
បច្ឆិមភិកានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
ឃានាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៣៩៨] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៩៩] ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤០០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤០១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វជារូបារចរៈទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ

នុប្បន្និស្សតិ ។

[៤០២] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បញ្ចវេកាយ
 បច្ឆិមភវីកានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនញ្ច
 នុប្បន្និស្សតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្កាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០៣] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ណោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវីកានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ មនា-
 យតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្ប-
 ន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។

ចក្ខាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេកាការភព និង ពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[២០៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤០៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ន្និស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បន្និ-
 ស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០៥] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ រូចាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ឆោ ច តេ-
 សំ តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិម-
 ភវីកានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បន្និ-
 ស្សតិ រូចាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ រូចាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២០៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[២០៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វជារូបារចរៈទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និង
 ពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃា-
 នាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤០៦] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ រូចារចរានំ
 អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 ណោ ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិម-
 ភរិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច
 នុប្បន្និស្សតិ មណាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
 រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
 ន្និស្សតិ បច្ឆិមភរិកានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច
 នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤០៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាអ្នកបាវចរៈ និងអ្នកបាវចរៈទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព និងអសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ម-
 នាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤០៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាអ្នកបាវចរៈ និងអ្នកបាវចរៈទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤០៨] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ មនាយតនញ្ច នុ-
 ប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិ-
 មភវិកានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ
 រូបាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។

[៤០៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៤០៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 រូបាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 មនាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤១០] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ដោ
ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិ-
កានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ធម្មា-
យតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤១១] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នតិ តស្ស
សោតាយតនំ ឧប្បន្នត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន សោតាយតនំ ឧប្បន្នត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ
ឧប្បន្នតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបប-
ដ្ឋន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បន្នត្ត ដោ ច តេសំ
ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្នតិ សចក្កកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
សោតាយតនញ្ច ឧប្បន្នត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[២១០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ មនាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិម-
ភព នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេឬ ។ អើ ។

[២១១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយ-
តនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
ចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤១២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃាណយតនំ ។ មេ ។ រូចាយតនំ មណយតនំ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤១៣] យស្ស ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ។ មេ ។ មណយតនំ ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ ឃាណយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៤១២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤១៤] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤១៥] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២១២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២១៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤១៦] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ មេ ។

[៤១៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវា-

សានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

នោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥត-

រេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-

យតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស

តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចវោកាវា ច-

វន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ

តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ

ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ

តេសំ តត្ថ សោតាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនព្វ

ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២១៦] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោ-
តាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
មានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរ-
ភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤១៨] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារចរំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ សចក្កកានំ កា-
មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនព្វ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ថ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ ចក្កា-
យតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវចរា ចរន្តានំ អចក្ក-
កានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេ-
សំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ថ ចក្កាយតនព្វ
ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤១៩] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤១៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរ-
 ភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ
 កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ សចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរ-
 ភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ត

មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ

ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ

កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនា-

យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ

ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ម-

នាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២១] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ

ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ

ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ ស-

ចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច

ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
 និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ សចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្ខា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិតិ ។

[៤២២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិតីតិ ។ កាមាវចរា ចវន្តានំ
 អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
មានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
ផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូល
ទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ រូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤២៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិតីតិ ។ កាមាវចរា ច-
 វន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចាវ-
 ចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មណាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២៤] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤២៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកា-
 មាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាអ្នកបាវចរៈ
 និងជាអ្នកបាវចរៈ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច

ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២៥] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ

ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ

រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ

ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ

តត្ថ រូចាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស

តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ

អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច

តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវំ ឧប-

បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូចា-

យតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ
កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤២៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ សរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២៧] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតវេសំ សចិត្តកានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤២៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន មានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវាពា

ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤២៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស
 វា បន សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ នត្ថិ ។

[៤២៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃានាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ មនាយតនំ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ នត្ថិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយ
ចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤២៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានា-
យតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៣០] យស្ស ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ រូបា-
យតនំ មណាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ តស្ស ធម្មាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
ទុប្បជ្ជិត តស្ស មណាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ នត្ថិ ។

[៤៣១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ បេ ។

[៤៣២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិតាតិ ។ បញ្ចវោកាវា
ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ
សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិត ទុប្បជ្ជិត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
ទុប្បជ្ជិតិ សោតាយតនព្វ ទុប្បជ្ជិត ។ យស្ស
វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ទុប្បជ្ជិត តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ទុប្ប-
ជ្ជិត ដោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ទុប្បជ្ជិតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៣០] ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣១] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អាយតនយមកេ បរិក្ខិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

សុទ្ធាវាសេ បរិទិព្វដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វា នុប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនព្វា
នុប្បជ្ជិតិ ។

[៤៣៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចរា
ចរដ្ឋានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃា-
ណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត រូចាវចរា ចរដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជិតិ ឃា-
ណាយតនព្វា នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឃា-
ណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជ-
ិតិ ។ រូចាវចរំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
យតនំ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
នុប្បជ្ជិតិ រូចាវចរា ចរដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វា នុប្បជ្ជិត្ត ចក្ខាយតនព្វា
នុប្បជ្ជិតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួក
អរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព
កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាករូបាវចរ-
ភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាក
រូបាវចរភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៣៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវោកាវា
ចវដ្ឋានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញ-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច
តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
និព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្ប-
ជ្ជតិ រូបាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៣២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៣៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវោកាវា
ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ
តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ
មនាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
យតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៣៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៣៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[២៣៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សព្វេសំ ចវន្តានំ អបក្កុកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កាយតនព្វ នុប្បជ្ជិតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ទោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជិត្ត ចក្កា-
 យតនព្វ នុប្បជ្ជិតិ ។

[៤៣៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ នុប្បជ្ជិតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វជារូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ត
រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជ-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៣៨] យស្ស យត្ត ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចរា
ចវន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូបា-
វចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។
យស្ស វា បន យត្ត មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៣៩] យស្ស យត្ត ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃា-
នាយតនំ នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច

អាយតនយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានា-

យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤៣៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង

ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

ទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព

កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ

ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនា-

យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

ទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី

ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤៣៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី

ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់

បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី

នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង

ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
យត្ត ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ
នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៤០] យស្ស យត្ត រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវា
ចវន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវា-
សេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។
យស្ស វា បន យត្ត មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនញ្ច នុប្ប-
ជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤៤០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្យុត ចាកអសញ្ញា-
 សត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយ-
 តនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូល
 ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្យុត ចាកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៤០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សព្វេសំ
ចវដ្តានំ អរូបកានំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច
នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ រូបា-
យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ
តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ នុប្បជ្ជតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ
ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៤២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២២១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត មនា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៣] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ បញ្ច-
 វោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥត-
 វេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនញ្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត ទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូល
 ទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ណោ ច តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៤] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ច-
 វោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ^(១)
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧ-
 ប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ ចក្កាយតនំ

១ ឱ. អរូចាវចរន្តិ នត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

កើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២២២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិម-
ភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ
កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ ពួកសត្វនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅ
នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។
មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណា-
យតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៥] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកាណំ បញ្ច-
វោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ច-
ក្កាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ច-
ក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អ-
ចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ណោ ច តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកាណំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កា-
យតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ
កើតឡើងផង ។

[២២៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព សត្វទាំងឡាយណា ចូល
ទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៤៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ បញ្ចារោ-
ការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា ឧ-
ប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧ-
ប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខា-
យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ
បញ្ចារោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៤៤៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 ចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
 ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេ-
 សំ សចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ អចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ ចក្កា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៨] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 ណោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ស-
 ឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ រូបាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន

---

១ ឱ. យេ ច អរូបំ ។ ល ។ ឧបបជ្ជន្តានន្តិ ន ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនព្វា
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៤៩] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមា-
 វចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា ឧប្ប-
 ជ្ជតិ មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃា-
 នាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនព្វា
 ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២២៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹង
កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
ឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើត
ឡើងផង ។

[៤៥០] យស្ស ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមា-
 រចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ដោ
 ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដោ ច តេសំ ឃាណយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៥១] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោ-
 ការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ដោ ច
 តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សរូបកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ មនាយ-
 តនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន មនាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៥០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៥១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សព្វេសំ ចរុណ្ណំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៥២] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេ-
 សំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សរូបកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ច-
 រុណ្ណំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ស-
 រូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
កើតឡើងផង ។

[៤៥២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិម-
ភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួក
សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
រូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៥៣] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ មនាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ មនាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៥៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៥៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច្រមក៣ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅ នេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន ចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក សត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៥៤] ចក្ខាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ លេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៥៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ
បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ សោតាយតនព្វ ឧ-
ប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចំ ឧបប-
ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧ-
បបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៥៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តា
ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ
ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូល
ទៅ កាន់កាមាវចរភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៥៦] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
ភវីកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចារចរំ ឧបបជ្ជ-
ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច
តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
សចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្កាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ឃាណយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវចរា
ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ
តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ កាមាវ-
ចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណយតនព្វ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ចក្កាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៥៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៥៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
ភវីកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កុកានំ ឧបប-
ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ រូបា-
យតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អចក្កុកានំ កាមាវ-
ចំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ សចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៤៥៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តា
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាល
 ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៥៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
ភវីកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនា-
យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កា-
មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៥៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៥៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការ-
 ភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៥៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចារោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៦០] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមភវីកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ យាណយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 កាមាវចរា ចវន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ យាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយត-
 នព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាណយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៦១] យស្ស យត្ថ យាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ កា-
 មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃា-
 នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព នឹងពួករូបាវចរសត្វ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវចរា
 ចរន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចា-
 វចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៦២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមក-
 វិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់
កាមាវចរភព និងពួករូបាវចរសត្វ និងពួកអរូបាវចរសត្វ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយ
ឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

សព្វេសំ ចរណ្ណំ អយានកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 យានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៦៣] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភរិកាណំ
 បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចរណ្ណំ អរូចានំ^(១) តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូចាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

---

១ ឱ. អរូបកានំ ឧប្បជ្ជន្តានន្តិ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៦៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឥតវេសំ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូ-
បកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤៦៥] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៦២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែល
 ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមភវីកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
 ឧប្បន្នតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្និ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ សចិត្តកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចិត្តកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បន្និស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្នតិ
 សចិត្តកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បន្និស្សតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បន្នតិ ។

[៤៦៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្នតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ន្នតិ ណោ ច តេសំ សោតាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បញ្ច-
 វោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ យេ ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកា-
 ភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា

អាយតនយមកេ បរិក្ខិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

អរូបំ ឧបបទ្គិស្តា បរិទិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនព្វា នុប្បន្នតិ សោតាយតនព្វា នុប្បន្និ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្នតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 បញ្ចវោការំ ឧបបទ្គន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្គិស្តា
 បរិទិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបទ្គន្តានំ តេសំ សោតា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ន្នតិ បញ្ចវោការេ បរិទិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបទ្គិស្តា បរិទិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ច-
 វន្តានំ តេសំ សោតាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ចក្ខា-
 យតនព្វា នុប្បន្នតិ ។

[៤៦៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្នតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ ឧបបទ្គន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ន្នតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បញ្ច-
 វោការេ បរិទិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 បណ្តាពួកសត្វ កាលបវិនិច្ឆ័យ ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ
 នឹងបវិនិច្ឆ័យ សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៦៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបវិនិច្ឆ័យ ក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបទ្គិក្ខា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ឃាណាយ-
 តនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាណាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបទ្គន្តានំ យេ ច
 រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបទ្គិក្ខា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឧបបទ្គន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
 និព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច រូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ^(១) ឧបបទ្គិក្ខា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជតិ ។

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចូលទៅ កាន់រូបារាវចរភព និងកាន់អរូបារាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ
កាន់រូបារាវចរភព និងកាន់អរូបារាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តា
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើត
ក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបារាវចរភព និង
កាន់អរូបារាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិន
កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៦៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អ-
 ចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[៤៦៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៦៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចក្ខាយត-
 នញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៧០] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៦៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 ចក្ខុយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោ-
 កាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ចក្ខុយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ធម្មាយត-
 នព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខុយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៧១] យស្ស ឃានាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អ-
 ឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃានាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ កាមា-
 វចវេ បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចវេ អរូបាវចវេ^(១) បច្ឆិមភ-
 វិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

---

១ ឱ. អយំ បាវោ ន ទិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និង
ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើត
ក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព
និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[២៧១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមា-
វចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុង
អរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ រូចា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
 បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូចាយតនញ្ច នុប្ប-
 ជ្ជតិ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៧២] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ
 កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុង
 រូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៤៧២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 មនាយតនៈ ។ លេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ

អាយតនយមកេ បវគ្គិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ឃាណា-
 យតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមា-
 វចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ
 តេសំ ធម្មាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៧៣] យស្ស រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូចាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ តេសំ រូចាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[២៧៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ វេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នុប្បន្និស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ នុប្បន្នតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បន្នតិ
 បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 ធម្មាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ រូបាយតនព្វា នុប្បន្នតិ ។

[៤៧៤] យស្ស មនាយតនំ នុប្បន្នតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អ-
 ចិត្តកានំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ មនាយតនំ នុប្បន្នតិ
 នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ មនាយតនព្វា នុប្បន្នតិ ធម្មាយតនព្វា នុប្ប-
 ន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ នុប្បន្នតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧប-
 បន្នន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច
 តេសំ មនាយតនំ នុប្បន្នតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ធម្ម-
 យតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ មនាយតនព្វា នុប្បន្នតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន មានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន កើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក សត្វ កាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត ឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៧៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

[៤៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ច-

វោកាវា ចវដ្ឋានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋ-

ដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ឆោ ច

តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ

បរិនិព្វដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-

យតនព្វ នុប្បជ្ជតិ សោតាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។

យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ

បញ្ចវោកាវំ ឧបបដ្ឋដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ

នុប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-

ជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូ-

ចានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខា-

យតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៧៥] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូល

ទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត

ឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា

នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-

ការភព និងពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុង

ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន

កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង

ទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់

បញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញ-

សត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ កាមា-
វចរា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ
តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វ-
ន្តានំ រូចាវចរា ចវន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ យាណយតនញ្ច នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាណយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
បច្ឆិមភវីកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចាវចរំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ លោ
ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ
បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរា ចវន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូ-
ចានំ តេសំ តត្ថ យាណយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

១ ឱ. រូចាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានន្តិ ន ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៧៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព
 កាលច្បុត ចាករូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ឃានាយតនៈ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព កាល
 ច្បុត ចាករូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៧៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោ-
ការា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ
ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោការេ
បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជ-
ន្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ណោ ច
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោការេ
បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនព្វ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៧៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៧៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ បញ្ចវេកាវា ច-
វន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ
បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយ-
តនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៧៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៨០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
នុប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិ-
មភវិកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ
ធម្មាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ច-
វោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
តត្ថ ធម្មាយតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា
នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៨០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុង
 អរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិ-
 មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៨១] យស្ស យត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ កាមា-
វចរា ចវន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ
ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ
បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ យាណយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ រូបាយតនព្វ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ យាណ-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូបាវចរេ
បច្ឆិមភវិកានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ
នុប្បជ្ជិស្សតិ យាណយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៨១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៨២] យស្ស យត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ កាមាវ-
ចរា ចវន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ យាណយតនំ
នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មណយតនំ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
បច្ឆិមភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យាណយ-
តនព្វ នុប្បជ្ជតិ មណយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បន យត្ថ មណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
យាណយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ កាមាវចរំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មណយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមា-
វចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវីកានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មណយតនព្វ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ យាណយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វ ជាអូបាវចរៈ និងជាអូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអូបាវចរភព និងក្នុងអូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអូបាវចរភព និងក្នុងអូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៨៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃា-
ណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
តនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ
អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ
នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃា-
ណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមា-
វចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ
តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយត-
នព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព
 ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៨៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
វោកាវា ចវន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមក-
វិកានំ អសញ្ញសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមកវិកានំ បញ្ច-
វោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
អរូបេ បច្ឆិមកវិកានំ អសញ្ញសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច នុប្ប-
ជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៨២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកសត្វ កាលច្បុត ចាកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៨៥] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ
ចរុញ្ញានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិ-
កានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយត-
នព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មា-
យតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វា នុ-
ប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វទាំងអស់ កាលច្បុត និងពួកអរូបព្រហ្ម កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយ-
តនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិម-
ភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៨៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មា-
យតនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មា-
យតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
យតនំ នុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
តនព្វា នុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

[៤៨៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ យេ
ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្ថា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្ខា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តេសំ សោតាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទារៈ

[២៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បវិនិញ្ញាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មា-
 យតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបវិនិញ្ញាន ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញាន
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ

ឧប្បជ្ជិត្ត សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
បន សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្តត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៨៨] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ យេ
ច រូចារចរំ អរូចារចរំ^(១) ឧបបជ្ជិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ ឃាណា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្កាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា
បន ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្តត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៨៩] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច
អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្កាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥត-
វេសំ តេសំ ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូចាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត-
ស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឱ. អយំ បាហោ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតឡើងហើយផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៨៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃានា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរ-
ភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ
នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៨៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៩០] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច
 តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៩១] យស្ស ឃានាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច
 អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត-
 វេសំ តេសំ ឃានាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូចាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស ឃានាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៩០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។
 ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើតឡើងហើយ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹង
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 កើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។
 អើ ។

[២៩១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិ-
 និព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ នឹងកើត
 ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។
 អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៩២] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ
 ច តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ
 ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត-
 ស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៩៣] យស្ស រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច
 តេសំ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ
 រូចាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៩២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើត
 ឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៩៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ
 ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើត
 ឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៤៩៤] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ មនាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
 ត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤៩៥] យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[៤៩៦] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ចារោ-
 ការេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧ-
 ប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ បញ្ចារោការានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត សោតាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត សោតាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[២៩៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើតឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៩៥] ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៩៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៤៩៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ យាណយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ កាមា-
 វចរេ បច្ឆិមភវីកានំ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ យាណយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត យាណយតនព្វ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាណយតនំ ។ មេ ។
 អាមន្តា ។

[៤៩៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 ដោ ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឥតវេសំ
 បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត
 រូចាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៩៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព និងរបស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយ ផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[២៩៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់បញ្ចវេការសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៤៩៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាការ
បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត
មនាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេ-
ការៈនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[២៩៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវេ-
ការភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជា
បញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹង
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការៈ
នោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទី
នោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥០០] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ
 បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត
 ធម្មាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ចក្កាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០១] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតីតិ ។ កាមាវចវេ
 បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ
 ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ កាមាវ-
 ចវានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បជ្ជិត្ត រូចាយតនព្វ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់បញ្ចវេការសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់បញ្ចវេការសត្វនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកកាមាវចរសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ កាមាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាណាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

[៥០២] យស្ស យត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ កាមាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ថ ដោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ យាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ធម្មាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ យាណាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្ថ កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរៈ
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរៈ
នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃា-
នាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់
ពួកសត្វជារូបាវចរៈនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វជាកាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៣] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បច្ឆិមភវីកានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ
 តនព្វា ឧប្បជ្ជិត្ត មនាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវោកាវានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា
 ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តស្មតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បច្ឆិមភវីកានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្តស្មតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិត្ត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព
 និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយ-
 តនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
 មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់
 អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់
 សត្វជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ កាលច្យុត នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ច-
 វេការៈ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ត
 ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 បញ្ចវោកាវានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៥] យស្ស យត្ត មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមក-
 វិកានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ច-
 តុវោកាវានំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ មនាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ចតុវោកាវានំ បញ្ចវោកាវានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការៈ និងរបស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជាបញ្ចវេការៈនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៦] យស្ស ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
បន^(១) សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស^(២) ចក្កា-
យតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៧] យស្ស ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ រូចាយតនំ មណាយតនំ ធម្មាយ-
តនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយ-
តនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។
នុប្បជ្ជិត្ត^(៣) ។

[៥០៨] យស្ស ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ រូចាយ-
តនំ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស មណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត ។

[៥០៩] យត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ។ បេ ។

[៥១០] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ យត្ថាតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ឯត្ថន្តរេ តត្ថាតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥០៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ឃា-
នាយតនៈ ។ លេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយទេឬ ។ មិនកើតឡើងហើយ ។

[៥០៨] ឃានាយតនៈ ។ លេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយទេឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥០៩] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ លេ ។

[៥១០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ សុទ្ធាវា-
 សានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ^(១) តេសំ តត្ថ សោតា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ថ ។

[៥០០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ យានាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចេវ
 បច្ឆិមភវីកានំ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ យានាយតនំ
 នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជិត្ថ សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ យានាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច
 នុប្បជ្ជិត្ថ ។

---

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់អសញ្ញសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងកាមាវចរភព និងរបស់ពួកសត្វ ជាបុរាវចរៈនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥១២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ទោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥១៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ អរូបានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥១២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទេឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើត ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល កើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវាការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី នោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង ទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់ពួក សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវារស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បន្និត្ត មនាយតនញ នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ត មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ត
 ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្តាតិ ។ បញ្ចវោកាយេ បច្ឆិមក-
 រិកានំ តេសំ តត្ត មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ត ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបេ បច្ឆិមករិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ត មនា-
 យតនញ នុប្បន្និស្សតិ ចក្ខាយតនញ នុប្បន្និត្ត ។

[៥១៤] យស្ស យត្ត ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្ត
 តស្ស តត្ត ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ត ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្ត
 នោ ច តេសំ តត្ត ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ សុទ្ធា-
 វាសានំ អរូបេ បច្ឆិមករិកានំ តេសំ តត្ត ចក្ខា-
 យតនញ នុប្បន្និត្ត ធម្មាយតនញ នុប្បន្និស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវគ្គិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការ-

ភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួក

សុទ្ធាវាសសត្វ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព

និងរបស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិន

កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ទេឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ

មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន

មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាស-

សត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព មិន

កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្ថាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និត្ថ សុទ្ធាវាសានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច នុប្ប-
 ន្និស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បន្និត្ថ ។

[៥១៥] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និត្ថ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ រូបាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និត្ថ ដោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ រូបាវចវេ បច្ឆិមភវិកានំ
 អរូបានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បន្និត្ថ រូបា-
 យតនញ្ច នុប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្ប-
 ន្និត្ថាតិ ។ កាមាវចវេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនំ នុប្បន្និស្សតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខាយតនៈ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព នឹងរបស់ពួកអរូបព្រហ្ម មិនកើតឡើង
 ហើយផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវច-
 រភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

នុប្បជ្ជិត្ត រូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ

រូចាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥០៦] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត

តស្ស តត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចាវចរានំ

អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ណោ

ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ រូចាវចរេ

អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ

ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត មណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ។

យស្ស វា បន យត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស

តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមាវចរេ បច្ឆិម-

ភវិកានំ តេសំ តត្ថ មណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ណោ

ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត រូចាវចរេ អ-

រូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ

មណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹង
មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងអរូបាវចរៈនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព និងរបស់
ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុង
រូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹង
មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥១៧] យស្ស យត្ថ ឃាណយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ រូចារចរានំ
អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ
ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ រូចារចរ
អរូចារចរេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ឃាណយត-
នញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស
វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ
ឃាណយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ កាមារចរេ បច្ឆិមភ-
វីកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ដោ
ច តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត រូចារចរេ អរូ-
ចារចរេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច
នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ឃាណយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥១៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាប្រាណៈ និងជាអប្រាណៈ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអប្រាណៈ
 មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងកាមាវចរភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព
 និងក្នុងអប្រាណៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទវារោ

[៥០៨] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតីតិ ។ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ ម-
នាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិម-
ភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត មនា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ ដោ ច តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិម-
ភវិកានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្តស្សតិ រូបា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ

[៥១៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើង
 ហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព
 និងរបស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
 មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥១៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
នុប្បជ្ជិស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បញ្ចវោ-
កាលេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត
សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

[៥២០] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្ប-
ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥១៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើងហើយ
 ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសុ-
 ទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុង
 អរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៥២០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត ដោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ សុទ្ធាវាសានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ធម្មាយតនញ្ច នុ-
 ប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ នុ-
 ប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច នុប្បជ្ជិស្សតិ មនាយត-
 នញ្ច នុប្បជ្ជិត្ត ។

ឧប្បាទវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៥២០] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 សោតាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សចក្កុកានំ អសោត-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ដោ ច
 តេសំ សោតាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កុកានំ សសោត-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ សោ-
 តាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

មនាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ចប់ ឧប្បាទវារៈ ។

[៥២១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយ
 ចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលច្បុត
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សោតាយតនៈ
 រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សសោ-
 តកានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ
 និរុដ្ឋតិ ពោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សសោ-
 តកានំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ សោតាយត-
 នញ្ច និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

[៥២២] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សចក្កកានំ អឃាន-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ពោ
 ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កកានំ ស-
 ឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ
 ឃាណាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន ឃា-
 ណាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។
 សឃានកានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណា-
 យតនំ និរុដ្ឋតិ ពោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 សឃានកានំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាល ច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានឃានៈ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែល ប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែល ប្រកបដោយឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៥២៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូបាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 រូបាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។
 សរូបកានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ
 និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ សចក្ក-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វ និរុជ្ឈតិ ចក្ខា-
 យតនព្វ និរុជ្ឈតិ ។

[៥២៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈ-
 តីតិ ។ សចិត្តកានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុ-
 ជ្ឈតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយតនព្វ
 និរុជ្ឈតិ ចក្ខាយតនព្វ និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៥២៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត រូបាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ រលត់
 ទៅផង ។

[៥២៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ រលត់
 ទៅផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥២៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។
 អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនព្វ និរុ-
 ដ្ឋតិ ។

[៥២៦] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 រូបាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។
 សូរមកានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយ-
 តនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុ-
 ដ្ឋតិ សយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វ
 និរុដ្ឋតិ ឃាណាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥២៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៥២៧] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 មនាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ឃាណាយតនំ និ-
 រុជ្ឈតីតិ ។ សចិត្តកានំ អឃានកានំ ចវន្តានំ តេ-
 សំ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ឃាណា-
 យតនំ និរុជ្ឈតិ សឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

[៥២៨] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ឃាណាយតនំ និ-
 រុជ្ឈតីតិ ។ អឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ ស-
 ឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ
 ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៥២៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានឃានៈ
កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
ផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្បុត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅ
ផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥២៩] យស្ស រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សរូបកានំ អចិត្តកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ
 មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ សរូបកានំ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។
 យស្ស វា បន មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបាយ-
 តនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ អរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 សរូបកានំ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ មនាយតនព្វ
 និរុដ្ឋតិ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

[៥៣០] យស្ស រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបាយតនំ និរុ-
 ដ្ឋតីតិ ។ អរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ សរូ-
 បកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ រូបា-
 យតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥២៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចិត្ត កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែល ប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វ នោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយ ចិត្ត កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៣០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[៥៣១] យស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈ-
 តីតិ ។ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និ-
 រុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ សចិត្ត-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ មនា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

[៥៣២] យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ បេ ។
 (ឧប្បាទេមិ និរោទេមិ ឧប្បាទនិរោទេមិ យត្ថកំ
 សព្វត្ថ សទិសំ) ។

[៥៣៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ បេ ។ ឃា-
 នាយតនំ រូចាយតនំ^(១) មនាយតនំ ធម្មាយតនំ និរុ-
 ជ្ឈតីតិ ។

(យស្សយត្ថកំមិ សទិសំ វិត្តាវេតព្វំ) ។

---

១ ឱ. អយំ បាហោ នត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ

[៥៣១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៣២] ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ (ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា គឺក្នុងឧប្បាទៈក្តី ក្នុងនិរោធាៈក្តី ក្នុងឧប្បាទៈនិងនិរោធាៈក្តី ប្រហែលៗគ្នា ក្នុងទីទាំងពួង) ។

[៥៣៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បេ ។ ឃានាយតនៈ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ រលត់ទៅដែរឬ ។ (សូម្បីប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ជាពាក្យប្រហែលៗ គ្នា បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៣៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អចក្កកានំ ស-
សោតកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
នោ ច តេសំ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ អសោតកានំ ចវន្តានំ តេ-
សំ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ សោតាយតនព្វ ន
និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ ន និ-
រុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អសោ-
តកានំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ
ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសោតកានំ អចក្កកានំ
ចវន្តានំ តេសំ សោតាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ចក្ខា-
យតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៣៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធហារោ

[៥៣៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
 យាធាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អចក្កកានំ សយា-
 នកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ យាធាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ
 ឧបបទ្គន្តានំ អចក្កកានំ អយានកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ យាធាយតនព្វ
 ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យាធាយតនំ ន និ-
 រុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អយា-
 នកានំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ យាធាយតនំ
 ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 សព្វេសំ ឧបបទ្គន្តានំ អយានកានំ អចក្កកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ យាធាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ចក្ខាយ-
 តនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ

[៥៣៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃាន-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានឃានៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅផង ឃានយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ឃានយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ ប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលច្បុត ឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្បុត ឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុ-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៣៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អចក្កុកានំ សរូបកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ
 រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូប-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ
 រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៣៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អចក្កុកានំ
 សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុ-
 ដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ ន និរុ-
 ដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៣៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបា-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
 ទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិន
 រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៥៣៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អចក្កកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុ-
 ជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៣៩] យស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អឃានកានំ សរូប-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ
 ន និរុជ្ឈតិ រូចាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន
 រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៥៣៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៤០] យស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស មណាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អយានកានំ ស-
 ចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 ណោ ច តេសំ មណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយ-
 តនព្វ ន និរុដ្ឋតិ មណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ។
 យស្ស វា បន មណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤១] យស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អយានកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ណោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វ ន និ-
 រុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥២០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន
 មានឃានៈ ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ
 មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥២១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
 ឃានៈ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[៥៤២] យស្ស រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អរូបកានំ ចវន្តានំ
តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ មនា-
យតនំ ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
រូបាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ មនាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។
យស្ស វា បន មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស រូបាយ-
តនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អចិត្តកានំ^(១) ចវន្តានំ តេសំ
មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ
ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយត-
នញ្ច ន និរុជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។

[៥៤៣] យស្ស រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អរូបកានំ ចវន្តានំ
តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ រូបាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន
និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុ-
ជ្ឈតិ តស្ស រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

---

១ ឱ. ឯត្តន្តរេ សរូបកានន្តិ ទិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បរត្តិវារៈ និរោធហារៈ

[៥៤២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល ចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់ សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៥៤៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិន មានរូប កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួក សត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៤៤] យស្ស មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អចិត្តកានំ តេសំ ចវន្តានំ
 មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ដោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុជ្ឈតិ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ មនាយ-
 តនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស មនា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ។ បេ ។

[៥៤៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 ។ បេ ។ យស្សកម្មិ យស្សយត្ថកម្មិ សទិសំ ។

[៥៤៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បាទវាវេមិ
 និរោធិវាវេមិ ឧប្បាទនិរោធិវាវេមិ អតីតា បុច្ឆា អនុ-
 លោមម្បិ បច្ចុនិយម្បិ សទិសំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៤៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅតែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤៥] ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៤៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ជាពាក្យប្រហែល ។ គ្នា ។

[៥៤៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអតីត ក្នុងឧប្បាទវារៈក្តី ក្នុងនិរោធហវារៈក្តី ក្នុងឧប្បាទនិរោធហវារៈក្តី ជាអនុលោមក្តី បដិលោមក្តី ប្រហែល ។ គ្នា ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និពោធាវោ

[៥៤៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ រូចារចរំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូចារចរំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយ-
តនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាណាយតនំ
និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

[៥៥០] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និ-
រុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ

[៥៤៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបារចរភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៥១] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមក-
 រិកានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឥតរេសំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយ-
 តនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៥៥២] យស្ស ឃានាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ឃា-
 នាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមករិកានំ រូបាវចរំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ
 ច តេសំ ឃានាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ
 រូបាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ឃានាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៥១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ
 ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង
 រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
 នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស និពោធាវោ

[៥៥៣] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
រូចារចរំ អរូចារចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូចារចរំ
អរូចារចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ
តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណា-
យតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច
និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។

[៥៥៤] យស្ស រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ អ-
រូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
នោ ច តេសំ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ
ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៥៥៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព និងកាន់អរូបារវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព និងកាន់អរូបារវចរភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៥៥] យស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ និរុ-
ជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៥៦] យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ បេ ។

[៥៥៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

[៥៥៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យានាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវ-
ចរានំ ។ បេ ។ កាមាវចរានំ ។ អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។
បញ្ចវេកាវានំ ។ អរូចានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកាវានំ ។
អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកាវានំ ។

[៥៥៩] យស្ស យត្ថ យានាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៥៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥៦] ចក្ខាយតនៈ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៥៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ ។ បេ ។ ជាកាមាវចរៈ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ ។

[៥៥៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ រូចាវចរានំ ។ បេ ។
កាមាវចរានំ ។ រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ ។ បេ ។
កាមាវចរានំ ។

[៥៦០] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស តត្ថ មណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកាវានំ ។ អរូចានំ ។ បេ ។
បញ្ចវេកាវានំ ។ អរូចានំ ។ បេ ។ បញ្ចវេកា-
វានំ អសញ្ញាសត្តានំ ។

[៥៦១] យស្ស យត្ថ មណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
តត្ថ មណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ ។ បេ ។
ចតុវេកាវានំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ មណាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។
យថា ឧប្បាទវារេ យស្សយត្ថកេ អនាគតា បុត្តា
វិត្តារិតា វរំ និរោធមិ វិត្តាវតញ្ច ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ ជារូបាវចរៈ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈ ។ ពួកសត្វ
ជារូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ ។ បេ ។ ជាកាមាវចរៈ ។

[៥៦០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
អសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម
។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួក
សត្វ ជាបញ្ចវេការៈ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៥៦១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទី
ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជា
បញ្ចវេការៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ បុច្ឆា ជាអនាគត ក្នុងពាក្យថា
របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ក្នុងឧប្បាទវារៈ ដែលបណ្ឌិតឲ្យពិស្តារហើយ
យ៉ាងណា ក្នុងនិរោធាវារៈ ក៏បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៦២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។

[៥៦៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 រូចារចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូចារចរំ ឧបបដ្ឋិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចរោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ចក្ខាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៥៦៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៦២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបារវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។

[៥៦៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និពោធាវោ

[៥៦៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ ។ យេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៦៦] យស្ស ឃានាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ រូបាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច រូបាវចរំ ឧ-
 បបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ
 ឃានាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៥៦៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ ។ រេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរ
 ឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់
 អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
 ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ពួកសត្វណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែរូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយ-
 តនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៦៧] យស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស មណាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧប-
 បន្តន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបច្ឆិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព និងកាន់អរូបារវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព និងកាន់អរូបារវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៥៦៨] យស្ស រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបទ្គន្តានំ យេ ច អរូបំ
ឧបបទ្គិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ
រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វា ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូបា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៦៩] យស្ស មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៧០] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បេ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៥៦៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរ
ឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់
អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយ-
តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧០] ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៧១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៧២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ យា-
 ណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ រូចារចរានំ តេសំ តត្ថ យា-
 ណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចរោកាបេ បរិនិព្វន្តានំ
 អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ យាណាយតនញ្ច
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៥៧៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៧១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបារាវចរៈនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព របស់ពួកអសញ្ញសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចាយតនញ្ច ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៧៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ មនាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព
និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៥] យស្ស យត្ថ ចក្កាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កាយតនព្វ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។

[៥៧៦] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចាយតនព្វ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៧៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេការភព និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធហារោ

[៥៧៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 ឃាណាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ មនាយតនញ្ច ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៧៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៥៧៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាអូបាវចរៈ និងជាអូបាវចរៈ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាអូបាវចរៈ និងជាអូបាវចរៈនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៧៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
មនាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៥៨០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៧៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៨០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

អរូបាណំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៨០] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

រូបាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ អើ ។

[៥៨១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៨២] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ
 និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច តេសំ
 ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

[៥៨៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ រូចាយតនំ មណាយតនំ ធម្មា-
 យតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
 យតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច តេសំ និរុជ្ឈតិ សចក្ក-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៨២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប ដោយចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ ហើយផង ចក្ខាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ នោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប ដោយចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ផង ចក្ខាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៥៨៤] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ។ បេ ។ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្តា-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ដោ
 ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ សឃានកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ឃាណាយតនញ្ច និ-
 រុជ្ឈតិ ។

[៥៨៥] យស្ស រូចាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស មនា-
 យតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស រូចាយ-
 តនំ និរុជ្ឈិតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ដោ ច តេសំ
 រូចាយតនំ និរុជ្ឈតិ សរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៥៨៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 រលត់ហើយ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ
 កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃា-
 នាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ
 ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៨៦] យស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ធម្មា-
 យតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស មនាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបន្តន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច តេសំ មនាយតនំ និ-
 រុជ្ឈតិ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ
 និរុជ្ឈិត្ត មនាយតនព្វ និរុជ្ឈតិ ។

[៥៨៧] យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ ។ បេ ។

[៥៨៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវា-
 សេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ
 ណោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ឥត-
 វេសំ សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនព្វ និរុជ្ឈតិ សោតាយតនព្វ និរុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ បញ្ចវោការ
 ឧបបន្តន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់ បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែល ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ ហើយផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៧] ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៨៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សោតា- យតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា- យតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់ សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន ចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិតិ សចក្កុកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច
 និរុជ្ឈិតិ ។

[៥៨៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ រូចារចរា
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិតិ ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត សចក្កុកានំ
 កាមាវចរា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច និ-
 រុជ្ឈិតិ ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន
 ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និ-
 រុជ្ឈិតីតិ ។ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កុកានំ
 កាមាវចរា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និ-
 រុជ្ឈិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិតិ
 សចក្កុកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃា-
 ណាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច និរុជ្ឈិតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៨៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចាក
កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានា-
យតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយ-
តនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ
កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៩០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ ស-
 ចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ
 រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបា-
 យតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្តិ ។
 បញ្ចវេការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
 វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 ដោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ចក្ខាយ-
 តនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

[៥៩១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ សចក្កកានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៧០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល
 ច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
 រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ
 កាន់បញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ មនាយត-
 នញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ
 និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ច-
 រោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច
 និរុដ្ឋតិ ។

[៥៩២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ ស-
 ចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច និ-
 រុដ្ឋតិ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិតិ សចក្កកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ចក្ខា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋិតិ ។

[៥៩៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិតីតិ ។ កាមាវចរំ ឧប-
 បន្នន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ រូចាវច-
 រានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិតិ សយានកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ឃាណាយតនញ្ច
 និរុដ្ឋិតិ ។

[៥៩៤] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបា-
វចរៈ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធាវោ

យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ
 ឃានាយតនំ និរុជ្ឈិត្តិ ។ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អឃានកានំ កាមាវចរា ចរន្តានំ រូចាវចរានំ អរូចា-
 វចរានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ ឃានាយតនំ និរុជ្ឈិត្តិ សឃានកានំ ច-
 រន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ឃានាយ-
 តនញ្ច និរុជ្ឈិត្តិ ។

[៥៩៥] យស្ស យត្ថ ឃានាយតនំ និរុជ្ឈិត្តិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃានាយតនំ និរុជ្ឈិត្តិ ។ សព្វេសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អឃានកានំ ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ឃានាយតនំ
 និរុជ្ឈិត្តិ សឃានកានំ ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ឃានាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វ ជាប្រាជ្ញាវចរៈ និងជាអប្រាជ្ញាវចរៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៥៩៦] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
 អសញ្ញសត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ
 បញ្ចវេកាវា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ
 និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
 និរុដ្ឋិតីតិ ។ បញ្ចវេកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
 តនំ និរុដ្ឋតិ បញ្ចវេកាវា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

[៥៩៧] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ សរូបកានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៩៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកអ-
 សញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 អរូបព្រហ្ម កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេ-
 ការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបាយ-
 តនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

ចវណ្ណានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មា-
 យតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋ-
 តីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកានំ ចវណ្ណានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ សរូបកានំ ចវណ្ណានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

[៥៩៨] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ ឥតវេសំ
 សចិត្តកានំ ចវណ្ណានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច និ-
 រុដ្ឋតិ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
 និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៨] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ក្រៅនេះ កាល
ច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ រលត់
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ចរុញ្ជានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត លោ ច
តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិតិ សចិត្តកានំ ច-
រុញ្ជានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត មនាយ-
តនញ្ច និរុជ្ឈិតិ ។

[៥៩៩] យស្ស ចក្កាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ តស្ស
សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស
វា បន សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្កា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិតិ ។ នត្ថិ ។

[៦០០] យស្ស ចក្កាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ តស្ស
ឃានាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ មនាយតនំ ធម្មា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា
បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្កាយតនំ
ន និរុជ្ឈិតិ ។ នត្ថិ ។

[៦០១] យស្ស ឃានាយតនំ ។ បេ ។ រូបា-
យតនំ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ តស្ស ធម្មាយតនំ
ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ-
តិ ។ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ រលត់ហើយផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានា-
យតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០១] ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ
របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា មិនរលត់ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦០២] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ។ មេ ។

[៦០៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ បញ្ច-

រោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-

រន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ

ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធា-

វាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ

តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ សោតាយតនព្វ

ន និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយ-

តនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និ-

រុជ្ឈតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ

សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ

ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អ-

សញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនព្វ

ន និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦០២] ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦០៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦០៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ ឃាណយតនំ ន និរុដ្ឋតិត្ថាតិ ។ កា-
មាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
រន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ ន និរុដ្ឋតិ រូចាវចរំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ឃាណយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឃាណយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិតិ ។ រូចាវចរា ច-
រន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ រូចាវចរំ
ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
ឃាណយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនព្វ ន និ-
រុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦០៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាករូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦០៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ បញ្ច-
 វោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
 រន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុ-
 ដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សុទ្ធាវា-
 សំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច
 ន និរុដ្ឋិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦០៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦០៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធា-
 វាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត នោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ន
 និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិតិ ។

[៦០៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ សព្វេសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ន និរុជ្ឈិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួក
អរូបព្រហ្ម កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូល
ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលចូល
ទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ

អាយតនយមកេ បរត្តិវាស្ស និពោធាវោ

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច
 ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិទិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខា-
 យតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។

[៦០៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និ-
 រុជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរា
 ចរន្តានំ រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត
 សុទ្ធាវាសានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច
 ន និរុជ្ឈតិ រូបាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ
 ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មិន
រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធា-
វាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ
មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និង
ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនរលត់ទៅផង
រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
យតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦០៩] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ កាមាវចរំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរា ចរន្តានំ រូចា-
 វចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត
 សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ មនាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៦១០] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈ-
 តិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អយានកានំ ចរន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ
 ឃាណាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និ-
 រុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិតីតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦០៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និង
 ពួកសត្វ ជាអ្នកបាវចរៈ និងជាអ្នកបាវចរៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ
 មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៦១០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មា-
 យតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦១១] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ បញ្ច-
រោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន
និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ
មនាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។ យស្ស វា បន
យត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិតីតិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញា-
សត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុ-
ដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូបាយត-
នញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦១១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកអរូបព្រហ្ម កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វនោះ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិន
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
សុទ្ធាវាស កាលច្យុត ចាកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
សុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦១២] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សព្វេសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
យតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។
យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តិ ។ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត នោ
ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត
រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦១២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
 សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបា-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវគ្គិវាស្ស និរោធារោ

[៦១៣] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ សព្វេសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
យតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនញ្ច ន
និរុជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
និរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តិ ។
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
និរុជ្ឈិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និ-
រុជ្ឈិតិ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត មនាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦១៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

ពួកសត្វ កាលបវិនិច្ឆ័យ ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦១៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេការេ បរិ-
និព្វន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច
តេសំ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កុ-
កានំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ សោ-
តាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោ-
តាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។
សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កុកានំ ចរន្តានំ តេសំ
សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយ-
តនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កុកានំ ចរន្តានំ តេសំ សោតា-
យតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦១៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[៦១៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
 និព្វន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឥតវេសំ សចក្កុកានំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ
 និរុដ្ឋតិ ឃាណាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ឃាណាយតនំ ។ បេ ។

[៦១៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ
 រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កុកានំ ច-
 រន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ រូចាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ។ បេ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦១៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបារចរភព និងកាន់ អរូបារចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខុយ- តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានា- យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់ សត្វណា ។ បេ ។

[៦១៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិ- និព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង- នោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុ- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦១៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ម-
 នាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា និរុជ្ឈតិ
 ធម្មាយតនព្វា និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
 យតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិស្ស-
 តីតិ ។ បេ ។

[៦១៨] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ កាមាវចវេ បរិនិព្វន្តានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ សឃានកានំ ចវន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បេ ។

[៦១៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស និពោធាវោ

តេសំ ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ សឃានកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយ-
 តនញ្ច និរុជ្ឈតិ ។

[៦១៩] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 មណាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនញ្ច និរុជ្ឈតិ ធម្មាយ-
 តនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
 ។ មេ ។

[៦២០] យស្ស រូចាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 មណាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូចាយតនំ និរុជ្ឈតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ

ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់
ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់
ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦១៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយ-
តនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលបវិនិញ្ញាន ក្នុងកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។

[៦២០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ
។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បវិនិញ្ញាន ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឆោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ
 សរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ រូចាយតនព្វា និរុដ្ឋតិ
 ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
 យតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស រូចាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។
 សព្វេសំ ឧបបន្តន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ រូចាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 សរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ
 រូចាយតនព្វា និរុដ្ឋតិ ។

[៦២១] យស្ស មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ ឆោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 មនាយតនព្វា និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស មនា-
 យតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបន្តន្តានំ អចិត្ត-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ
 ច តេសំ មនាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦២១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត

តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ មនាយតនញ្ច
និរុដ្ឋតិ ។

[៦២២] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ ។ បេ ។

[៦២៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
វោការេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និ-
រុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ ឥតរេសំ សចក្កុកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋតិ សោតាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវោការំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កុកានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ តេ-
សំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កុកានំ ចវន្តានំ
តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខា-
យតនញ្ច និរុដ្ឋតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់
ទៅផង ។

[៦២២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ។ លេ ។

[៦២៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកប
ដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
ផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាក
កាមាវចរភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទី
នោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦២៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ ឃាណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កុកានំ កាមាវចរា ច-
 រន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា និរុដ្ឋតិ ឃាណយ-
 តនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឃាណ-
 យតនំ ។ បេ ។ យថា បច្ចុប្បន្នោនាតីតេបិ តិវិដំ
 វិត្តាវិតំ ឯវំ ឥទម្បិ វិត្តាវេតព្វំ ។

[៦២៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ
 សចក្កុកានំ ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា
 និរុដ្ឋតិ រូចាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ រូចាយតនំ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦២២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្យុត ចាករូបាវចរភព
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អាយតនៈទាំង ៣ យ៉ាង ក្នុងអតីត
 ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកសម្តែងឲ្យពិស្តារហើយ យ៉ាងណាក៏អាយតនៈនេះ
 បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦២៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦២៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ ស-
ចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។

[៦២៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ
សចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦២៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦២៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
 ផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កុ-
 កានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋតិ សចក្កុកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខា-
 យតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

[៦២៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ
 សឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ
 និរុដ្ឋតិ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ រូបាយតនំ ។ ខេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុ-
 យតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយ
 ឃានៈ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
 រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦២៩] យស្ស យត្ថ ឃាណយតនំ និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណ-
 យតនំ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតរេសំ សឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ។ បេ ។

[៦៣០] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វ-
 ន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឥតរេសំ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយត-
 នព្វ និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦២៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ
 ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទី
 ណា ។ បេ ។

[៦៣០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព កាលច្យុត ចាកអសញ្ញសត្វ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទី
 ណា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៣១] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោ-
កាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥត-
វេសំ សរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ
និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ
រូបាយតនំ និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូប-
កានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋតិ សរូប-
កានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋតិ ។

[៦៣២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋ-
តិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៣១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប
 កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៦៣២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

(១) បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ
 សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ
 និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយ-
 តនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបន្ន្តានំ អចិត្តកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈតិ សចិត្តកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ មនា-
 យតនព្វ និរុជ្ឈតិ ។

[៦៣៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ
 ឧបបន្ន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតិ ដោ ច តេសំ សោតាយតនំ

---

១ ឱ. ឯត្តន្តរេ បញ្ចវោកាវេតិ ទិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត មនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៦៣៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចក្ខាយ-
 តនព្វា ន និរុដ្ឋតិ សោតាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចវន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ
 ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អរូបេ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ តេសំ សោតាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ចក្ខាយតនព្វា ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៣៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 ឃាតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋ-
 ន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ ន
 និរុដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ ឃាតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 បច្ឆិមភវិកានំ រូចារចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិ-
 កានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា ន និរុដ្ឋតិ ឃាតាយត-
 នព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាតាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូ-
 បភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
 ទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ
 កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែ
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ
 កាន់រូបារចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា

ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 តីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ^(១) ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ឃាណាយត-
 នញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិតិ ។

[៦៣៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិតិ
 តស្ស រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ឧប-
 បដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច
 ន និរុដ្ឋិតិ រូចាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ

---

១ ឱ. អយំ បាវោ ន ទិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។
បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូល
ទៅ កាន់រូបារវចរភព និងកាន់អរូបារវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វ
ទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
ទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព
និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំង-
អស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព
ក្នុងអរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបា-
យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
ទៅទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួក
សត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ណោ ច
តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ អរូបេ បច្ចិមភវិកានំ
តេសំ រូបាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ
ន និរុជ្ឈតិ ។

[៦៣៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
សព្វេសំ ឧបបន្តន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ
ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយ-
តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
យតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាបេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ណោ ច
តេសំ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ
ន និរុជ្ឈតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មា-
យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
មិនរលត់ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៣៧] យស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ជ-
 ញានំ អឃានកានំ ចវញ្ញានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 រូចាវចរេ បរិនិព្វញ្ញានំ អរូបេ បច្ឆិមករិកានំ តេសំ
 ឃាណាយតនព្ពា ន និរុជ្ឈតិ រូចាយតនព្ពា ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វញ្ញានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចវញ្ញានំ តេសំ រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 រូចាវចរេ បរិនិព្វញ្ញានំ អរូបេ បច្ឆិមករិកានំ តេសំ
 រូចាយតនព្ពា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនព្ពា ន និ-
 រុជ្ឈតិ ។

អាយតនយមកៈ បរត្តិវារៈ និរោធហារៈ

[៦៣៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៣៨] យស្ស ឃាតាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អយានកានំ ចវន្តានំ តេសំ
ឃាតាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វ-
ន្តានំ តេសំ ឃាតាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយ-
តនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ឃាតាយតនំ ន និ-
រុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ធម្មា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាតាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាតាយតនព្វ
ន និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៣៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់
 ទៅផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធរាពោ

[៦៣៩] យស្ស រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្ស-
តីតិ ។ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបកានំ ចរន្តានំ
តេសំ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ធម្មា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
រូបាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ តស្ស រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
វោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អរូបេ បរិនិ-
ព្វន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបា-
យតនព្វំ ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៤០] យស្ស មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ និរុដ្ឋិស្សតិ ។
យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ និរុដ្ឋតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦៣៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 អរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 អរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបា-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៤០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ រលត់ទៅ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៤១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ។ មេ ។

[៦៤២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បញ្ច-

វោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-

វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ

ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ អ-

សញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច

ន និរុដ្ឋតិ សោតាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។

យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ។ បញ្ចវោ-

ការេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន និ-

រុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និ-

រុដ្ឋតិ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ^(១) តេសំ តត្ថ

សោតាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ន

និរុដ្ឋតិ ។

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៤១] ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៤២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និពោធរាពោ

[៦៤៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ យាណយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កា-
មាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ លោ ច
តេសំ តត្ថ យាណយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចាវចរំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ^(១) តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋតិ យាណយតនព្វំ ន និ-
រុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាណយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋ-
តីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ កាមាវចរា ចវន្តានំ
តេសំ តត្ថ យាណយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ លោ ច
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ រូចាវចរំ ឧប-
បដ្ឋន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ យា-
ណយតនព្វំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វំ ន និ-
រុដ្ឋតិ ។

---

១ ឱ. អយំ បាហោ នត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦៤៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៤៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
វោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា ច-
រន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ន និ-
រុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ
ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវោការេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អរូបានំ
តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខា-
យតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៤៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋ-
តិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៤៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាល
 ច្បុត ចាកកាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអរូប-
 ព្រហ្មនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់
 ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស និរោធារោ

បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ មនាយតនព្វ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។
 បញ្ចវេការេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ន និ-
 រុដ្ឋតិ ។

[៦៤៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ អចក្កកានំ ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 ន និរុដ្ឋតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ

អាយតនយមកៈ បរត្តិវារៈ និរោធាវៈ

ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព កាល
 ច្យុត ចាកកាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិ-
 ព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អរូបេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៤៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរំ
 ឧបបន្តន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរា ចរន្តានំ រូបា-
 វចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច ន
 និរុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួក
 សត្វ ជារូបាវចរៈ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 រូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយ-
 តនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃា-
 ណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ រូចាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយត-
 នព្វំ ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៤៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមា-
 វចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរា ចរន្តានំ
 រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្ស-
 តិ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វំ ន និរុដ្ឋតិ មណាយតនព្វំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មណាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឃានាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។

[៦៤៩] យស្ស យត្ថ ឃានាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ អយានកានំ ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃា-
 នាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃា-
 នាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ រូចារចរេ អរូ-
 ចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។

[៦៥០] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 រោការំ ឧបបន្តន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូចាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
 បន្តន្តានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ មនា-
 យតនញ្ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ បញ្ចរោការេ បរិនិព្វន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ

អាយតនយមកៈ បរត្តិវារៈ និរោធហារៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបារចរភព និងក្នុងអរូបារចរភព ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិន
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៥០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹង
មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
វេការភព កាលច្យុត ចាកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន
និរុដ្ឋតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយត-
នព្វា ន និរុដ្ឋតិ ។

[៦៥០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបកានំ ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនព្វា ន និរុដ្ឋតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និ-
រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។
បព្វារោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន
និរុដ្ឋតិ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វា
ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតនព្វា ន និរុដ្ឋតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព
កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៥១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត រូបា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៥២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។
 និរុជ្ឈតិ ។

[៦៥៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុជ្ឈិត្ថ តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ចរោកាបេ បរិ-
 និព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧប-
 បទ្ធិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ និរុជ្ឈិត្ថ លោ ច តេសំ សោតាយតនំ និ-
 រុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ថ
 សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ និ-
 រុជ្ឈិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៥២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រលត់ទៅ ។

[៦៥៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វានសត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅហើយ ឬ ។ អើ ។

[៦៥៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 ឃាណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច រូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ ឧបបទ្កិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ ឃាណ-
 យតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិត្ត ឃាណយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ឃាណយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៥៥] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វ-
 ន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្កិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥត-
 រេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត រូចាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៥៤] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៥៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៥៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ទោ ច តេសំ
ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយត-
នញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៥៧] យស្ស ឃានាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តា-
នំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបច្ឆិត្តា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃានាយតនំ
និរុដ្ឋិត្ត ទោ ច តេសំ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥត-
វេសំ តេសំ ឃានាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត រូចាយតនញ្ច
និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ។ បេ ។
អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ

[៦៥៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង
ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៥៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុង
អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ទៅហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង រូបា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ណា ។ បេ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៥៨] យស្ស ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស ម-
 ឃាណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ឃាណាយត-
 នព្វា និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៥៩] យស្ស រូចាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស មនា-
 យតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូចាយត-
 នព្វា និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៦៦០] យស្ស មនាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ មនា-
 យតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឥតវេសំ តេសំ មនាយតនព្វា និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៥៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៥៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនា-
យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៦០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ
តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មាយតនៈ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។

អាមន្តា ។

[៦៦១] យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ។ បេ ។

[៦៦២] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត

តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ច-

វោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និ-

រុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិ-

ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-

យតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត សោតាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។

យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ

ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ

ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥត-

វេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច

និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
។ បេ ។ អើ ។

[៦៦១] ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៦២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់
ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង សោតា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
កាន់សុទ្ធាវាស សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ
នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៦៣] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
 និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនព្វា និរុដ្ឋិត្ត ឃាណាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៦៤] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវេកាវេ
 បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតរេសំ បញ្ចវេ-
 កាវានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា និរុដ្ឋិត្ត រូចាយត-
 នព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៦៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
 ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃា-
 នាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦៦៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាភ-
 នោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធហារោ

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ
និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត ។

[៦៦៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោការេ បរិនិ-
ព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ
តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកា-
រានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច និរុដ្ឋិត្ត មនាយ-
តនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ម-
នាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និ-
រុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច
និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួក
សត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ច-
វេការៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួក
អរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនា-
យតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅ
ផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៦៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វ-
 ញានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋញានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយត-
 នព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។

[៦៦៧] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចវេ
 បរិនិព្វញានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវច-
 វានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត រូចាយតនព្វ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៦៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត កាមាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនព្វ
 និរុដ្ឋិត្ត ។

[៦៦៨] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុ-
 ដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
 រូបាវចរានំ អរូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត
 កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ឃាណាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ
នោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈ
នោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរ-
ភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃា-
នាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួក
សត្វ ជារូបាវចរៈ និងជារូបាវចរៈនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានា-
យតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៦៩] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
និព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និ-
រុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
ឥតវេសំ បញ្ចវោកាវានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ
និរុដ្ឋិត្ត មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូ-
បាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អរូបានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ
ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ បញ្ច-
វោកាវានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៦៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាករក៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់
ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាករៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង មនាយ-
តនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាករៈ
នោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុង
ទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៧០] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច
តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ច-
វោកាវានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ
និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូ-
បាយតនំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អរូបានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ
ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិត្ត ឥតវេសំ បញ្ច-
វោកាវានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ
និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតនព្វ និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៧០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាករក៍ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកា-
 ការៈ និងពួកអសញ្ញសត្វនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង ធម្មាយ-
 តនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់
 សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាករៈ
 និងពួកអសញ្ញសត្វនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧១] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវោកាវាវនំ^(១) បញ្ច-
វោកាវាវនំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ធម្មា-
យតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និ-
រុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសំ ឧបបទ្កន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ
តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ឥតវេសំ ចតុវោកាវាវនំ
បញ្ចវោកាវាវនំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ
មនាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧២] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
វា បន សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។

---

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៧១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជាបញ្ចវេកា-
 ការៈនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអ-
 សញ្ញាសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជាបញ្ចវេការៈនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧២] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស និរោធារោ

[៦៧៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស
ឃាណាយតនំ ។ មេ ។ រូចាយតនំ មណាយតនំ ធម្មា-
យតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស វា បន
ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ន
និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៤] យស្ស ឃាណាយតនំ ។ មេ ។ រូចាយ-
តនំ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ធម្មាយតនំ ន និរុ-
ជ្ឈិស្សតីតិ ។ នត្តិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ និរុជ្ឈិត្ត ។

[៦៧៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត ។ មេ ។

[៦៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត
តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត
នោ ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិត្ត សោតាយតនញ្ច
ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦៧៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ឃា-
នាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ទៅហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៦៧៤] ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ
របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
ឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៦៧៥] ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៧៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិទិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិទិព្វន្តានំ
អសញ្ញសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនព្វ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិត្ត ។

[៦៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និ-
រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
កាមាវចវេ បរិទិព្វន្តានំ រូចាវចវានំ តេសំ តត្ថ ឃា-
ណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញសត្តានំ អរូ-
ចានំ^(១) តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិត្ត ។

---

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ញារោការភព សោ-
 តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអ-
 រូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុ-
 យតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួក
 សត្វជារូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់
 ពួកអសញ្ញសត្វ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បរត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៧៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សុទ្ធា-
វាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិត្ត រូបាយតនព្វ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
បញ្ចរោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ន និ-
រុដ្ឋិត្ត ។

[៦៧៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុ-
ដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៧៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបាយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស
 និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិ-
 និព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយត-
 នព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ទោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ
 ន និរុជ្ឈិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
 មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 សុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិន
 រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស និរោធារោ

[៦៨០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុ-
 ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ សុទ្ធាវាសេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។
 បញ្ចវេក្ការេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយត-
 នព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត ។

១ ឱ. អរូបេ បរិនិព្វន្តានន្តិ តមេ បាហា ន ទិស្សន្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវៈ

[៦៨០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញសត្វ
 និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៨១] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តស្មតីតិ ។ រូចាវចរានំ
តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ
តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តស្មតិ រូចាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូចា-
យតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្តស្មតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិត្តស្មតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និ-
រុដ្ឋិត្តាតិ ។ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តស្មតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ឃា-
ណាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត រូចាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ អរូចា-
វចរានំ តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្តស្មតិ
ឃាណាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៨១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរៈនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូប-
 ព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបា-
 យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយ-
 តនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរ-
 ភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស និរោធារោ

[៦៨២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ
ន និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
ស្សតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញសត្តា-
នំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិត្ត មណាយ-
តនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មណាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុ-
ដ្ឋិត្តាតិ ។ កាមារចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មណា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណា-
យតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ មណាយតនព្វ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាប្រាវចរៈ និងជាអប្រាវចរៈនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 ប្រាវចរភព និងក្នុងអប្រាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរ-
 ភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងប្រាវចរភព និងក្នុងអប្រាវចរភព
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៨៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនញ្ច ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តា-
 តិ ។ កាមារចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិត្ត រូចារចរេ អរូចារចរេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច
 ន និរុដ្ឋិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៨៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេឬ ។ ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ
មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវាស្ស និរោធារោ

[៦៨៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុ-
ដ្ឋិត្ត ដោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិត្ត មនាយតនព្វា ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
បព្វារោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយ-
តនំ ន និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិ-
និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិត្ត ។

អាយតនយមកៈ បរត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៨២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
វេការភព និងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
សុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៨៥] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុ-
ដ្ឋិត្ត ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិត្ត ធម្មាយតនព្វា ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិត្តា-
តិ ។ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន
និរុដ្ឋិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតនព្វា
ន និរុដ្ឋិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវាស្ស និរោធរាវោ

[៦៨៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
ន និរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
យតនព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ ។
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ទោ
ច តេសំ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសេ បរិនិ-
ព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិត្ត ។

និរោធរាវំ និដ្ឋិតំ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ និរោធាវារៈ

[៦៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស នឹងពួកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ចប់ និរោធាវារៈ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៨៧] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សោតាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស វា បន
សោតាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ ណោ ។

[៦៨៨] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឃាណាយតនំ រូចាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ
និរុជ្ឈតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
និរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ណោ
។ បេ ។

[៦៨៩] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស វា បន
ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
ណោ ។

[៦៩០] យត្ថ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។
(យត្ថកំ ណោតិ ។ ន កាតព្វំ ។ យត្ថកំ
ឥតវេសំ យត្ថកានំ សទិសំ កាតព្វំ យត្ថកំ តីសុបិ
វាវេសុ សទិសំ) ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៨៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៦៨៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បេ ។

[៦៨៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៦៩០] ចក្ខាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។ (ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើដោយពាក្យបដិសេធថា មិនមែន ឬ មិនមានទេ ។ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នា នឹងពួកប្រយោគដែលថា ប្រកបក្នុងទីណា ក្រៅនេះ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ដូចគ្នា ក្នុងវារៈទាំងបី) ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធហារោ

[៦៩១] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ ណោ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ណោ ។ បេ ។

[៦៩២] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតីតិ ។ ណោ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ណោ ។

[៦៩៣] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សសោតកានំ ចវន្តា-
 នំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ សោ-
 តាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ អ-
 សោតកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ
 សោតាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៦៩១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
មែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់
ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បេ ។

[៦៩២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
មិនមែនទេ ។

[៦៩៣] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោ-
តាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
ប្រកបដោយសោតៈ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងផង សោតាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ
 ន និរុដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អ-
 សោតកានំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ
 សោតាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ចក្ខាយតនព្វ នុប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៦៩៤] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ សឃានកានំ ច-
 វន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ ច តេសំ
 ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 អឃានកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វ នុប្ប-
 ជ្ជតិ ឃាណាយតនព្វ ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា-
 បន ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃា-
 ណាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ ដោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ

---

១ ឱ. អចក្កកានំ ឧប្បជ្ជន្តានំ អសោតកានំ ចវន្តានន្តិ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់
បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែល
មិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោ-
តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិន
កើតឡើងផង ។

[៦៩២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃា-
នាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងទេ តែឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
ទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃា-
នាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់
សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

នុប្បជ្ជតិ អយានកានំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបប-
ជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ ឃាណាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ចក្កា-
យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៦៩៥] យស្ស ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស រូ-
ចាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សរូបកានំ ចវន្តានំ តេសំ
ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និ-
រុជ្ឈតិ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានំ
តេសំ ចក្កាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនញ្ច ន
និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈ-
តិ តស្ស ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកា-
នំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច
តេសំ ចក្កាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អរូបកានំ ចវន្តានំ
អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(២) តេសំ រូចាយតនញ្ច ន និ-
រុជ្ឈតិ ចក្កាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

---

១ ឱ. អចក្កកានំ ឧប្បជ្ជន្តានំ អសោតកានំ ចវន្តានន្តិ ទិស្សន្តិ ។ ២ ឱ. អចក្កកានំ
ឧប្បជ្ជន្តានំ អរូបកានំ ចវន្តានន្តិ ទិស្សន្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមាន
ចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយរូប កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
តែរូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនរលត់
ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់
ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត
កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៦៩៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស មនាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ ទោ ច តេសំ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ
 អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បន មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ច-
 ក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ទោ ច តេសំ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អចិត្តកានំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ច-
 ក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

[៦៩៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៩៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ
 មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត

អាយតនយមកេ បវត្តិវាវស្ស ឧប្បាទនិពោធហាវោ

តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុជ្ឈតិ អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយ-
 តនព្វ នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតិ ណោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ ន
 និរុជ្ឈតិ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ។

[៦៩៨] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សរូបកាណំ ចវន្តានំ តេសំ
 ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ អឃានកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូបកាណំ ច-
 វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ រូចាយត-
 នព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូ-
 បាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 ប្រកបដោយរូប កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
 ទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបា-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋតិ តស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ ស-
 ឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អរូបកានំ
 ចរន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបាយត-
 នញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ឃាណាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៦៩៩] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ សចិត្តកានំ ចរន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ម-
 នាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តា-
 នំ អចិត្តកានំ ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនញ្ច នុ-
 ប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា
 បន មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស ឃាណាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ម-
 នាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ អចិត្តកានំ ចរន្តានំ អឃានកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ឃាណា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។
ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានឃានៈ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយចិត្ត កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
ទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនា-
យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត
មិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧០០] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ ច តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតិ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ឃាណាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ឃាណា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ ដោ ច តេសំ ឃាណា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈតិ ឃាណាយតនព្វ នុប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៧០១] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សចិត្តកានំ ចវន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ ច តេសំ មនាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈតិ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ អចិត្តកានំ
 ចវន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វ នុប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧០០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស វា បន មនាយតនំ ន
 និរុដ្ឋតិ តស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សរូប-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ
 នោ ច តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ អចិត្តកានំ
 ចរន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយត-
 នញ្ច ន និរុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៧០២] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុដ្ឋតិ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបា-
 យតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ ។
 យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ រូបាយ-
 តនំ នុប្បជ្ជតិ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនញ្ច ន និរុដ្ឋតិ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា
រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានរូប កាល
ច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល
ច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមាន
រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិន
មានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាវស្ស ឧប្បាទនិរោធាវោ

[៧០៣] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន
 និរុជ្ឈតិ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយ-
 តនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស មនាយតនំ
 នុប្បជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ មនាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយត-
 នញ្ច ន និរុជ្ឈតិ មនាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ ។

[៧០៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

[៧០៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 ។ បេ ។ យស្សកម្មិ យស្សយត្ថកម្មិ សទិសំ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ

[៧០៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែល មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិន មានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន រលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០៤] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧០៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។ (ចក្ខុយតនៈ) របស់សត្វណាក្តី (ចក្ខុយតនៈ) របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូច ។ គ្នា ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧០៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ (អតីតា បុច្ឆា ឧប្បា-
 ទេមិ និរោទេមិ ឧប្បាទនិរោទេមិ អនុលោមម្បិ
 បច្ចុនិយម្បិ សទិសំ) ។

[៧០៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ច-
 វោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្តា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោ-
 តាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ណោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧០៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ (បុច្ឆា ជាអតីត ក្នុងការកើតឡើងក្តី ក្នុងការរលត់ទៅក្តី ក្នុងការកើតឡើងនិងការរលត់ទៅក្តី ជាអនុលោមក្តី ជាបដិលោមក្តី ដូច ។ គ្នា) ។

[៧០៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

[៧០៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឃាណាយតនព្វា និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឃាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា
 និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៧០៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧០៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧០៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋ-
 ណានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបបដ្ឋណានំ តេសំ រូបាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 ណោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ
 តេសំ រូបាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា
 ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។

[៧១០] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 ឧបបដ្ឋណានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេ-
 សំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ធម្មា-
 យតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វា ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង
 រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
 ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់
 អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧០១] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ឃាណាយ-
 តនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ^(១) ឧប-
 បច្ឆិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៧០២] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ មេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបច្ឆិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ
 ច តេសំ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

---

១ ឱ. អយំ បាវោ នត្តិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧១១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧១៣] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 ឧបបន្តន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្តិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេ-
 សំ រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ធម្មា-
 យតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ រូបាយតនព្វា ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧១៤] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ
 ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ មនាយតនំ
 ឧប្បន្និស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ធម្មាយតនព្វា និរុដ្ឋិស្សតិ
 មនាយតនព្វា ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧១៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧១៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់ អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៥] ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧១៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ
តត្ថ សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៧១៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចារចរានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ យាណាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរានំ តេសំ
តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាណាយតនញ្ច
និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាណាយតនំ
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧១៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបដិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបុប្ផាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមភរិកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យាណយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុ-
 យតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ យាណយតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខុយតនព្វ
 ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧១៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភរិកានំ
 បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខុយតនំ ឧប្ប-
 ន្និស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខុយតនព្វ ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧១៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខុយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់
ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ច-
វេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់
ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ម-
នាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
យតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្ប-
ន្និស្សតិ ។

[៧២០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្និ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និ-
រុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បន្និ-
ស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
យតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២១] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 កាមាវចរំ ឧបបន្តន្តានំ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ រូ-
 ចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណា-
 យតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ រូចាយតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនព្វ
 ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧២២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ
 ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបន្ត-
 ន្តានំ រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បន្និ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយត-
 នព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បន្និស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧២១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាអរូបាវចរៈ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វ ជាអរូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

[៧២៣] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវោ-
ការានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ មនា-
យតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ
ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧប-
បន្នន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥត-
វេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច
និរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧២៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧២៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភរិ-
 កានំ បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ រូចា-
 យតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូចា-
 យតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ ។

[៧២៥] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភរិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ឧប្បន្និស្សតិ ឥតវេសំ ចតុវោការានំ បញ្ច-
 វោការានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 មនាយតនញ្ច ឧប្បន្និស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការៈ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាចតុវេការៈ និងជាបញ្ចវេការៈនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧២៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ
 តស្ស សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកា-
 នំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧប-
 បដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ ឆោ ច តេសំ សោតាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ
 បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បុទ្ធិស្ស-
 តិ សោតាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 នុប្បុទ្ធិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧២៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ តស្ស
 យាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បុទ្ធិស្សតិ ឆោ ច តេសំ យាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧២៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វ ណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ ពួកសត្វនោះ កាល កើតឡើង ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបវិនិច្ឆ័យ ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៧២៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួក សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ពួក សត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិច្ឆ័យ ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ បច្ចិ-
 មភវីកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្ធិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនព្វា នុប្បទ្ធិស្សតិ
 ឃាណាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ
 នុប្បទ្ធិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧបបទ្ធិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្កាយតនំ នុប្បទ្ធិ-
 ស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
 បច្ចិមភវីកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្ធិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ ចក្កាយតនព្វា នុប្បទ្ធិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ
 កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់កាមាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួក
 សត្វនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ពួកសត្វណា
 ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧២៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចារោ-
 ការំ ឧបបន្នន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ឧបបន្នន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ រូបាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្ស-
 តិ បញ្ចារោការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ រូបាយ-
 តនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូបាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧២៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧២៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា
 ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តា
 ពួកសត្វ កាលបវិនិញ្ញាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹង
 បវិនិញ្ញាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៧២៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ ។ វេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបទ្គន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្គិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្ខុយតនំ នុប្បទ្គិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វ-
 ន្តានំ តេសំ ចក្ខុយតនព្វ នុប្បទ្គិស្សតិ ធម្មាយ-
 តនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយ-
 តនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៣០] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បទ្គិស្សតិ
 តស្ស រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ
 បញ្ចវោកាវំ ឧបបទ្គន្តានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវ-
 ចរំ ឧបបទ្គិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបបទ្គន្តានំ
 តេសំ ឃាណាយតនំ នុប្បទ្គិស្សតិ នោ ច តេសំ
 រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបទ្គិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរុន្តានំ តេសំ ឃាណាយត-
 នព្វ នុប្បទ្គិស្សតិ រូចាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន រូចាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិ-
និព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
ការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា
ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ
នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ណា ។ បេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧៣១] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច រូចារចរំ អរូចា-
រចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃាណាយ-
តនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វ
នុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៣២] យស្ស រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
មណាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ រូចាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ រូចាយតនព្វ នុប្បជ្ជិស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។
អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៣១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ
ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ
នឹងបវិនិញ្ញាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួក
សត្វ កាលបវិនិញ្ញាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ
ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបវិនិញ្ញាន រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបវិនិញ្ញាន រូបាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់
ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៣៣] យស្ស មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវិកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ទោ ច
 តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ
 មនាយតនព្វ នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស មនាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៣៤] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ។ បេ ។

[៧៣៥] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ទោ ច តេសំ តត្ថ សោ-
 តាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
 នុប្បន្និស្សតិ សោតាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ ។ បេ ។ អា-
 មន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៣៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៧៣៤] ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧៣៥] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការ-
 ភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែននឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញ-
 សត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធាវោ

[៧៣៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ យាណយតនំ ន និរុទ្ធិស្សតិ ។
បច្ឆិមភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ យា-
ណយតនំ ន និរុទ្ធិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ
រូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បុទ្ធិស្សតិ យាណយ-
តនព្វ ន និរុទ្ធិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
យាណយតនំ ន និរុទ្ធិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយ-
តនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ
យាណយតនំ ន និរុទ្ធិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ
រូចាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ យាណយតនព្វ ន និរុទ្ធិស្សតិ ចក្ខា-
យតនព្វ នុប្បុទ្ធិស្សតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៣៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមា-
 វចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងក្នុងរូបា-
 វចរភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរៈនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងក្នុងរូបាវចរភព ពួក
 អសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៣៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភិកានំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវេ-
 កាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនព្វ នុប្បុទ្ធិស្សតិ រូចាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៣៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភិកានំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បុទ្ធិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ នុប្បុទ្ធិស្សតិ មនាយតនព្វ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ
 ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៣៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការ-
 ភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
 វេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ច-
 វេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និង
 ពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧៣៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 បច្ឆិមភិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញ-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វ
 នុប្បន្និស្សតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៤០] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភិកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ រូចាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវោការេ
 បរិនិព្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ
 នុប្បន្និស្សតិ រូចាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ រូចាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៣៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចា-
វោការភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៤០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចាវោ-
ការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៤១] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្ស-
 តិ តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិ-
 មភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ រូចារចរានំ អ-
 រូចារចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
 ដោ ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិ-
 និព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ
 នុប្បន្និស្សតិ មណាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មណាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៤២] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិ-
 មភវិកានំ កាមាវចរំ ឧបបដ្ឋន្តានំ រូចារចរានំ អរូចា-
 រចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិ-
 និព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វ នុប្បន្និស្សតិ
 ធម្មាយតនព្វ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៤១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមា-
 វចរភព និងពួកសត្វ ជាអូបារាវចរៈ និងជាអូបារាវចរៈនោះ ឃានាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៤២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវច-
 រភព និងពួកសត្វ ជាអូបារាវចរៈ និងជាអូបារាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧៤៣] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
ភវិកានំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបន្តន្តានំ អរូបានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ មនាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតីតិ ។
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្សតិ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិ-
ស្សតិ រូបាយតនព្វា នុប្បន្និស្សតិ ។

[៧៤៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បន្និស្ស-
តិ តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧២៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ច-
 វាការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញ-
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិ-
 និព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបា-
 យតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ រូចាយតនំ នុប្បដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូចាយតនញ្ច នុប្បដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ។
 បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៤៥] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្បដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ ម-
 នាយតនញ្ច នុប្បដ្ឋិស្សតិ ធម្មាយតនញ្ច ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បដ្ឋិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព
 និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទី
 ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៤៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាវស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧៤៦] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត តស្ស ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិត្ត ណោ ច
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ សោតាយតនញ្ច និរុជ្ឈិត្ត ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យថា ឧប្បាទនិពោធរា បច្ចុប្បន្នេនាតីតា បុច្ឆា វិ-
 ភត្តា ឯវំ ឧប្បាទនិពោធរា បច្ចុប្បន្នេនាតីតា បុច្ឆា
 អនុលោមម្បិ បច្ចុនិយម្បិ វិភជិតពុំ ។

[៧៤៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនំ និរុ-
 ជ្ឈិស្សតិ ណោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៤៦] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។ បុច្ឆា
 ជាអតីត ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទវារៈយ៉ាង
 ណា ឯបុច្ឆា ជាអតីត ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទៈ
 និងនិរោធាវៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បណ្ឌិត ត្រូវបែងចែក ជាអនុលោមផង
 ជាបដិលោមផងចុះ ។

[៧៤៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតាយតនញ្ច
និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៤៨] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
យាណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បច្ឆិមភវីកានំ រូចា-
រចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ យាណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ ឥតវេសំ សចក្កុ-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យាណយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យា-
ណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ យាណយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ យាណយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្កាយតនញ្ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៤៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើត ក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបារចរភព ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់ បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់ សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧៤៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៥០] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយ-
 តនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៤៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៥១] យស្ស ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្កាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧ-
 បបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ចក្កាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្កាយត-
 នព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៥២] យស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ។ បេ ។ មនាយតនំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃា-
 នាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនព្វ និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៥១] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

[៧៥៣] យស្ស រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច
 តេសំ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៧៥៤] យស្ស មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ ឧ-
 ប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ មនា-
 យតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ធម្មាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ មនាយតនញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។

[៧៥៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៥៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥៥] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៥៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយតនំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧ-
 បបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ស-
 ចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតាយតនញ្ច
 និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៥៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ យានាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចា-
 វចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ យានាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ស-
 ចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្ស-
 តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យានាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៥៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ
 កាន់កាមាវចរភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៥៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា

អាយតនយមកេ បវត្តិវាវស្ស ឧប្បាទនិរោធហារោ

តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណយតនព្វ និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៥៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបាយតនព្វ និរុជ្ឈិស្សតិ ចក្ខាយតនព្វ
 ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់
កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៥៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេកាភព កាលចូលទៅ
កាន់កាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់
បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុ-
យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៥៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវេកាវា
 ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយត-
 នញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៥៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់
 កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧៦១] យស្ស យត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវចរា ចវន្តានំ
 អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូចាយតនញ្ច និរុជ្ឈិស្សតិ ឃាណយតនញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦២] យស្ស យត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ កាមាវចរា ចវន្តានំ
 អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ រូចាវចរានំ
 អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណយតនំ ឧប្បជ្ជតិ សឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនញ្ច

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៦១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ និងជាអរូបាវចរៈ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦៣] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ឃាណាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវោការំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវោកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនាយតនព្វា និរុជ្ឈិស្សតិ រូចាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦៥] យស្ស យត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ រូចាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុជ្ឈិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ
 ឧប្បជ្ជតិ សរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនព្វា និរុជ្ឈិស្សតិ រូចាយតនព្វា ឧប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ

កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេ-
ការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់បញ្ចវេការភព មនាយ-
តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប
កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៦៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ មនាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ធម្មា-
 យតនញ្ច និរុដ្ឋិស្សតិ មនាយតនញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[៧៦៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តា-
 នំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សោតាយតនំ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវីកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបច្ឆិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវ-
 ន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ្ច
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោតាយតនំ ន និរុ-
 ដ្ឋិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៦៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧៦៨] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ ឃាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ចវោ-
 កាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច រូចាវ-
 ចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវ-
 ន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនព្វា
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឃាណាយតនំ ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ រូចាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ
 ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ចវន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្ស-
 តិ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៦៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៦៩] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ
 ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនព្វា ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ ។ បេ ។
 អាមន្តា ។

[៧៧០] យស្ស ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៦៩] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។ លេ ។ អើ ។

[៧៧០] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ លេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ លេ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧៧១] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចរន្តានំ
 អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 បញ្ចវោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ រូចាយត-
 នព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន រូចាយតនំ
 ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៧២] យស្ស ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ឃាណាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ ឃាណាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៧១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៧២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៧៣] យស្ស រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបាយតនព្វា នុប្បជ្ជ-
 តិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៤] យស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចិ-
 ត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ
 ច តេសំ ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ មនាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ធម្មាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៥] យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៧៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៧៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៧៧៥] ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិរោធារោ

[៧៧៦] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។
 បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ សោតាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បញ្ច-
 វេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញសន្តានំ អរូចានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្ខាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ សោតាយតនញ្ច ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៧] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ យាណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ កាមាវចរា
 ចវន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ យាណាយតនំ

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៧៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ អើ ។

[៧៧៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ កាមាវចរេ បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរា ចរ-
 ន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយ-
 តនព្វា នុប្បជ្ជតិ ឃាណាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ រូចាវចរំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ដោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ
 បរិនិព្វន្តានំ រូចាវចរា ចរន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ចក្ខាយ-
 តនព្វា នុប្បជ្ជតិ ។

[៧៧៨] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ រូចាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។
 បញ្ចវេកាវា ចរន្តានំ អចក្កកានំ កាមាវចរំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខា-
 យតនំ នុប្បជ្ជតិ ដោ ច តេសំ តត្ថ រូចាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្យុត ចាករូបារវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួក
 អរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានា-
 យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កាលចូលទៅ កាន់រូបារវចរភព នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្យុត ចាក
 រូបារវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៧៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូល
 ទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចវោកាវេ បរិទិព្វន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា នុប្បជ្ជតិ រូចាយតនព្វា ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ រូចាយតនំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៧៩] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
 វោកាវា ចរន្តានំ អចក្ខុកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិទិ-
 ព្វន្តានំ អសញ្ញសន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខាយតនព្វា
 នុប្បជ្ជតិ មនាយតនព្វា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៨០] យស្ស យត្ថ ចក្ខាយតនំ នុប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៧៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅ
កាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និង
ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៧៨] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ ឧបបន្តន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្នតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 ធម្មាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កាយតនព្វ នុប្បន្នតិ ធម្មាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និ-
 រុដ្ឋិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាយតនំ នុប្បន្នតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៧៨១] យស្ស យត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្នតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរា ចវន្តានំ អឃានកានំ កាមាវចរំ ឧបបន្តន្តានំ
 រូបាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្នតិ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ បញ្ចរោ-
 កាវេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ឃាណាយ-
 តនព្វ នុប្បន្នតិ រូបាយតនព្វ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ រូបាយតនំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឃាណាយតនំ នុប្បន្នតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត ចាកកាមាវចរភព
 កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរៈ ឃានាយ-
 តនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អាយតនយមកេ បរិគ្គិវារស្ស ឧប្បាទនិពោធរាពោ

[៧៨២] យស្ស យត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ កាមាវ-
 ចរា ចរន្តានំ អយានកានំ កាមាវចរំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 រូចារចរានំ អរូចារចរានំ តេសំ តត្ថ យាណយតនំ
 នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិ-
 ស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យាណ-
 យតនព្វា នុប្បជ្ជតិ មណាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មណាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៨៣] យស្ស យត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេ-
 សំ ចរន្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យាណយតនំ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយតនំ
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ យាណយត-
 នព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ យាណយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅ កាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាប្រាវចរៈ និងជាអប្រាវចរៈ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៧៨៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៨៤] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ច-
វោកាវា ចវន្តានំ អរូបានំ តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនាយតនំ ន និរុ-
ជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបាយតនញ្ច នុប្បជ្ជតិ មនាយតនញ្ច ន និ-
រុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនាយតនំ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនាយតនំ
ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបាយតនំ
នុប្បជ្ជតិ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនាយតនញ្ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបាយតនញ្ច
នុប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៨២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វ កាលច្បុត ចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន កាលច្បុត ចាកអសញ្ញសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់អសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន កាលច្បុត ចាកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។

អាយតនយមកេ បវត្តិវាស្ស ឧប្បាទនិពោធាវោ

[៧៨៥] យស្ស យត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេ-
 សំ ចវន្តានំ អរូបកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបា-
 យតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៨៦] យស្ស យត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ សព្វេ-
 សំ ចវន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 មនាយតនំ នុប្បជ្ជតិ ណោ ច តេសំ តត្ថ ធម្មាយ-
 តនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ មនា-
 យតនព្វា នុប្បជ្ជតិ ធម្មាយតនព្វា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ធម្មាយតនំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនាយតនំ នុប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អាយតនយមកៈ បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ

[៧៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៨៧] យស្ស ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ បញ្ចវោកាវេ បរិ-
និព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ
ឧបបដ្ឋិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ
ចក្ខាយតនំ ឧប្បជ្ជិត្ត ដោ ច តេសំ សោតាយតនំ
និរុជ្ឈិស្សតិ ឥតវេសំ តេសំ ចក្ខាយតនព្វា នុប្ប-
ជ្ជិត្ត សោតាយតនព្វា និរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន សោតាយតនំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចក្ខាយតនំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យថា និរោធភាវេ អតី-
តេនាណាគតា^(១) បុច្ឆា យស្សកម្មិ យត្តកម្មិ យស្ស-
យត្តកម្មិ អនុលោមម្មិ បច្ចុនិយម្មិ វិកត្តំ វរិ
ឧប្បាទនិរោធបិ អតីតេនាណាគតា បុច្ឆា វិកតិភព្វា ។

ឧប្បាទនិរោធភារំ និដ្ឋិតំ ។

បវត្តិវារោ ។

១ ម. អតីតានាគតាតិ បាវោ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៨៧] ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ មិនកើតឡើងហើយ ផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអនាគត ដោយអតីត ក្នុងនិរោធាវរៈ បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា នៃសត្វណាក្តី បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណាក្តី បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា នៃសត្វណា ក្នុងទីណាក្តី បទជាអនុលោមក្តី បទជាបច្ចុនិយៈក្តី លោកចែកហើយ យ៉ាងណា បុច្ឆា ជាអនាគតដោយអតីត សូម្បីក្នុងឧប្បាទនិរោធា លោកគប្បីចែក យ៉ាងនេះដែរ ។

ចប់ ឧប្បាទនិរោធាវរៈ ។

ចប់ បវត្តិវារៈ ។

បរិញ្ញាវារោ

[៧៨៨] យោ ចក្ខាយតនំ បរិជាណាតិ សោ
 សោតាយតនំ បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បន សោតាយតនំ បរិជាណាតិ សោ ចក្ខាយ-
 តនំ បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ ចក្ខាយ-
 តនំ ន បរិជាណាតិ សោ សោតាយតនំ ន បរិជា-
 ណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន សោតាយ-
 តនំ ន បរិជាណាតិ សោ ចក្ខាយតនំ ន បរិជា-
 ណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៨៩] យោ ចក្ខាយតនំ បរិជានិត្ត សោ
 សោតាយតនំ បរិជានិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បន សោតាយតនំ បរិជានិត្ត សោ ចក្ខាយ-
 តនំ បរិជានិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ ចក្ខាយតនំ ន
 បរិជានិត្ត សោ សោតាយតនំ ន បរិជានិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បន សោតាយតនំ ន បរិជានិត្ត
 សោ ចក្ខាយតនំ ន បរិជានិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

បរិញ្ញាវារៈ

[៧៨៨] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយានៈ សត្វនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹង នូវសោតាយានៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា កំណត់ដឹង នូវសោតាយានៈ សត្វនោះ ឈ្មោះ
 ថាកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយានៈដែរឬ ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយានៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយ-
 ានៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវសោតាយានៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយានៈ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[៧៨៩] សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយានៈ សត្វ
 នោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយានៈដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយានៈ សត្វ
 នោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយានៈដែរឬ ។ អើ ។
 សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយានៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា
 មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយានៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយានៈ សត្វនោះ
 ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយានៈដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៧៩០] យោ ចក្កាយតនំ បរិជានិស្សតិ សោ
 សោតាយតនំ បរិជានិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បន សោតាយតនំ បរិជានិស្សតិ សោ ចក្កាយតនំ
 បរិជានិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ ចក្កាយតនំ ន
 បរិជានិស្សតិ សោ សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បន សោតាយតនំ ន បរិ-
 ជានិស្សតិ សោ ចក្កាយតនំ ន បរិជានិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៧៩១] យោ ចក្កាយតនំ បរិជានាតិ សោ
 សោតាយតនំ បរិជានិត្តាតិ ។ នោ ។ យោ វា បន
 សោតាយតនំ បរិជានិត្ត សោ ចក្កាយតនំ បរិជានា-
 តីតិ ។ នោ ។ យោ ចក្កាយតនំ ន បរិជានាតិ
 សោ សោតាយតនំ ន បរិជានិត្តាតិ ។ អរហា
 ចក្កាយតនំ ន បរិជានាតិ នោ ច សោតាយតនំ
 ន បរិជានិត្ត អក្កមក្កសមដ្ឋិត្តា អរហន្តញ្ច បបេត្តា
 អវសេសា បុក្កលា ចក្កាយតនញ្ច ន បរិជានន្តិ
 សោតាយតនញ្ច ន បរិជានិត្ត ។ យោ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៩០] សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ
 ឈ្មោះថានឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា
 នឹងកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សត្វណា នឹង
 មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង
 នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹង
 មិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។

[៧៩១] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ
 ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វ
 នោះ ឈ្មោះថាកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
 សត្វណា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថាមិន
 កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត មិនកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតា-
 យតនៈទេ ពួកបុគ្គល ដ៏សេស រៀរលែង តែបុគ្គលដែលប្រកបដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្តចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង
 មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា

អាយតនយមកេ បរិញ្ញាវារោ

សោតាយតនំ ន បរិជានិត្តំ សោ ចក្ខុយតនំ
 ន បរិជានិត្តិតិ ។ អក្កមក្កសមន្តិ សោតាយតនំ
 ន បរិជានិត្តំ នោ ច ចក្ខុយតនំ ន បរិជានិតិ
 អក្កមក្កសមន្តិញ្ច អរហន្តញ្ច បបេត្វា អវសេសា
 បុក្កលា សោតាយតនញ្ច ន បរិជានិត្តំ ចក្ខុយត-
 នញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

[៧៩២] យោ ចក្ខុយតនំ បរិជានិតិ សោ
 សោតាយតនំ បរិជានិស្សតិ ។ នោ ។ យោ វា
 បន សោតាយតនំ បរិជានិស្សតិ សោ ចក្ខុយតនំ
 បរិជានិតិ ។ នោ ។ យោ ចក្ខុយតនំ ន បរិជានិ-
 និតិ សោ សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សតិ ។
 យេ មក្កំ បដិលភិស្សន្តិ តេ ចក្ខុយតនំ ន បរិជានិ-
 នន្តិ នោ ច សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សន្តិ អរហា
 យេ ច បុថុជ្ជនា មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ ចក្ខុយ-
 តនញ្ច ន បរិជានន្តិ សោតាយតនញ្ច ន បរិជានិស្ស-
 ន្តិ ។ យោ វា បន សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សតិ

អាយតនយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិន
 កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវចក្ខុយតនៈទេ ពួកបុគ្គល ដ៏សេស រៀរលែង តែបុគ្គលដែល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្តចេញ មិនកំណត់ដឹងហើយ
 នូវសោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង ។

[៧៩២] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹង
 កំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថាកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។
 ពួកសត្វណា នឹងបានចំពោះ នូវមគ្គ ពួកសត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ តែមិនមែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈទេ
 ព្រះអរហន្តក្តី ពួកបុប្ផជនណាក្តី នឹងមិនបាន នូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោ ចក្ខាយតនំ ន បរិជាណតីតិ ។ អក្កមក្កស-
 មង្គី សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សតិ ឆោ ច ចក្ខា-
 យតនំ ន បរិជាណតិ អរហា យេ ច បុថុជ្ជនា
 មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ សោតាយតនញ្ច ន
 បរិជានិស្សន្តិ ចក្ខាយតនញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

[៧៩៣] យោ ចក្ខាយតនំ បរិជានិត្ត សោ
 សោតាយតនំ បរិជានិស្សតីតិ ។ ឆោ ។ យោ វា បន
 សោតាយតនំ បរិជានិស្សតិ សោ ចក្ខាយតនំ បរិ-
 ជានិត្តាតិ ។ ឆោ ។ យោ ចក្ខាយតនំ ន បរិជា-
 និត្ត សោ សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សតីតិ ។ យេ
 មក្កំ បដិលភិស្សន្តិ តេ ចក្ខាយតនំ ន បរិជានិត្ត
 ឆោ ច សោតាយតនំ ន បរិជានិស្សន្តិ អក្កមក្កសមង្គី
 យេ ច បុថុជ្ជនា មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ
 ចក្ខាយតនញ្ច ន បរិជានិត្ត សោតាយតនញ្ច ន
 បរិជានិស្សន្តិ ។ យោ វា បន សោតាយតនំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ បុគ្គល
ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ តែមិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈទេ ព្រះអរហន្តក្តី ពួកបុប្ផជនណាក្តី
នឹងមិនបាន នូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវ
សោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង ។

[៧៩៣] សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ សត្វ
នោះ នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ
ឈ្មោះថាកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ សត្វ
ណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹងមិនកំណត់
ដឹង នូវសោតាយតនៈទេឬ ។ ពួកបុគ្គលណា នឹងបាន នូវមគ្គ ពួក
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ តែមិនមែនជានឹងមិន
កំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈទេ បុគ្គល ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរក្តី
ពួកបុប្ផជនណាក្តី នឹងមិនបាន នូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
ហើយ នូវចក្ខុយតនៈផង នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈផង ។
មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ

អាយតនយមកេ បរិញ្ញាវាណ

ន បរិជាតិស្សតិ សោ ចក្ខាយតនំ ន បរិជាតិត្ថាតិ ។
អរហា សោតាយតនំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច
ចក្ខាយតនំ ន បរិជាតិត្ថ អក្កមក្កសមដ្ឋី យេ ច
បុត្តុជ្ជនា មក្កំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ សោតាយតនញ្ច
ន បរិជាតិស្សន្តិ ចក្ខាយតនញ្ច ន បរិជាតិត្ថ ។

បរិញ្ញាវារំ និដ្ឋិតំ ។

អាយតនយមកំ និដ្ឋិតំ ។

អាយតនយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

សត្វនោះ មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត
នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ
នូវចក្ខុយតនៈទេ បុគ្គល ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរក្តី ពួកបុប្ផជនណាក្តី
នឹងមិនបាន នូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវ
សោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈផង ។

ចប់ បរិញ្ញាវារៈ ។

ចប់ អាយតនយមកៈ ។

អភិធម្មបិដកេ
យមកិស្ស បឋមោ ភាគោ
មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

មូលយមកំ

ឧទ្ទេសវារោ	១
និទ្ទេសវារោ	១០
កុសលធម្មនិទ្ទេសោ	"
អកុសលធម្មនិទ្ទេសោ	១៤
អព្យាកតធម្មនិទ្ទេសោ	១៧
នាមធម្មនិទ្ទេសោ	២៣

ខន្ធយមកំ

បណ្ណតិវារោ	២៨
ឧទ្ទេសវារោ	"
និទ្ទេសវារោ	៣៤
បទសោធនវារោ	"
បទសោធនមូលចក្កវារោ	៣៥
សុទ្ធកិច្ចវារោ	៤៣
សុទ្ធកិច្ចមូលចក្កវារោ	៤៥

អភិធម្មបិដក
យមកៈ បឋមភាគ
សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

មូលយមកៈ

ឧទ្ទេសវារៈ.....	១
និទ្ទេសវារៈ.....	១០
កុសលធម្មនិទ្ទេស.....	"
អកុសលធម្មនិទ្ទេស.....	១៤
អព្យាកតធម្មនិទ្ទេស.....	១៧
នាមធម្មនិទ្ទេស.....	២៣

ខន្ធយមកៈ

បណ្ណតិវារៈ.....	២៨
ឧទ្ទេសវារៈ.....	"
និទ្ទេសវារៈ.....	៣៤
បទសោធនវារៈ.....	"
បទសោធនមូលចក្កវារៈ.....	៣៥
សុទ្ធកិច្ចវារៈ.....	៤៣
សុទ្ធកិច្ចមូលចក្កវារៈ.....	៤៥

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កេត
បវត្តិវារោ.....	៥៣
ឧប្បាទវារោ.....	"
និរោធហារោ.....	៧៨
ឧប្បាទនិរោធហារោ.....	១០០
បរិញ្ញាវារោ.....	១២០

អាយតនយមកំ

បណ្ណតិវារោ.....	១២៥
ឧទ្ទេសវារោ.....	"
និទ្ទេសវារោ.....	១៣១
បទសោធនវារោ.....	"
បទសោធនមូលចក្កវារោ.....	១៣៥
សុទ្ធាយតនវារោ.....	១៣៧
សុទ្ធាយតនមូលចក្កវារោ.....	១៣៩
បវត្តិវារោ.....	១៤១
ឧប្បាទវារោ.....	១៤១
និរោធហារោ.....	២៦៩
ឧប្បាទនិរោធហារោ.....	៣៦៨
បរិញ្ញាវារោ.....	៤២៥

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
បវត្តិវារៈ.....	៥៣
ឧប្បាទវារៈ.....	”
និរោធិវារៈ.....	៧៨
ឧប្បាទនិរោធិវារៈ.....	១០០
បរិញ្ញាវារៈ.....	១២០

អាយតនយមកៈ

បណ្ណត្តិវារៈ.....	១២៥
ឧទ្ទេសវារៈ.....	”
និទ្ទេសវារៈ.....	១៣១
បទសោធនវារៈ.....	”
បទសោធនមូលចក្កវារៈ.....	១៣៥
សុទ្ធាយតនវារៈ.....	១៣៧
សុទ្ធាយតនមូលចក្កវារៈ.....	១៣៩
បវត្តិវារៈ.....	១៤១
ឧប្បាទវារៈ.....	”
និរោធិវារៈ.....	២៦៩
ឧប្បាទនិរោធិវារៈ.....	៣៦៨
បរិញ្ញាវារៈ.....	៤២៥

